

Årsredovisning

Haparanda kommun 2017

Innehåll

1. Inledning	5
1.1 Kommunstyrelsens ordförande har ordet.....	6
1.2 Kommunchefen har ordet.....	7
2. Förvaltningsberättelse – Omvärldsanalys - Målredovisning	8
2.1 Omvärldsanalys.....	9
3. Ekonomisk översikt Årets resultat i korthet	16
3.1 Balanskravsutredning.....	17
3.2 God ekonomisk hushållning.....	18
3.3 Finansiell analys.....	19
3.4 Framtidsanalys.....	24
4. Målredovisning	25
4.1 Kommunfullmäktiges inriktningar.....	26
5. Hälsobokslut	30
5.1 Anställda.....	30
5.2 Sysselsättning.....	31
5.3 Medelålder.....	31
5.4 Medellön.....	32
5.5 Sjukfrånvaro.....	32
6. Ekonomisk redovisning	33
6.1 Resultaträkning.....	34
6.2 Balansräkning.....	35
6.3 Finansieringsanalys.....	36
6.4 Noter.....	37
6.5 Driftsredovisning & Investeringsredovisning.....	45
6.6 Pensionsförpliktelser.....	48
6.7 Koncernen i siffror.....	49
6.8 VA-bokslut.....	56
7. Verksamhetsberättelser	61
7.1 Kommunstyrelsen.....	61
7.2 Socialnämnden.....	67
7.3 Samhällsbyggnadsnämnden.....	71
7.4 Barn- och ungdomsnämnden.....	72
7.5 Kommunala bolag.....	80
8. Säkringsdokumentation för Haparanda kommun	81
9. Upplysningar om redovisningsprinciper	84

FAKTA OM HAPARANDA KOMMUN

ANTAL INVÅNARE 1/11

2014	9 789
2015	9 793
2016	9 878
2017	9 748

ANTAL ANSTÄLLDA (Tillsvidare)

2014	792
2015	791
2016	799
2017	795

SKATTESATS

2015	22,50
2016	22,50
2017	22,50

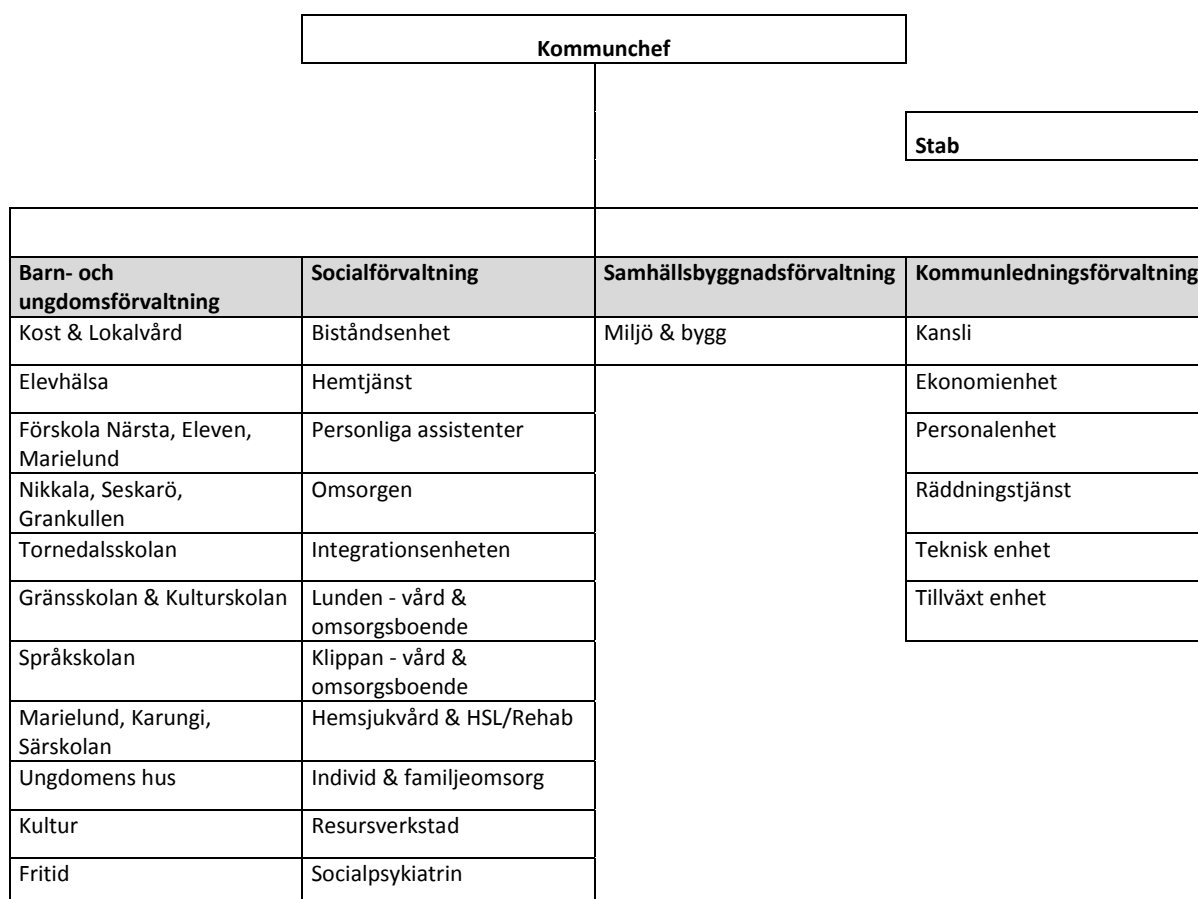
MANDATFÖRDELNING 2014-2018

Socialdemokraterna (S)	17
Centerpartiet (C)	9
Moderaterna (M)	5
Vänsterpartiet (V)	2
Kristdemokraterna (KD)	1
Sverigedemokraterna (SD)	1

KONCERNEN HAPARANDA KOMMUN

<i>STÖRRE BOLAG</i>		<i>ÖVRIGA MINDRE BOLAG</i>	
		<i>OCH KOMMUNALA FÖRBUND</i>	
<i>Haparanda värmeverk AB</i>	<i>100 %</i>		
<i>Stiftelsen Haparandabostäder</i>	<i>100 %</i>	<i>Norrbottnens Energikontor</i>	<i>3,57 %</i>
<i>Bottenvikens reningsverk AB</i>	<i>35 %</i>	<i>IT Norrbotten AB</i>	<i>2,50 %</i>
		<i>Kommuninvest</i>	<i>0,20 %</i>
		<i>Lappihalli OY</i>	<i>0,50 %</i>
		<i>IUC Norrbotten AB</i>	<i>2,44 %</i>
		<i>Bothnian Arc</i>	<i>1,45 %</i>
		<i>Norrbottniabanan</i>	

ORGANISATION

1. Inledning

365 dagar har gått och det är dags att summera räkenskaperna för år 2017.

Vi hoppas att årsredovisningen bidrar till ett ökat intresse och förståelse för Haparanda kommuns verksamhet, framtida utveckling och utmaning.

Syftet med upprättande av årsredovisning för kommunen är att redogöra för utfallet av verksamheten, dess finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut, i enlighet med den kommunala redovisningslagen (KRL). Kommunstyrelsen ansvarar för att en årsredovisning upprättas i enlighet med 3 kap 4§ KRL.

I årsredovisningen ingår obligatoriska delar (regleras i KRL 3 kap 2 §) som resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, förvaltningsberättelser, noter samt

drift- och investeringsredovisning. Årsredovisningen skall sammantaget ge en rättvisande bild av kommunens ställning och resultat.

Årsredovisningen innefattar såväl kommunens verksamheter som de kommunala bolagen (Stiftelsen Haparandabostäder, Haparanda Värmeverk och delägda Bottenvikens reningsverk).

Haparanda kommuns årsredovisning överlämnas av kommunstyrelsen för fastställande av Fullmäktige. Vidare är årsredovisningen även föremål för revisorsgranskning. Årsredovisningen vänder sig även till externa intressenter som medborgare, leverantörer, kreditgivare samt andra offentliga myndigheter.

1.1 Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Stramt och stabilt, är en rättvisande beskrivning av det arbete som kommunen genomfört under 2017. Vårt ekonomiska läge har avsevärt förbättrats jämfört med prognoserna som kommunstyrelsen fick ta del av under vintern och våren.

Detta borgar för en stabil ekonomisk utveckling inom kommunsektorn för 2018 och framöver. Bokslutet hamnar på ett överskott om 19,9 miljoner kronor vilket motsvarar 3,2 procent av skatter och statsbidrag.

Vid halvårsskiftet fattade ett enigt Kommunfullmäktige beslutet att ”dra i handbromsen” och iscensätta ett omfattande sparpaket. Driftsbudgeten skulle hyvlas med 1 % och investeringsbudgeten med 10 %. Samtidigt hade socialnämnden startat upp en process med att omforma delar av sin verksamhet. Syftet var tudelat. För det första att slimsa organisationer så att vi var helt uppdaterad med lagar och förordningar och hade grepp om inte minst försäkringskassans beslut om nivåer på assistentersättningar. Vi hade alltså som ambition att bli mer effektiva i hantering av våra ansvarsområden. För det andra fanns en skarp markering från KS utifrån sitt tillsyns- och uppsiktuppdrag, att nämnden skulle bedriva sin verksamhet inom de ekonomiska ramar som Kommunfullmäktige hade tilldelat.

Socialnämndens ansträngda ekonomiska situation i kombination med svårigheter att förutse vad som kommer under ett verksamhetsår var huvudämne för många nämndsmöten där vi tillsammans skapade förutsättningar för att långsiktigt bygga en verksamhet som värnar kvalitet för brukarna samtidigt som den också tar avstamp i den ekonomiska realitet vi lever under.

Självfallet har omställningen och ”kursändringarna” inneburit att medarbetare har fått ”ge lite extra”, att det har varit påfrestande och förenat med känslor av otrygghet. Så här i bokslutstider kan jag konstatera att den insats som våra medarbetare har gjort är **utomordentligt enastående**. Det bekräftar tesen att bra personal är en grundförutsättning för en bra och fungerande välfärd.

Skolans stora utmaning är att nå målet ”Norrbottens bästa skola”. Kommunstyrelsens uppdrag är att skapa förutsättningar genom inte minst lokalförsörjningsåtaganden. Här är den största utmaningen att rätt dimensionera vår framtida skola. Det är väl känt att födelsetalen minskar, vilket förr eller senare kommer att påverka skolstrukturen. Under 2017 har vi rivit undermåliga och icke funktionella skollokalerna. Vi kommer att fortsätta arbetet med att uppgradera skolan till framtidens standard samtidigt som vi noga ska överväga hur vår framtida skola ska se ut. I detta arbete ingår också att förhålla sig till Torneå stads beslut om Språkskolan.

Ett viktigt kommunalt åtagande är att förse medborgarna med god kvalitet på vägar, vatten och funktionerande

avlopp. Vi har under 2017 reinvesterat drygt 30 mkr inom det tekniska området. Det är mycket pengar som kommer kommunmedborgarna till godo på olika sätt. Vi kan redan nu notera att driftskostnaderna sjunker inom fastighet- och VA-området då till exempel vattenläckorna och elförbrukningen minskar.

Inom vår koncern levererar HABO såväl som Haparanda Värmeverk AB positiva resultat. Framför allt är Värmeverket i stånd med att bygga nytt för att framtidssäkra värmeleveranserna till slutkunder (dvs. abonnenter). Det är frågan om en mycket stor och angelägen investering som kommer att leda till högre driftsäkerhet och mindre negativ miljöpåverkan.

Det finns andra utmaningar. Arbetsmarknadssituationen i Haparanda kommun är ansträngd. Under 2017 har vi tillsammans med olika aktörer startat upp riktade projekt med syftet att sänka trösklarna in på arbetsmarknaden. Även om det är frågan om tidsbestämda projekt ger det deltagarna en möjlighet att bygga sin kompetens inom olika områden samt en bättre ekonomisk bas att stå på. Tillsammans stärker detta individen och dennes självkänsla vilket ytterligare bättrar på möjligheterna att ta klivet ut på ordinarie arbetsmarknad.

Vår kommun har en stark ställning inom handelsområdet. Vi kan notera att handelsindex är skyhögt, bland de tre bästa i Sverige. Samtidigt får vi signaler om att hela detaljhandeln är i en transformationsfas. Fler och fler använder sig av Internet för att shoppa och det finns skäl att överväga strategiska satsningar för att hantera denna utveckling. Vi måste stärka näringslivsutvecklingen i kommunen och i vår region. Mot bakgrund av det är det bra att vi har fattat beslut om ett nytt industriområde som skapar möjligheter för nya industrietableringar samt möjligheter för redan etablerad industri att kunna utvecklas. Vi bör också överväga att ta fasta på den goda utveckling vi ser inom besöksnäringarna och mer offensivt lyfta Haparanda kommun som en nyckelort för upplevelser på svenska och finska Tornedalen.

2017 har varit ett arbetsamt år. Jag är dock glad över att vi har kommit ut ur det med ett mycket gott ekonomiskt resultat. Över förväntan, skulle jag vilja påstå, om vi vrider klockorna tillbaka till halvårsskiftet och betraktar de orosmoln som då präglade horisonten. Att vända den hotande utvecklingen visar att klokskap lönar sig i längden, att vår kompetens i kommunen är hög och att medarbetarna har en kapacitet till omställning som är en viktig nyckel för att kunna möta framtiden.

Vi har levererat och gjort en bra kommun bättre, det borgar för en lysande framtid för vår kommun.

Peter Waara

Kommunstyrelsens ordförande.

1.2 Kommunchefen har ordet

Vi kan glädjas åt ett fortsatt starkt handelsindex, tredje högsta i Sverige och ett ökat antal besöksnätter. Fler arbetstillfällen är en förutsättning för att människor ska kunna leva och bo här vid gränsen. Utvecklingen av stranden med café och camping har också bidrag till mer liv i staden.

Fler ungdomar har kommit in på arbetsmarknaden jämfört med föregående år. Trots detta har vi en mycket hög ungdomsarbetslöshet i kommunen. En arbetsmarknadsenhet har inrättats från och med den 1 januari 2018 med uppdraget att bidra till att fler kommer in på arbetsmarknaden. Det ska bli spännande att se resultatet av denna satsning.

Haparanda blev också bästa Ung Företagsamhetskommun i Norrbotten. Våra ungdomar och lärare vid gymnasieskolan förtjänar en eloge för sitt goda och viktiga arbete. Vi behöver fler innovativa entreprenörer i framtiden för att skapa tillväxt och sysselsättning i kommunen.

Socialnämndens verksamhet har stått i fokus under året som gått. Den negativa trenden med betydande underskott har vänts, tack vare intensivt effektiviserings- och förändringsarbete där hela kommunen bidragit.

Olika rankingar och undersökningar visar både ris och ros för de kommunala verksamheterna. Stor nöjdhet hos medborgarna finns gällande t ex räddningstjänst, förskola och hemtjänst.

Vi har också tillsammans med Torneå genomfört en arkitekttävling European 2017 för att fortsätta den

gemensamma stadsutvecklingen. Vi är bra på att samarbeta över gränsen.

En av kommunens utmaningar är att vara både en attraktiv arbetsgivare och representera en attraktiv plats att bosätta sig på. Ambitionen är att attrahera unga att utbilda sig, att få dem att stanna kvar men också vara så attraktiv att nya människor väljer att flytta till kommunen.

Slutligen, vill jag rikta ett varmt tack till alla medarbetare som tillsammans gör det möjligt att bedriva kommunal verksamhet. Varje dag arbetar medarbetare inom Haparanda kommun med att utbilda våra barn och unga, ta hand om de äldre och de svaga i samhället, hålla våra gator rena och fina och mer därtill. Våra medarbetare levererar service och omtanke, dygnet runt, året om.

Tack för att ni finns!

/Lena Ekh
Kommunchef

2. Förvaltningsberättelse – Omvärldsanalys - Målredovisning

Haparanda har tillsammans med Tornio stad en gemensam **vision** (Vision 2020), som ett långsiktigt mål, om städernas utveckling till år 2020. Kommunfullmäktige anger sedan **inriktningar**, som ska gälla för närmaste ett till tre åren. Inriktningarna är de prioriteringar som ligger till grund för kommunens verksamhetsplanering för att uppfylla politikernas vilja.

Utifrån inriktningarna är det upp till varje nämnd att lägga mål som harmoniserar med kommunfullmäktiges övergripande mål. Målen sätts för respektive år och ligger till grund för verksamheternas planering på olika nivåer och som mynnar ut i **åtaganden** ända ned på medarbetarnivå.

BILD 1: Vision 2020 Källa: Egen modell

Detta är Haparandas utvecklade styrmodell för **målstyrning**, som antagits av Kommunfullmäktige. I slutet av 2017 har fullmäktige antagit en uppdaterad styrmodell som kommer gälla från 2018.

Värdegrunden är central i kommunens styrmodell. Haparanda kommuns värdegrund och varumärke är två sidor av samma mynt. Bilden av Haparanda kommun skapas av alla medarbetare, vår kultur och vårt bemötande. Varumärket är ett löfte som ska hållas och beskriver hur vi vill uppfattas av vår omvärld. Det förtjänas genom vårt bemötande och kan förstärkas med kommunikation. Varumärket är alltså inte bara vår logotyp – kommunvapnet – utan även vår kompetens, den service vi levererar och på vilket sätt. Vi kan förstärka vårt varumärke genom en enhetlig och genuin kommunikation och marknadsföring. Det handlar mycket om att lyfta fram våra styrkor och bemöta negativa uppfattningar.

Våra kärnvärden beskriver hur vi vill att varumärket Haparanda kommun ska uppfattas. Det handlar om den känsla och de egenskaper som vi vill förknippas med. Kärnvärdena är en spegling av vår värdegrund. Våra kärnvärden är *respekt och förståelse, öppen och tillgänglig och engagerad och nytänkande*.

RESPEKT
OCH
FÖRSTÅELSE

ÖPPEN
OCH
TILLGÄNGLIG

I Haparanda stad bryr vi oss om och respekterar varandra. Kommunens medarbetare har alltid Haparandabornas bästa för ögonen. Det visar vi genom ett gott bemötande, respekt och förståelse.

Vi har ordning och reda i kommunens verksamheter och hanterar de gemensamma resurserna med ansvar, lyhårdhet och öppenhet. Genom att vara tillgängliga och transparenta skapar vi trygghet som får människor att känna tillit.

ENGAGERAD
OCH
NYTÄNKANDE

Vi använder ny teknik och nya arbetssätt för att uppnå goda resultat och skapa framtidens kommun. Kommunens medarbetare är engagerade i det gemensamma uppdraget att utveckla Haparanda och förbättra vårt utbud och vår service.

BILD 2: Haparanda stads värdegrunder, Källa: Egen modell

2.1 Omvärldsanalys

Omvärldsanalysen syftar till att belysa externa faktorer som påverkar kommunens planering på kort- och medellång sikt. Analysen baseras i huvudsak på insamlad statistik från Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) prognoser samt Ekonomirapporten Okt 2017.

Ekonomi i omvärlden

Jämfört med utvecklingen sedan finanskrisen 2008 förväntas den internationella utvecklingen förbättras de kommande åren. Omvärldens BNP beräknas växa med 2 % per år de närmaste åren. Med den utvecklingen är det möjligt för svensk export att växa med mellan 3-4 % årligen. Med tanke på den internationella utvecklingen det senaste decenniet behövs det inte påminnas om osäkerheterna som finns i dessa bedömningar. Politiska kriser, hastiga omslag exempelvis på tillväxten i USA eller motgångar i den europeiska återhämtningen kan snabbt förändra förutsättningarna. Sammantaget förväntas tillväxten i omvärlden bli långsammare än åren före finanskrisen.

Tabell 2 • Exportvägd BNP i världen och svensk export
Procentuell förändring respektive procent av BNP

	2000-2008	2008-2016	2016	2017	2018	2019
Exportvägd BNP	2,5	1,2	1,7	2,1	2,0	2,0
Svensk export	4,8	2,0	2,9	3,2	4,4	3,1
Bytesbalans*	6,4	5,3	5,1	5,3	4,5	3,8

*Procent av BNP.

Källa: Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och Landsting.

Den relativt svaga internationella utvecklingen innebär att räntorna blir fortsatt låga. SKL räknar med att de längre räntorna stiger framöver, men att utvecklingen går långsamt. Prognosen bygger på att en första höjning av den svenska styrräntan i september nästa år. Därpå följer fyra höjningar under 2019. Vidare förutsätts att den europeiska centralbanken (ECB) inte höjer sin styrränta i lika rask takt, vilket bidrar till att den svenska kronan stärks mot euron.

Tabell 3 • Räntor och valutor
Procent, årsmedeltal

	2015	2016	2017	2018	2019
Reporänta*	-0,35	-0,50	-0,50	-0,25	0,75
3-månaders statsskuldväxlar	-0,3	-0,7	-0,6	-0,4	0,3
10-åriga statsobligationer	0,7	0,5	0,7	1,1	1,7
Växelkurs, kr/euro	9,36	9,47	9,59	9,36	9,10
Växelkurs, kr/dollar	8,43	8,56	8,54	8,21	8,13

*Vid årets slut.

Källa: Riksbanken och Sveriges Kommuner och Landsting.

Svensk ekonomi

Efter några års stark tillväxt råder högkonjunktur i svensk ekonomi. Dock är framtiden osviss. Det finns tydliga tecken på att det är svårare än normalt för arbetsgivarna att besätta lediga platser. Särskilt svårt inom delar av offentlig sektor, men där är det till stor del också ett strukturellt problem. Arbetslösheten uppgår till cirka 6,5 procent, vilket kan tyckas högt i en högkonjunktur, men

det döljer den tydliga uppdelningen på arbetsmarknaden som finns.

SKL:s bedömning är att ekonomin fortsätter att växa det närmaste året. Det innebär att tillväxttalen blir betydligt lägre efter 2018. Vilken väg konjunkturen i verkligheten kommer att ta vägen är svårt att förutsäga. Det kan både bli en mer ihållande högkonjunktur eller en snabbare nedgång. Oavsett hur snabbt en uppbromsning sker står kommuner och landsting inom kort för en besvärlig obalans mellan snabbt växande demografiskt betingande behov och långsamt växande skatteunderlag. För en fortsatt högkonjunktur talar de tecken på en något bättre tillväxt i omvärlden och att det trots allt finns vissa möjligheter att öka sysselsättningen i gruppen utrikes födda. Den inhemska utvecklingen rymmer också stor osäkerhet. Bostadsbyggandet har bidragit starkt till tillväxten men kan knappast öka nämnvärt från nuvarande nivåer. Hushållens höga belåning innebär en stor risk om priserna på bostäder av något skäl faller.

Under 2019 och 2020 förutsätts konjunkturläget normaliseras. BNP, sysselsättning och skatteunderlag utvecklas dessa år och är därför svagare än normalt. BNP-ökningarna begränsas till runt 1,4 procent samtidigt som antalet arbetade timmar i den svenska ekonomin stagnerar. Situationen för kommunsektorns del blir särskilt problematisk av att befolkningen och behoven av skola, vård och omsorg fortsätter växa i snabb takt.

Tabell 1. Nyckeltal för den svenska ekonomin

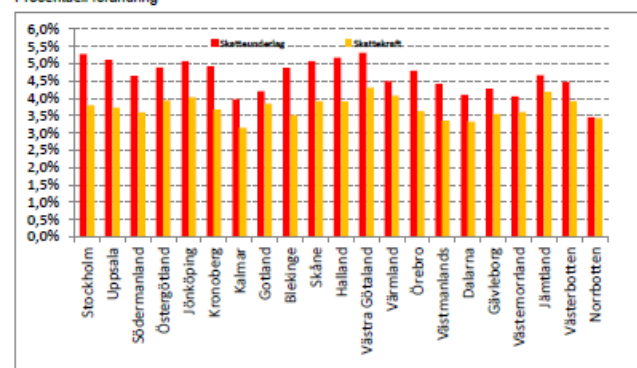
Procentuell förändring om inte annat anges

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BNP*	3,2	2,6	2,6	1,4	1,7	1,8
Sysselsättning, timmar*	2,0	1,6	1,2	-0,4	-0,1	0,4
Relativ arbetslöshet, nivå	6,9	6,7	6,2	6,4	6,5	6,5
Timlön, nationalräkenskaperna	2,2	3,3	3,1	3,4	3,4	3,4
Timlön, konjunkturlönestatistiken	2,4	2,6	3,1	3,4	3,4	3,4
Konsumentpris, KPIF-KS	1,3	2,0	1,7	1,8	2,0	2,0
Konsumentpris, KPI	1,0	1,8	1,8	2,3	2,8	2,6
Realt skatteunderlag	2,6	1,5	1,1	0,4	0,2	0,9
Befolkning	1,3	1,4	1,1	1,0	1,0	1,1

*Kalenderkorrigerad utveckling.

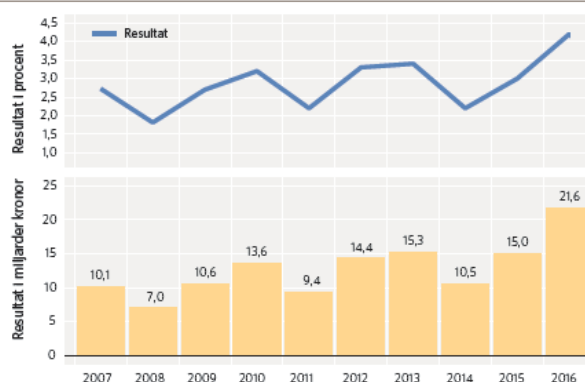
Skatteverkets preliminära beskattningsutfall för 2016 innebär en ökning av skatteunderlaget med 4,9 procent.

Procentuell förändring

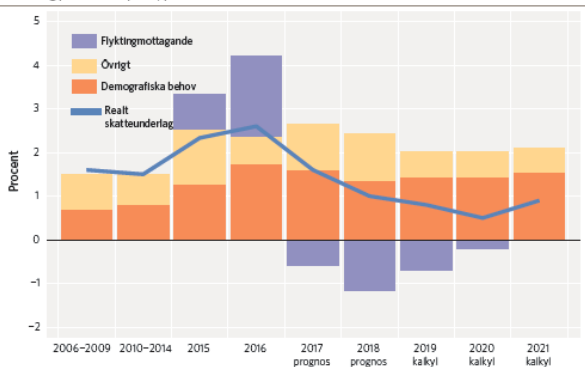
Kommunernas ekonomi

Diagram 5 • Kommunernas resultat före extraordinära poster
Miljarder kronor respektive procent av skatter och generella statsbidrag

Kommunernas resultat för 2016 på 21,6 miljarder, var ett av de starkaste någonsin (4,1 % av skatter och statsbidrag) trots kraftiga kostnadsökningar. De närmaste åren kommer den kraftiga ökningen av antalet barn och äldre fortsätta och tillväxten i skatteunderlaget motsvarar inte den demografiska ökningen, vilket diagrammet nedan visar.

Diagram 3 • Utveckling av kostnader och skatteunderlag
Förändring per år i fasta priser, procent

Källa: Sveriges Kommuner och Landsting.

Fram till 2021 kommer ett gap i landets kommuner på 39 miljarder och 20 miljarder för landstingen finnas, om inte åtgärder vidtas. Gapet måste täckas och det troligaste är en kombination av olika åtgärder. Sammantaget ger SKL bilden av att trots att regeringen ger både generella och riktade statsbidrag till olika områden står både kommuner och landsting för stora utmaningar framöver.

Kommunerna bedöms mot bakgrund av sin pressade ekonomi att endast uppnå ett resultat på 1 % av skatter och statsbidrag, vilket skall jämföras mot 2% som riktmärket för god ekonomisk hushållning utgör. Det är inte långsiktigt hållbart och det kommer krävas omfattande effektiviseringar i såväl ekonomi som kvalitet i verksamheterna enligt SKL:s bedömning.

Kommunal utdebitering

Rörelser gällande den kommunala skattesatsen har varit små de senaste åren. Inför 2018 planerar tre av landets 290 kommuner att höja skattesatsen och fyra förväntas

sänka sin primärkommunala skattesats (exklusive landstingsskatt). Samtidigt är det stora skillnader i där Dorotea tar ut 35,15 % och Vellinge 29,19 %

För Norrbottens kommuner är den kommunala skattesatsen oförändrad även inför 2018. Övertorneå har lägst skattesats av länets kommuner med 21,75 %. Snittet i Norrbotten uppgick till 22,57 %. För Haparanda ligger skattesatsen under medel i Norrbotten och står kvar på 22,50 %. Lägg därtill landstingets skattesats om 11,34 % vilket medför en total skatt om 33,84 % i Haparanda.

Skattekraft

Tabell 5. Skatteunderlagstillväxt och faktisk medelskatte-
inkomståren 2016 och 2015, per kommungrupp

Procent och kronor	Utveckling skatteunderlag 2015-2016, %		Faktisk medelskatte- kraft 2016, kronor
	Utveckling skattekraft 2015-2016, %	Utveckling skattekraft 2015-2016, %	
Förortskommuner till storstäderna	5,2	3,8	241 911
Förortskommuner till större städer	5,0	4,1	200 598
Glesbygdskommuner	3,8	3,8	175 048
Kommuner i glesbefolkad region	3,8	3,4	193 838
Kommuner i tätbefolkad region	4,8	3,8	190 082
Pendlingskommuner	4,7	3,8	195 633
Storstäder	5,8	4,3	237 438
Större städer	5,0	3,9	204 402
Turism- och besöksnäring- kommuner	4,5	3,8	191 744
Varuproducerande kommuner	4,0	3,2	189 725
Totalt	4,95	3,88	212 145

Källa: Skatteverket.

Skatteunderlaget utgörs av summan av beskattningsbar förvärvsinkomst för kommunens medborgare medan skattekraften är skatteunderlaget fördelat per invånare. Indelat i kommungrupper växte den beskattningsbara inkomsten mest i storstäderna (Stockholm, Göteborg och Malmö), med 5,6 % och minst i glesbygdskommunerna, med 3,6 %. Utvecklingen av skattekraften var betydligt mer likvärdig mellan de olika grupperna.

Kommun/Region	Skattekraft	Index riket=100
Arjeplog	195,9	94
Arvidsjaur	192,6	92
Boden	202,4	97
Gällivare	237,8	114
Haparanda	166,3	80
Jokkmokk	194,9	93
Kalix	196,5	94
Kiruna	235,3	113
Luleå	215,3	103
Pajala	182,5	87
Piteå	206,1	99
Älvsbyn	186,5	89
Överkalix	187,8	90
Övertorneå	175,3	84
Norrbottens län	208,6	100
Riket	208,8	100

Källa: Statistiska centralbyrån

Norrbotten följer i stort sett rikets skattekraft på 208,6 tkr per innevånare. I länet är det dock stora variationer. Kiruna och Gällivare sticker ut med 235,3 tkr respektive 237,8 tkr.

I Haparanda har den genomsnittliga skattekraften ökat med 3,4 % till 166,3 tkr per innevånare (160,8 tkr ifjol), vilket motsvarar 80 % av rikets och länets skattekraft.

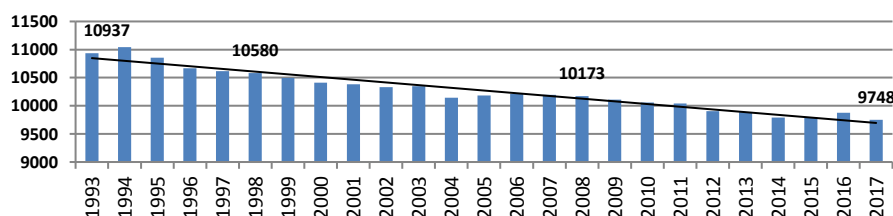
2.1.1 Befolkningsutveckling

Befolkningsantalet påverkar kommunernas kostnads- och intäktsutveckling. Förändringar i befolkning och demografisk struktur medför dels ett förändrat volym- och kostnadsmässigt tryck i flera av de kommunala verksamheterna samt påverkar framtida resursfördelning i den enskilda kommunen.

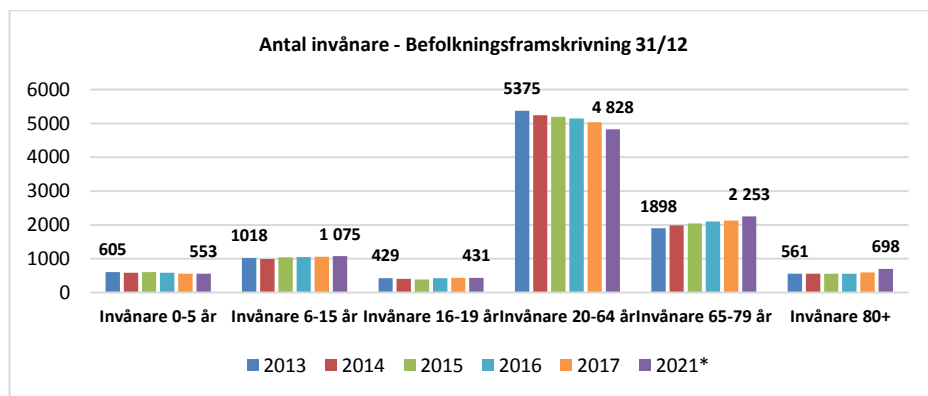
Befolkningsmässigt har Haparanda ökat under både 2015 och 2016 efter en rad år av minskat antal invånare. Befolkningen sjönk dock med 130 personer under 2017 och invånarantalet uppgår till 9748. Siffran kan dock jämföras historiskt med 10 173 år 2008 och 10 580 år 1998, för att se befolkningsutveckling ur ett längre tidsperspektiv.

Framförallt är det den demografiska strukturen på befolkningen som har förändrats i kommunen. Befolkningen i Haparanda har blivit betydligt äldre och pyramidens struktur har förändras rätt så radikalt. Detta syns tydligt när man jämför befolkningspyramiderna från för 1982, 2002, 2012 & 2016. En optimal befolkningspyramid har en bred botten med större andel av befolkningen i åldrarna 0-45. Som vi ser till höger har Haparandas utveckling varit negativ d.v.s. andelen 0-45 år minskar medan andelen 45- och äldre ökar. Den trenden har fortsatt sedan 2012.

Befolkningsutveckling

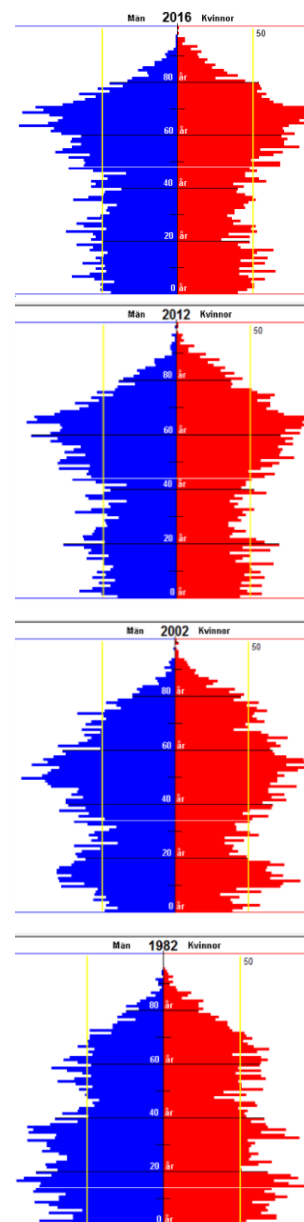
Befolkning per åldersgrupp

Åldersstrukturen förändras successivt i kommunen då antalet äldre invånare blir fler. Antalet 65 år och äldre fortsätter att växa i kommunen och beräknas öka kraftfullt framöver. Samtidigt minskar den arbetsföra befolkningen (20-64år) för varje år. Åldersstrukturen 0-

19 förändras inte nämnvärt genom åren, dock har barnafödandet minskat rejält under 2017.

I och med att antalet äldre fortsätter att växa, vilket medför att andra krav och prioriteringar förväntas på fördelningen av de kommunala resurserna i framtiden.

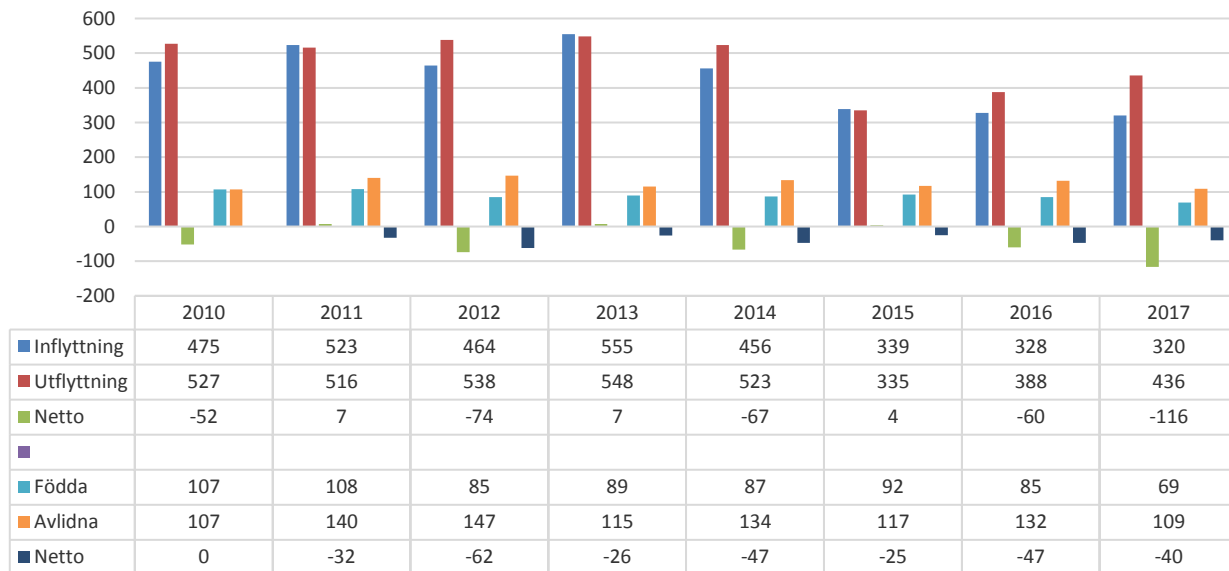
Källa: SCB "Kommunfakta
Befolkningspyramider"

Flytt- och födelsenetto

Haparanda har genom åren haft en historik av stor in- och utflyttning. 2017 är inget undantag. Flyttnettot är fortsatt negativt och uppgick till -116 personer.

Födelsenettet har samma trend, -40 personer under 2017, med underskott från -62 (år 2012) till -25 (år 2015) den senaste 7-årsperioden.

Flytt- och födelsenetto

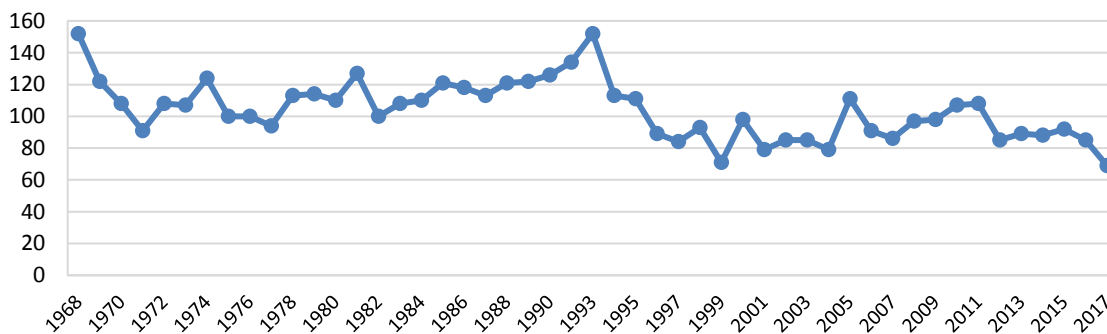

■ Inflyttning ■ Utflyttning ■ Netto ■ Födda ■ Avlidna ■ Netto

Antal nyfödda

Födelseåret har en negativ trend, från 90-talets första hälft med nästan 130 barn födda per år, till 85 födda per år som snittet uppgår till för de sista fem åren (2013-2017). I jämförelse låg snittet perioden 2007-2016 på 94 barn födda. För år 2017 landande födelsesiffran på 69 stycken, vilket är det lägsta sedan år 1999, då det föddes 71 barn i kommunen.

Antal födda per år

2.1.2 Näringslivsstruktur

Haparandas näringsliv domineras av handel och tjänstenäringsar men har även ett flertal mindre och medelstora företag inom trä-, verkstads- och livsmedelsindustri. Insatserna för näringslivsutveckling har varit inriktade på fler företag och utveckling av det befintliga näringslivet.

I kommunen finns 1622 företag och organisationer som har organisationsnummer. Av dessa är 736 aktiva bolag i kommunen (definition aktiva bolag: säte i Haparanda, registrerade för moms och F-skatt), varav 308 aktiebolag och 428 enskild firma, handelsbolag och kommanditbolag. Av dessa har 303 företag en eller fler anställda och 255 företag omsätter mer än 1 miljon kronor. Utöver lokala bolag, finns flertalet rikstäckande bolag med säte på annan ort. Under 2017 har 42 nya bolag startat i Haparanda kommun varav 19 aktiebolag och 23 enskilda firmor/handelsbolag.

För att stärka och stimulera nyföretagande etablerade sig Nyföretagarcentrum Nord i Haparanda under januari 2018. Nyföretagarcentrum är ett framgångsrikt koncept som används på många orter i Sverige där kommunen tillsammans med näringslivet finansierar verksamheten. Kommunens aktiva engagemang inom Ung Företagsamhet (UF) inom gymnasieskolan är en viktig faktor för att stimulera framtida entreprenörer. Haparanda blev bästa UF-kommun i Norrbotten år 2017.

Kommunen arbetar för att fortsatt vara en attraktiv etableringsort där bland annat nya mark- och exploateringsområden tas fram samt att städerna Haparanda/Tornio arbetar med en gemensam etablerings- och tillväxtstrategi.

Handel

Haparanda är en internationell mötesplats som ger mervärde, inte minst för handeln som fortsätter att öka. Statistik från Handels Utredningsinstitut visar att Haparanda tillhör en av de tre kommuner i Sverige som har högst handelsindex. År 2016 hade Haparanda ett index på 307 där handeln i kommunen omsatte strax under 2 miljarder kronor. Dagligvaror stod för 800 miljoner kronor och sällanköpsvaror för 1186 miljoner kronor. Ett handelsindex över 100 betyder att butikerna omsätter mer än vad invånarna konsumerar. Haparanda står för nästan 12 % av detaljhandels omsättning i Norrbotten.

Besöksnäring

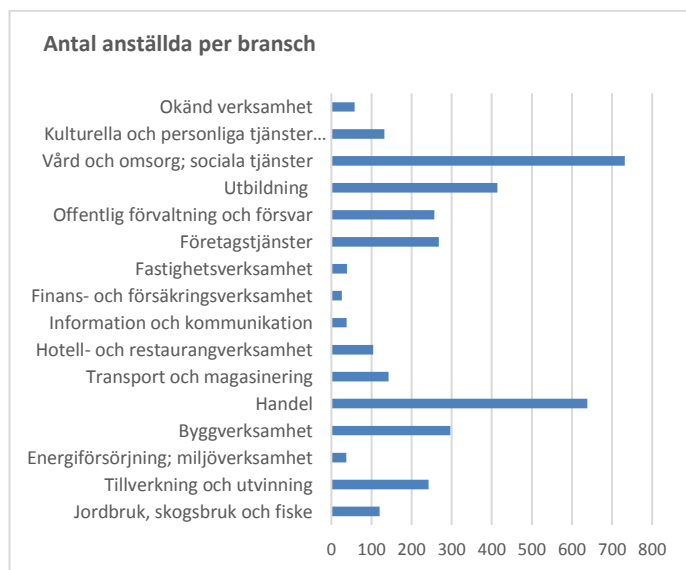
Besöksnäringen i Haparanda är i fortsatt tillväxt. Haparanda kommun är en del av Heart of Lapland, det lokala destinationsbolaget för östra Norrbotten, som verkar för att utveckla och marknadsföra besöksnäringen. Det skapar förutsättningar för turistnäringen att långsiktigt utvecklas vilket är viktigt då den inresande turismen till Haparanda ökar. Enligt statistik från TEM (Turistekonomisk modell) har kommunen årligen över 100 000 kommersiella gästnätter och strax under 1 miljon dagsbesökare, vilket gör att den inresande turismen omsätter 1,2 miljarder kronor i Haparanda och

ger årssysselsättning till 490 personer. För att ytterligare lyfta regionens attraktivitet och utbud, både för nationell och internationell turism, sker ett samarbete mellan de svenska och finska destinationsbolagen.

Arbetsmarknad

Per 2016-12-31 (källa: SCB) hade 3552 personer anställning, varav 2081 personer (59 %) inom privat sektor och 1471 personer (41 %) inom offentligt finansierad verksamhet. Den största privata arbetsgivaren är IKEA med 240 anställda. Den största offentliga arbetsgivaren i kommunen är Haparanda kommun med 800 anställda. Andra stora offentliga arbetsgivare är Region Norrbotten och Kriminalvården.

Största privata arbetsgivare	Antal anställda
Ikea	200-499 anställda
Polarica AB	50-99 anställda
Storbutiken i Haparanda	50-99 anställda
Ditt Liv i Norr AB	20-49 anställda
Haparanda Industrijäms AB	20-49 anställda
Haparanda Renhållning AB	20-49 anställda
Kalix Tele24 AB	20-49 anställda
Outinens Potatis AB	20-49 anställda
Pipelifte Hafab AB	20-49 anställda
Swe Tech Norr AB	20-49 anställda
Vardaga Äldreomsorg AB	20-49 anställda

Infrastruktur

Haparanda/Tornio är på ett unikt sätt hopbyggt över riksgårnsen och binder samman Sverige och Finland i en befolkningstät utbildnings- arbetsmarknads- och besöksregion, Bottenviksågen. Städerna utgör en naturlig logistiknod för Barentsregionen. Närmaste flygplatser är Tornio/Kemi, 17 km och Luleå Airport 130 km, med dagliga förbindelser till Helsingfors respektive Stockholm. Den nya kustnära Haparandabanan ger förbättrade möjligheter för godstransporter samt planeras för persontrafik under 2020.

2.1.3 Arbetsmarknad

Den svenska arbetsmarknaden fortsätter att utvecklas mycket starkt. Arbetsförmedlingen bedömer, i sin prognos för framtiden (2017-2019), att sysselsättningen ökar med 227 000 personer. Samtidigt tilltar bristen på arbetskraft och obalansen blir allt tydligare mellan efterfrågan och tillgången på utbildad personal. Prognosen visar att både inrikes och utrikesfödda kommer få ta del av de nya jobben. Sysselsättningen höjs bland båda grupperna och allra mest bland utrikesfödda.

Den höga aktiviteten i näringslivet innebär att det blir svårare att få tag i personal. Bristen på arbetskraft fortsätter att stiga, något som bromsar jobbtillväxten under kommande år.

Den privata tjänstesektorn fortsätter att utvecklas starkt och företagets förväntningar på utvecklingen ligger fortsatt på höga nivåer. Arbetsförmedlingen bedömer att antalet sysselsatta inom privat tjänstesektor ökar med 39 000 respektive 32 000 personer under 2018 och 2019. Brist på utbildad arbetskraft är samtidigt ett tilltagande problem inom näringsgrenen.

Även inom den offentliga tjänstesektorn är tillväxten av nya jobb fortsatt god. Bristen på utbildad arbetskraft är redan i dagsläget mycket omfattande inom området och många offentliga arbetsgivare, framförallt kommuner och landsting, har stora svårigheter att hitta utbildad personal. En allt tydligare konsekvens av detta är att arbetsgivarna i högre utsträckning sänker kraven på utbildning och erfarenhet vid rekrytering. Detta gäller inte minst de kommunala huvudmännen.

Byggkonjunkturen är alltså mycket stark och stämmningsläget bland arbetsgivarna ligger på rekordnivåer. Anställningsplanerna är expansiva, men samtidigt utgör bristen på utbildad arbetskraft ett allt större hinder vilket håller tillbaka sysselsättnings-tillväxten. För industrin finns det nu mycket som talar för en mer positiv utveckling. Inte minst pekar de framåtblickande indikatorerna på en god tillväxt under

prognosåren. Även inom industrin ökar rekryteringsproblemen.

Arbetslöshet

Öppet arbetslösa i riket har minskat med -0,1 % till 4,1 % under 2016. Norrbotten följer samman trend (-0,1%) och nivån för öppet arbetslösa är lägre än riksgenomsnittet och ligger på 3,8 %.

Arbetslöshetsprocent på en låg nivå

Arbetslöshetsstatistiken visar på låga siffror även för 2017. Rikets öppna arbetslöshet ligger kvar på samma nivå som ifjol (4,1 % medan den fortsatt förbättrats för Norrbottens län (3,5 %)). Situationen för ungdomar mellan 18-24 år är fortsatt en utmaning, trots minskningar jämfört med föregående år. I riket är 10,2 % av ungdomar 18-24 år öppet arbetslösa eller i program.

Länets siffror är något bättre gällande ungdomar som är öppet arbetslösa jämfört med rikets siffror (4,1 % jämfört med 4,6 %). Siffran för ungdomar som är öppet arbetslösa och i program är dock högre, i länet än riket, trots en minskning från 11,6 % till 10,8 %.

Arbetslöshet i siffror december

	2017	2016
Öppet arbetslösa Riket	4,1 %	4,1 %
Öppet arbetslösa Norrb.	3,5 %	3,7 %
Öppet arbetslösa 18-24 år Riket	4,6 %	5,0 %
Öppet arbetslösa 18-24 år Norrb.	4,1 %	4,0 %
Öppet arbetslösa & i program 18-24 år Riket	10,2 %	11,6 %
Öppet arbetslösa & i program 18-24 år Norrb.	10,8 %	11,6 %

Arbetslöshet i siffror			Arbetslösheten i Haparanda
	2017	2016	
Öppet arbetslösa Haparanda	6,9 %	7,0 %	Kommunens siffror gällande arbetslöshet är fortsatt på en hög nivå, men arbetslösheten sjunker. Siffran för öppet arbetslösa för 2017 landade på 6,9 % (-0,1 %), dock högre jämfört med riket (4,1 %) och länet (3,7 %).
Öppet arbetslösa 18-24 år Haparanda	6,3 %	6,6 %	Gladjande är att situationen för ungdomarna (18-24 år) förbättrats under 2017 då öppet arbetslösa sjunkit med -0,3 % (6,3 %). Siffran vad gäller ungdomar i programåtgärder och öppet arbetslösa har även förbättrats avsevärt (-4,3 %) men är fortfarande högst länet.
Öppet arbetslösa & i program 18-24 år Haparanda	20,1 %	24,4 %	

Dock ska det tilläggas att Arbetsförmedlingens statistik inte tar hänsyn till arbete över landsgränsen, utan dessa personer plockas sonika bort från underlaget och ger ett försämrat statistiskt underlag för kommunen.

2.1.4 Personalförsörjning

Fram till år 2025 beräknas över 1,6 miljoner pensionsavgångar ske i landet. Generationsväxlingen är särskilt omfattande i den offentliga sektorn.

Störst antal pensionsavgångar har Haparanda kommun att vänta inom omvårdnadssektorn och bland lärare. Ökat antal äldre medför exempelvis att behovet av arbetskraft inom vård och omsorg kommer att öka i framtiden. Konkurrensen avseende arbetskraft väntas också öka de närmaste åren inom flertalet yrkesområden inom kommunal verksamhet.

Pensionsavgångar (de som fyller 65 år) i Haparanda kommun

Pensionsavgångar	2017-2022	2023-2028	Totalt
Undersköterskor	34	37	71
Vårdbiträden	7	7	14
Personliga assistenter	9	10	19
Sjuksköterska	5	5	10
Habilitering/Rehab	7	15	22
Lärare	25	20	45
Förskollärare/barnskötare	10	23	33
Chefer	4	8	12
Kost/lokalvård	13	13	26
Assistenter	7	3	10
Handläggare	7	11	18
Övriga	21	14	35
Summa	149	166	315

3. Ekonomisk översikt

Årets resultat i korthet

Kommunens resultat uppgår till efter jämförelse störande poster till +19,9 mkr, vilket motsvarar 3,2 % av skatter och statsbidrag. Budgetavvikelsen uppgår till -1,7 mkr.

Skatteintäkter och statsbidrag reviderades upp i slutet på året och stannade på +1,2 mkr gentemot budget. Vidare lämnades ett stort överskott från den finansiella verksamhet (+3,9 mkr) då kommunen realiserat vinster i delar av pensionsportföljen samt haft lägre kostnader för upplåning.

Kommunfullmäktige beslutade 20170612, med anledning av driftens stora underskott, om ett förvaltningsövergripande sparprogram, vilket fick effekt under året. Nämndernas underskott stannade till slut på -2,5 mkr, där Socialnämndens underskott landade på -11,6 mkr. Övriga nämnder uppvisade överskott.

Totalt var budgetavvikelsen för verksamhetens nettokostnader på -8,0 mkr. Utöver nämndernas underskott kan nämnas att kostnaderna för pensioner ökat (-3,1 mkr) samt förändringen av semester- och ferielöneskulden (-3,2 mkr).

Under 2017 har även rivningar av skolbyggnader genomförts och redovisas som en jämförelsestörande post.

(MKR)	2017			2016		
	BUDGET	UTFALL	DIFF	BUDGET	UTFALL	DIFF
RESULTATRÄKNING						
Verksamhetens nettokostnader	-581,3	-589,3	-8,0	-560,6	-573,6	-13,0
Skatteintäkter & statsbidrag	620,2	621,4	1,2	579,3	601,1	21,8
Finansnetto	-9,5	-5,6	3,9	-9,9	-7,4	2,5
Jmf poster	-7,9	-6,6	1,3	0	-3,3	-3,3
ÅRETS RESULTAT	21,6	19,9	-1,7	8,8	16,8	8,0
RESULTAT I % AV SKATTER & STATS BIDRAG	3,5%	3,2%	0,3%	1,5%	2,8%	1,3%

DRIFTRDOVISNING	2017			2016		
	BUDGET	UTFALL	DIFF	BUDGET	UTFALL	DIFF
Kommunfullmäktige	2,0	2,0	0,0	2,0	2,0	0,0
Kommunstyrelse	78,9	73,4	+5,5	76,8	77,0	-0,2
Samhällsbyggnadsnämnd	4,0	3,5	+0,5	3,2	3,2	0,0
Barn- och ungdomsnämnd	254,7	251,5	+3,2	250,2	247,4	+2,9
Socialnämnd	243,8	255,4	-11,6	233,5	239,1	-5,6
SUMMA NÄMNDER	583,3	585,8	-2,5	565,6	568,6	-3,0
Ansvarsåtagande	0,4	0,0	+0,4	0,4	0,1	+0,3
Pensionsförvaltning	16,8	19,9	-3,1	15,5	17,6	-2,1
Förändring semesterferielöneskuld	0,0	3,2	-3,2	0,0	-0,9	+0,9
Intern ränta	-19,2	-19,6	+0,5	-20,9	-20,2	-0,7
SUMMA DRIFT	581,3	589,3	-8,0	560,6	565,1	-4,5
Finansnetto	9,5	5,6	+3,9	9,9	7,4	+2,5
Skatter & statsbidrag	-620,2	-621,4	+1,2	-579,3	-592,6	+13,3
JUSTERAT RESULTAT	-29,4	-26,5	-2,9	-8,8	-20,1	+11,3
Jämförelsestörande poster	7,9	6,6	+1,2	0,0	3,3	-3,3
ÅRETS RESULTAT	-21,6	-19,9	-1,7	-8,8	-16,8	+8,0

3.1 Balanskravsutredning

Kommunallagens balanskrav definieras som att intäkterna ska överstiga kostnaderna för varje år och gäller enbart för kommunen, inte koncernen. Enligt 4 kap 3a§ KRL ska uppgifter om årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultat redovisas. Beräkningen ska följa uppställningen enligt tabellen till höger. Avstämningen nedan visar att kommunen uppfyller balanskravet för 2017. Balanskravet är ett minimikrav på resultatet. Kommunallagen innehåller därutöver krav på att kommunen ska ha god ekonomisk hushållning (8 kap 1 § KL).

Årets balanskravsresultat uppgår till drygt + 17,9 mkr. För att erhålla det justerade resultatet har kostnader av engångskaraktär justerats bort på -2,0 mkr. Det är reavinster och förluster i samband med mark- och

fastighetsförsäljning samt vid inköp och försäljning av värdepapper. Det är det justerade resultatet som avgör om huruvida balanskravet uppnåtts.

Årets resultat	+19 912 tkr
– reducering av samtliga realisationsvinster	– 2 037 tkr
+ justering för realisationsvinster	+ 0 tkr
enligt undantagsmöjlighet (2)	
+ justering för realisationsförluster	+ 0 tkr
enligt undantagsmöjlighet (3)	
+ orealiserade förluster i värdepapper (4)	+ 0 tkr
– justering för återföring av orealiserade förluster i värdepapper (5)	- 0 tkr

= Årets resultat efter balanskravsjusteringar + **17 875 tkr**

3.2 God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har fastställt nedanstående nyckeltal som målinriktningar för uppfyllandet av god ekonomisk hushållning.

- Den sammanfattande bedömningen är att målen för God ekonomisk hushållning →

◆ Uppfylls delvis för verksamhetsåret 2017

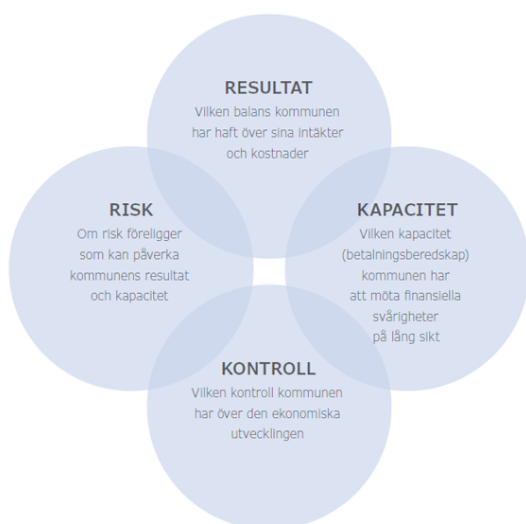
Per 31/12-2017 bedöms de tio målen enligt följande

- Uppfyller 8 st.
- ◆ Uppfyller delvis 0 st.
- Uppnås ej 2 st.

Riktlinjer för God ekonomisk hushållning	Utfall per 2017-12-31
Resultatöverskott på 2 % av skatter- och statsbidrag	● Resultat för år 2017 stannade på till 19,9 mkr , vilket motsvarar 3,2 % av skatter och statsbidrag. Målet betraktas som uppnått.
Vid försäljning av fastigheter eller mark (inklusive resultatet av exploateringsverksamhet) skall minst 50 % av likviderna amorteras.	● Under året har ett mindre antal försäljningar av mark samt exploateringsarbete genomförts, som totalt genererat ett överskott (+387 tkr). För 2017 genomfördes en amortering av befintlig låneskuld på 10 mkr . Målet betraktas därför som uppnått.
Vid försäljning av värdepapper skall minst 50 % av eventuell reavinast gå till amortering av befintlig låneskuld	● Reavinster har under året uppgått till 2,0 mkr vid försäljning av värdepapper. Målet anses uppnått då en amortering av 10,0 mkr genomförts. Värdepappersportföljen innehåller orealiserade vinster om 6,2 mkr per 171231.
Kommunens årliga nettoamortering skall vara minst 10 mkr på befintlig låneskuld.	● Kommunen har under året amorterat ned sin befintliga låneskuld med 10 mkr, som nu uppgår till 262,1 mkr. Målet anses som uppnått.
Investeringar skall vara självfinansierade	● Investeringarna landade på 37,8 mkr för 2017. Dessa har finansierats utan att öka kommunen belåning. Målet betraktas uppnått.
Soliditeten skall stärkas årligen för att ett långsiktigt mål om 60 % soliditet exklusive ansvarsförbindelse skall uppnås.	● Soliditet uppgick till 42,7 % exkl ansvarsförbindelser vilket är en förbättring med 1,4 %-enheter per 20171231. Målet anses som uppnått.
Driftens budgetavvikelse skall vara 0 eller positiv	■ Nämndernas underskott stannade på -2,5 mkr. Målet betraktas ej som uppnått.
Kommunens likviditet skall motsvara minst 5,0 % av skatter och statsbidrag	● Kommunens likviditet uppgick till 9,1 % av skatter och statsbidrag vid årets slut. Målet betraktas som uppnått.
Den genomsnittliga sjukfrånvaron skall understiga 5,0 %.	■ Sjukfrånvaron uppgick till 5,29 % vid årskiftet. En förbättring med -0,18 %. Sjuktalet för föregående år var lägst i länet och bland de 20 bästa kommunerna i landet. Målet betraktas dock som ej uppnått, då målet inte nåtts.
Energiförbrukningen skall minska med 5 % i kommunens fastighetsbestånd.	● Den totala energiförbrukningen minskade med 1328 MWh under 2017. Det motsvarar -6,6 %. Energiförbrukningen gällande uppvärmning minskade med -5,9 % (-661 MWh). Elförbrukningen minskade med -9,9 % (-667 MWh). Målet betraktas som uppnått.

3.3 Finansiell analys

Haparanda stad redovisar i årsredovisningen en modell för finansiell analys, vars målsättning är att analysera fyra viktiga perspektiv som utgår från den så kallade RK-modellen. Den tillsammans med utvärderingen för god ekonomisk hushållning ger en bedömning av kommunens ekonomiska ställning. Modellen bygger på fyra aspekter som är viktiga ur ett finansiellt perspektiv när kommunens ekonomi ska bedömas. Genom att analysera dessa delar identifieras kommunens finansiella styrkor och svagheter.

Fyra perspektiv

Den finansiella analysen som redovisas på kommande sidor bygger på fyra perspektiv: det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen. Dessa fyra perspektiv utgör hörnstenar i denna modell av finansiell analys.

DET FINANSIELLA RESULTATET

I ett första läge kartläggs årets resultat och dess orsaker. En eventuell obalans, det vill säga att kostnaderna överstiger intäkterna eller att en rörelseriktning mot obalans sker, är en varningssignal. Under detta perspektiv analyseras också investeringar och deras utveckling.

KAPACITET

Det andra perspektivet benämns kapacitet eller långsiktig betalningsberedskap. Här redovisas vilken finansiell kraft kommunen har på lång sikt. Ju starkare kapacitet, desto mindre känslig är kommunen inför de alltid återkommande lågkonjunkturerna.

RISKFÖRHÅLLANDEN

Med tredje perspektivet risk avses hur kommunen är exponerad finansiellt. En god ekonomisk hushållning innefattar att kommunen i kort- och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Här diskuteras också borgensåtaganden och kommunens samlade

pensionsskuld.

KONTROLL

Med det fjärde perspektivet kontroll avses avslutningsvis hur upprättade finansiella målsättningar och planer följs. En god följsamhet mot budget är ett uttryck för god ekonomisk hushållning. Risk och kontroll hänger samman på så vis att båda är mått på förmågan att hantera problematiska situationer.

Det finansiella resultatet

Årets resultat (mnkr)	2017	2016	2015
Årets resultat	19,9	16,9	23,8
Årets resultat före jmf störande poster	26,5	20,2	18,5
Årets resultat i förhållande till skatter & statsbidrag	3,2	2,8	4,2

Årets resultat har i förhållande till målet för god ekonomisk hushållning (2 % av skatter & statsbidrag) varit starkt den senaste tre årsperioden, så även 2017. Resultatnivån bidrar också till att kommunens investeringar kan självfinansieras och amorteringar kunnat genomföras.

Nettokostnadsandel (%)	2017	2016	2015
Nettokostnad (exklusive jämförelsestörande) av skatteintäkter & utjämning	94,7	95,4	96,0
Nettokostnad (inklusive jämförelsestörande) av skatteintäkter & utjämning	95,8	96,0	95,1
Avskrivningar av nettokostnaden	4,7	5,0	5,4

Nyckeltalet nettokostnadsandel visar hur stor del av skatteintäkter & statsbidrag som den löpande driften tar i anspråk. Nettokostnadsnivån bör utveckla sig i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag då kvarvarande utrymme ska användas till amorteringar, investeringar eller öka kommunens sparande. Kommunen har sedan 2014 förbättrat sin situation och stärkt resultatnivån succesivt.

Investeringsvolym (%)	2017	2016	2015
Verksamhetsnetto (exkl. avskrivningar mnkr)	47,8	45,7	53,5
Investeringsvolym nettoutgifter (mnkr)	37,8	36,4	38,7
Självfinansieringsgrad av årets nyinvesteringar	126,5	125,5	138,3
Investeringsvolym/verksamhetens nettokostnader	6,4	6,3	7,1
Avskrivningar/nettoinvesteringar	73,8	79,1	76,7

Självfinansieringsgraden mäter hur stor andel av finansieringarna som kan finansieras med egna medel. Om självfinansieringsgraden är 100 %, innebär det att kommunen inte behöver låna eller tära på den egna kassan för att investera. Kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme stärks om investeringarna kan självfinansieras, vilket också är fallet under den senaste treårsperioden då investeringarna kunnat självfinansieras.

Kapacitet

Kapacitet visar på vilken långsiktig finansiell motståndskraft kommunen besitter.

Soliditet (%)	2017	2016	2015
Soliditet	42,7	41,3	42,3
Soliditet inklusive hela pensionsåtagandet	9,5	5,8	3,2
Tillgångsförändring	2,6	7,5	2,0
Förändring av eget kapital	6,0	5,3	8,0

Soliditeten, dvs. hur stor del av balansomslutningen som finansierats med eget kapital, har förstärkts under perioden. Resultatnivå från 2017 samtidigt som amorteringar genomförts bidrar till detta. Soliditetsnivån (inkl hela pensionsåtagandet) hade placerat Haparanda på 184 plats bland landets kommuner.

Finansnetto (mkr)	2017	2016	2015
Finansiella intäkter	3,6	3,8	6,4
Finansiella kostnader	-9,8	-11,2	-10,3
Finansnetto	-6,2	-7,4	-3,9

Finansnettots utveckling är intressant ur finansieringssynpunkt. Det visar kommunens kostnader att finansiera tillgångarna med lånade medel. Kommunen har, till en hög kostnad, säkrat sin låneportfölj.

Skuldsättningsgrad (%)	2017	2016	2015
Låneskuld (mkr)	262,1	272,1	232,1
Total skuldsättningsgrad	1,3	1,4	1,4
- varav avsättningsgrad	0,1	0,1	0,1
- varav kortfristig skuldsättningsgrad	0,5	0,5	0,5
- varav långfristig skuldsättningsgrad	0,8	0,8	0,8

Skuldsättningsgraden (totala skulder dividerat med eget kapital) visar hur stor andel av tillgångarna som finansierats av utomstående kapital och beskriver kommunens finansiella risk. Skuldsättningsgraden har en nära koppling till soliditet. En hög skuldsättningsgrad medför en låg soliditet, och vice versa.

Pensionsskuld (mkr)	2017	2016	2015
Pension som kortfristig skuld	17,8	15,3	14,4
Avsättning pensioner	20,8	18,7	16,1
Pensionsförpliktelser äldre än 1998	260,8	271,3	276,3
Total pensionsskuld	299,4	305,3	306,8
Pensionsmedel placering (bokfört värde)	53,1	51,1	49,0
Pensionsmedel placering (marknadsvärde)	59,3	56,9	54,9

Från och med 1998 redovisas kommunens pensionsskuld enligt den så kallade blandmodellen. Intjänade pensioner före 1998 redovisas därmed som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen.

Risikförhållande

Med risk avses hur kommunen är finansiellt exponerad. Kommunen ska upprätthålla en betalningsberedskap på kort sikt, med risker beaktade, att de löpande utbetalningarna kan göras utan besvär.

Likviditet (mkr)	2017	2016	2015
Likvida medel	56,4	25,7	53,0
Balanslikviditet (%)	100%	99%	101%
Rörelsekapital	-0,4	-1,8	1,7

Ett mått som mäter den kortfristiga betalningsberedskapen är balanslikviditeten (omsättningstillgångar delat med kortfristiga skulder). Om måttet överstiger 100 %, innebär det att skulder som förfaller inom den närmsta tiden kan regleras.

Borgens åtaganden och koncernens resultat (mkr)	2017	2016	2015
Koncernens resultat	23,9	19,4	25,0
Kommunens borgensåtaganden	150,7	153,8	155,2

Stora borgensåtaganden kan betyda en finansiell risk för kommunen i form av övertagande av lån. Haparanda Kommun har ett borgensåtagande till Stiftelsen Haparandabostäder på 170 mkr (142,2 mkr nyttjat) samt ett till Bottenvikens reningsverk om 7,5mkr.

Kontroll

Med finansiell kontroll avses bland annat hur beslutad budget och prognos följs i organisationen. En god följsamhet mot både budget och prognoser är ett uttryck för god ekonomisk hushållning. Prognossäkerheten visar hur ekonomistyrningen i kommunen bidrar till att en god ekonomisk hushållning kan upprätthållas.

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet (mkr)	2017	2016	2015
Budgetavvikelse: resultat före jämförelsestörande poster	-2,9	11,3	-6,7
Budgetavvikelse: resultat inklusive jämförelsestörande poster	-1,7	8,0	-1,4
Budgetavvikelse: nämnder	-2,5	-3,0	-7,7

Avvikelsen för 2017 slutade på en avvikelse med -1,7 om man beaktar jämförelsestörande poster. Nämndernas avvikelse stannade på -2,5 mkr, där Socialnämnden avvek med 11,6 mkr. Kommunfullmäktige beslutade om ett förvaltningsövergripande besparingsprogram i juni-månad, att utöver att få Socialnämnden i balans, där 1 % överskottkrav (gentemot budget) sattes på övriga nämnder samt ett beslut om att minska investeringarna med 10 %.

Nämndernas prognossäkerhet (mkr)	Prognos juni 2017	Prognos okt 2017	Utfall 2017	Avvikelse utfall – prognos okt
Kommunfullmäktige	0	0	0	0,0
Kommunstyrelse	1,5	2,1	5,5	3,4
Samhällsbyggnadsnämnd	0,2	0,3	0,5	0,3
Barn- & ungdomsnämnd	2,6	3,1	3,2	0,1
Socialnämnd	-15,9	-12,6	-11,6	1,0
Nämndernas driftkostnad	-11,6	-7,2	-2,5	4,7
Årets resultat	8,8	13,9	19,9	6,0

Avvikelserna från halvårsprognosen till slutligt utfall kan delvis förklaras med det besparingspaketet kommunfullmäktige fattade i juni. Jämför man oktobers prognos, för nämnderna, med det slutliga utfallet landar prognosavvikelsen under 1 %, vilket får anses som en god prognossäkerhet.

Känslighetsanalys

En kommun påverkas många gånger av händelser utanför dess egen kontroll. Ett sätt att göra detta tydligt är att upprätta en känslighetsanalys som visar hur olika förändringar påverkar kommunens finansiella situation. I tabellen nedan redovisas hur ett antal faktorer som kan påverka Haparanda kommuns finansiella resultat.

Ränteförändring med 1%, 1-års sikt	0,6 mkr
Löneförändring med 1%	3,7 mkr
Bruttokostnadsförändring med 1%	7,6 mkr
Skatteintäkter 1 %	3,9 mkr
Generella statsbidrag med 1%	2,1 mkr

Tio år i sammandrag

(MKR)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
RESULTATRÄKNING										
Intäkter	142,6	151,9	162,9	157,6	175	185,8	176,4	187,5	217,8	205,0
Kostnader	-586,2	-599,3	-605,9	-624,3	-647,7	-670,2	-678,4	-703,0	-762,5	-765,8
Avskrivningar	-24,2	-23,1	-27,3	-23,2	-23,4	-24,2	-26,2	-29,7	-28,8	-27,9
Verksamhetens nettokostnader	-467,8	-470,5	-470,3	-489,9	-496,1	-508,6	-528,2	-545,2	-573,5	-588,7
Skatteintäkter och statsbidrag	484,4	489	501,3	505,4	509,6	528	552,6	567,6	601,1	621,4
Finansnetto	-12	-12,8	-8,5	-9,8	-9,9	-9,8	-7,5	-3,9	-7,4	-6,2
Jmf poster	0	0	0	0	0	0	0	5,3	-3,3	-6,6
Årets resultat	4,6	5,7	22,5	5,7	3,6	9,6	9,8	23,8	16,9	19,9
Kommunstyrelsen										
Intäkter	80,0	75,5	78,8	77,2	76	96,2	96,5	99,0	74,2	80,0
Kostnader	-167,4	-150	-150,6	-150,9	-148,2	-168,4	-164,9	-169,1	-151,2	-153,4
Netto	-87,4	-74,5	-71,8	-73,7	-72,2	-72,2	-68,4	-70,1	-77,0	-73,4
Barn- och ungdomsnämnden										
Intäkter	93,5	88,5	77,1	66,1	66,0	69,7	64,7	68,6	80,0	85,7
Kostnader	-324,3	-324,7	-312,3	-301,8	-305,3	-312,7	-305,8	-312,1	-327,4	-332,2
Netto	-230,8	-236,2	-235,2	-235,7	-239,3	-243	-241,2	-243,5	-247,4	-246,5
Socialnämnden										
Intäkter	61,6	69,0	78,0	78,7	84,8	88,2	94,2	99,9	126,4	103,9
Kostnader	-235,5	-250,3	-265,6	-276,7	-277,9	-296,3	-312,9	-332,3	-365,5	-358,8
Netto	-173,9	-181,3	-187,6	-198	-193,1	-208,1	-215,7	-232,4	-239,1	-254,9
Nettoinvesteringar	24,2	26,2	23,6	27,8	25,0	47,0	32,0	38,7	36,4	37,8
BALANSRÄKNING										
Anläggningstillgångar	550,7	555,1	533,2	491,2	491,1	526,4	539,5	545,6	610,9	625,6
Omsättningstillgångar	60,3	81,7	105,6	153,9	154,7	175,4	158,5	161,9	154,2	160,0
Summa tillgångar	611,0	636,8	638,8	645,1	645,8	701,8	693,0	707,5	765,1	785,6
Eget kapital	213,9	219,6	246,3	252,1	255,7	265,3	275,1	299,0	315,7	335,7
Skulder och avsättningar	397,1	417,2	392,5	393	390,1	436,5	423,0	408,5	449,4	449,9
Summa skulder och eget kapital	611,0	636,8	638,8	645,1	645,8	701,8	698,0	707,5	765,1	785,6

3.3.1 Kommentar finansiell analys

Resultatnivån för 2017 är god och stärker kommunens ekonomiska ställning. Så kan man kort sammanfatta resultatet (+19,9 mkr) för 2017.

Framtidens utmaningar för Haparanda kommun gjorde sig dock påmind under första halvåret. Det ökade demografiska trycket (med fler äldre) speglar sig i driftens kostnadsutveckling. Kommunfullmäktiges förvaltningsövergripande beslut om ett 1 % besparingskrav och en sänkt ambitionsnivå på investeringar, samtidigt som Socialnämnden gjort stora insatser att minska underskottet, medförde att nästan hela underskottet kunde hämtas hem (-1,7 mkr i budgetavvikelse) och resultatnivån (19,9 mkr) slutade på en god nivå.

Nivån gör att kommunens ekonomiska ställning förbättras och synliggörs i bland annat soliditetsnivån, som förstärks avsevärt den senaste tre årsperioden. Även inklusive hela pensionsåtagandet.

Samtidigt finns det stora investeringsbehov för gator, vägar, fastigheter och VA. Under året satsades nästan 33 mkr på denna del. Elevunderlagen för både för-, grund- och gymnasieskola minskar, vilket medför att skolstrukturen behöver ses över och anpassas efter nuvarande och kommande behov.

I och med att investeringsbehoven är stora behöver kommunen goda resultatnivåer för att inte öka på skuldbördan, nivåer som är högre än målet för god ekonomisk hushållning. Resultatnivån bör vara av den nivån att investeringar kan självfinansieras framöver. Vilket innebär att man kan dra likhetstecken med ambitionsnivå för investeringar kontra vilken resultatnivå som skall planeras framöver, dvs styrning via ”kassaflöde”.

Sammantaget står kommunen för en del viktiga vägval och prioriteringar, då kostnadsutvecklingen behöver bromsas för att möta framtidens skatteintäkter, främst för åren 2020 och framåt. Detta är inte Haparanda kommun ensam om. SKL pratar om att en skattehöjning och

effektiviseringar är stundande för landets kommuner. Bedömningen görs att cirka 60 miljarder saknas fram till 2021 för att bära behovet av framtida välfärdstjänster.

Resultatnivån uppnår nivån för god ekonomisk hushållning och åtta av tio mål nås för året. Även sjukfrånvaron (där ambitionen är hög och måltalet inte uppfylls) får anses vara låg. Det innebär att utmaningen kvarstår med att få en driftbudget i balans.

Driftens kostnadsutveckling är fortsatt en utmaning, där Socialnämndens verksamhet uppvisar ett kraftigt underskott (11,6 mkr). Resultatutvecklingen under 2017 andra hälft och de strukturella förändringarna som genomförts beräknas få full effekt under 2018. Det är ett stort steg i rätt riktning. Verksamheterna gjorde dessutom ett starkt arbete med att på kort tid anpassa sig efter fullmäktiges nya ekonomiska direktiv.

Invånarantalet har sjunkit under året (-130), vilket påverkar skatteintäkterna. Skattekraftsutvecklingen har dock förbättrats jämfört med ifjol 2,9 % (2,1% f.g år) men är fortfarande betydligt mindre än rikets totala förändring (+5,0 %).

Utmaningen för kommunen ligger fortfarande kvar att skapa fler arbetstillfällen och höja sysselsättningen för att förstärka skattekraften och bibehålla/öka nuvarande befolkningsstorlek.

Steg har tagits i rätt riktning att skapa hållbara ekonomiska resultat för kommunen under 2017, vilket medför att kommunen är bättre rustad för framtiden.

/Hans Kenttä

**Ekonomichef
Haparanda stad**

3.4 Framtidsanalys

Fullmäktige har fastställt en årlig budget & strategiplan för tre år framåt. En detaljerad budget för 2018 och en plan för 2019-20 fastställdes i oktober månad. Nedan återspeglas en bild över förväntad resultatutveckling jämfört med 2017 både gällande resultat samt kassaflöde.

Resultatnivåerna för kommande treårsperiod är goda och överstiger 2,0 % av skatter och statsbidrag. Dock finns det besparingsbeting inräknade på totalt 21,8 mkr för den kommande treårsperioden. För 2018 motsvarar det 3,0 mkr (0,5 % av driftkostnaderna), 6,1 mkr för 2019 (1 %) och 12,7 mkr för 2020 (2 %) för att resultera i goda

resultatnivåer när utvecklingen gällande skatter & statsbidrag försämras. Vidare finns osäkerheter kring kommande skolstruktur och bredbandsutbyggnad som kan påverka kostnadsutvecklingen för kommunen under denna period.

En förutsättning för att kommunen skall kunna följa sin investerings- och amorteringsplan är att verksamheternas nettokostnader följer budget, då kassaflödena för 2018-2020 (bortsett från 2019) är svaga trots goda resultatnivåer. Investeringsnivåerna är också något lägre än vad kommunen satsat de senaste åren.

(MKR)	2016	2017	BU 2018	BU 2019	BU 2020
RESULTATRÄKNING					
Verksamhetens nettokostnader	-573,6	-588,7	-595,4	-601,7	-620,7
Skatteintäkter och statsbidrag	601,1	621,4	624,3	635,7	647,8
Finansnetto	-7,4	-6,2	-9,5	-9,5	-9,5
Jmf poster	-3,3	-6,6	0	0	0
Årets resultat	16,8	19,9	19,4	24,5	17,6
<u>Kassaflöde</u>					
Årets resultat	16,8	19,9	19,4	24,5	17,6
Ej likvidpåverkande poster	31,6	33,1	28,6	28,6	29,6
Förändring rörelsekapital	-23,9	26,9	0	0	0
Finansieringsverksamhet	42,5	-5,8	-10,0	-10,0	-10,0
Investeringsverksamhet	-94,4	-43,4	-32,8	-31,6	-33,8
Årets kassaflöde	-27,4	30,7	5,2	11,5	3,4
Resultat i % av skatter & statsbidrag	2,8%	3,2%	3,1%	3,9%	2,7%

4. Målredovisning

Kommunfullmäktiges inriktningsbeslut är mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning vilket omfattar mål för både verksamheten och ekonomin i kommunen. Målen fastställs av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen utvärderar målen. Uppföljning av målen sker i delårsbokslutet per sista juni samt i årsredovisning. Målen utgår från visionen, våra värdeord

samt från de prioriterade insatser som årligen fastställs av kommunfullmäktige i budget- och strategiplan. Från år 2015 har även Kommunfullmäktige fastställt specifika mål för God ekonomisk hushållning.

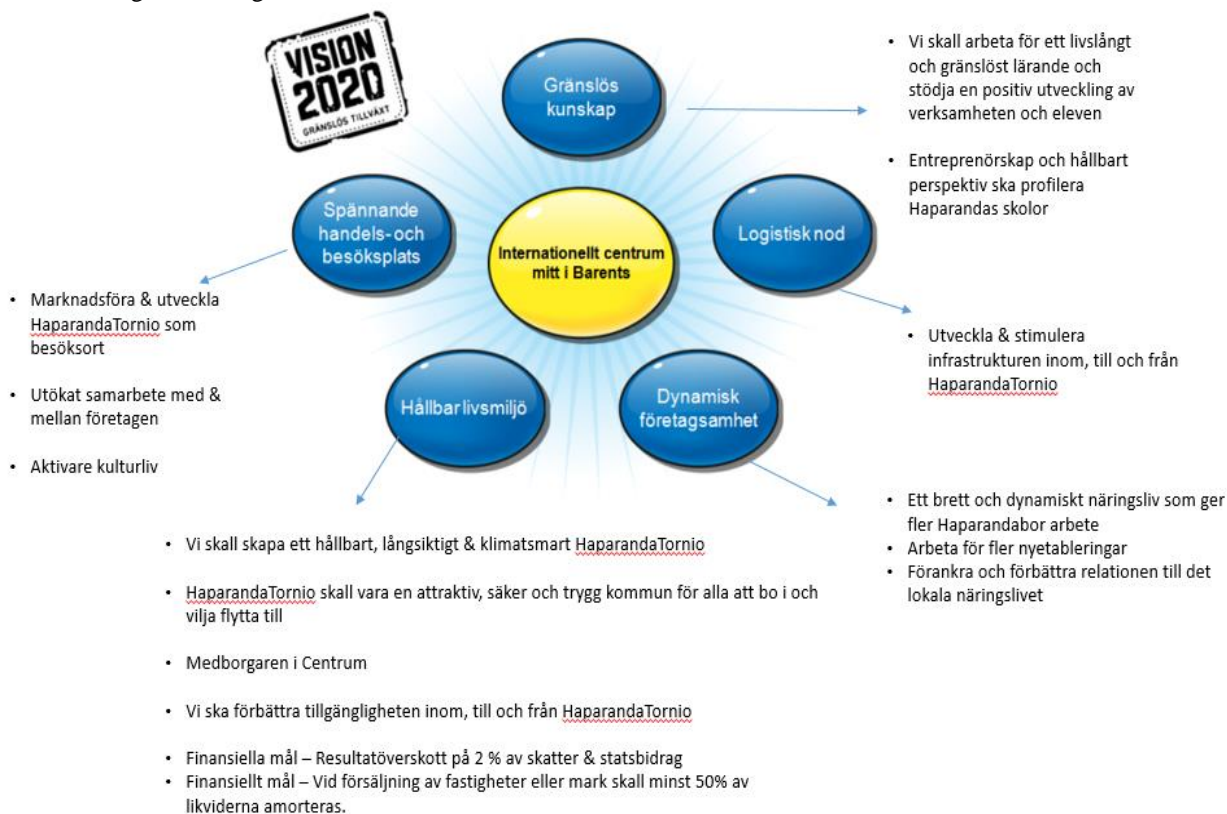

Bild: Översikt bild över Kommunfullmäktiges inriktningar i förhållande till kommunens vision

4.1 Kommunfullmäktiges inriktningar

Nedan redovisas Kommunfullmäktiges inriktningar och de mål som nämnderna har antagit för 2016 kopplat mot respektive inriktning. En sammanfattande bedömning om inriktningarnas uppfyllelse utgår ifrån nämndernas målredovisning som mer detaljerat återfinns i nämndernas förvaltningsberättelser.

Vision 2020: HaparandaTornio ett internationellt centrum mitt i Barents

Utvecklingsområden (Vision 2020)	KF:s Inriktningar	Kommentar	Nämndens Mål
Spännande handels- och besöksort	● Utveckla HaparandaTornio som besöksort	<p>Beslut har tagits att from 2018 arrendera ut Campingen och Strandcaféet med långtidskontrakt. Syftet är att skapa möjligheter till en långsiktig utveckling och investering i anläggningarna.</p> <p>En evenemangskalender är utvecklad och driftsatt, se www.haparandatornio.com.</p> <p>Tillgängligheten till skärgården har ökat med anpassningsåtgärder i Hanhinkari och Sandskär samt med upphandlade skärgårdsturer.</p> <p>Fiskemuséet i Kukkolaforsen är upprustat med ett nytt och spännande innehåll och Jazz- och bluesfestivalen har genomförts med ett förnyat koncept.</p> <p>Tre färdigställda utegym, pyssel för barn med sommarjobbare, vis- och allsångsfestival, lekpark på stranden och samt färdigställd hundpark i Tjärhovet har bidragit till att utveckla Strandparken/strandstråket.</p> <p>Upprustning av vandringsleden i Vuono och anläggning av discgolfbana i Riekkola har påbörjats under hösten med syftet att ytterligare höja trivselgraden i kommunen.</p> <p><i>Sammantaget bedöms att organisationen nått upp till inriktningens ändamål.</i></p>	<p>● Öka antalet besökare (Kommunstyrelsen)</p>
			<p>◆ Ökad handelsvolym (Kommunstyrelsen)</p> <p>● Utveckla kultur- och friluftsliv (Barn- och ungdomsnämnden)</p>
Dynamisk företagsamhet	● Arbeta för minskad arbetslöshet	<p>Öppet arbetslösa ungdomar. 18-24 år uppgår till 6,3 %, vilket är en minskning med 0,3 % jämfört med december 2016. Andelen ungdomar i program har minskat med 4,0 % och uppgår till 13,8 %.</p> <p>Totalt innebär det att öppet arbetslösa och inskrivna ungdomar i program, uppgår till 20,1 %, vilket är högst i Norrbotten. (jmf länet 10,8 %, riket 10,2 %). Andelen i åtgärder är hög men i den siffran ingår även de som arbetar halvtid eller är timanställda.</p> <p>Beslut om införande av en arbetsmarknadsenhet har fattats. Verkställighet genomförs under Q1 2018. Uppdraget för enheten är bland annat att administrera och samordna ferie- och praktikarbeten med målsättningen att få en bättre samordning och fler praktikplatser.</p> <p>Även DUA-projektet där kommunens samordnare i nära samarbete med en särskilt utsedd handläggare på Arbetsförmedlingen arbetar med målgruppen och arbetsmarknadsprojektet Klivet har inneburit ett ökat antal praktik- och arbetsträningsplatser.</p> <p><i>Sammantaget bedöms att organisationen nått upp till inriktningens ändamål.</i></p>	<p>◆ Fler ungdomar i arbete (Kommunstyrelsen)</p> <p>● Fler praktikplatser (Kommunstyrelsen)</p> <p>◆ Arbeta för minskat utanförskap (Socialnämnden)</p> <p>● Arbeta för minskad ungdomsarbetslöshet (SN & BUN)</p>

Utvecklingsområden (Vision 2020)	KF:s Inriktningar	Kommentar	Nämndens Mål
	<p>● Arbeta för ökad företagsamhet</p>	<p>Kommunen har genomfört företagarkonferens, seminarium om ägarförändringar i bolag och generationsskiften, tillhandahållit upphandlingsinformation samt bedrivit ett aktivt arbete med UF företag. Kommunen har ingått i ett utökat samarbete med Nyföretagscentrum Nord, vilka deltar i UF Norrbotten och Haparandas arbete med UF företag.</p> <p>Haparanda kommun har utsetts som årets UF-kommun år 2017.</p> <p>Barn- och ungdomsnämndens arbete med entreprenörskap genomsyrar skolan och är ett pedagogiskt förhållningssätt. För att öka ungas kunskaper i organisering i föreningslivet har lärarna i samhällskunskap utbildats i ämnet.</p> <p><i>Sammantaget bedöms att organisationen nått upp till inriktningens ändamål.</i></p>	<p>● Fler etableringar (Kommunstyrelsen)</p> <p>● Entreprenöriellt lärande på alla stadier. (Barn- och ungdomsnämnden)</p>
Logistisk nod	<p>● Säkerställa trygga leveranser av vatten och avlopp</p>	<p>En förnyelse- och underhållsplan är framtagen och under införande. Investeringar har skett enligt plan och uppgick till 20 mkr. I Seskarö och i Sangijärvi har det investerats i nya reningsverk. Antalet driftsstopp har minskat under året. (jmf 2017: 10 st., 2016: 20 st.)</p> <p><i>Sammantaget bedöms att organisationen nått upp till inriktningens ändamål.</i></p>	<p>● Förbättrad standard på befintlig VA-försörjning (Kommunstyrelsen)</p>
	<p>◆ Arbeta för god infrastruktur via järnväg och säkrad kvalitet på kommunens vägnät</p>	<p>Kommunen arbetar för persontågstrafik till Haparanda/Tornio inom Norrtåg för dagtrafik samt för koppling till den statliga nattågstrafiken. Trafikstart är beroende av övriga aktörer, målbild är trafik 2018. Upphandlingen av ombyggnationen av järnvägsstation till modernt resecentrum pågår och slutförs under 2018.</p> <p>Regionala kollektivtrafikmyndigheten (RKM) har 2017-10-10 § 7g beslutat om trafikstart för Haparandabanan (Luleå-Notviken-Sunderbyn-Boden-Kalix-Haparanda) från december år 2020.</p> <p>Kommunen har sedan 2012 medvetet ökat investeringstakten i det kommunala vägnätet för att förbättra standarden. Arbetet är långsiktigt och bedöms fortsatt angeläget att prioritera. För 2017 satsades 7,2 mkr i vägnätet.</p> <p><i>Sammantaget bedöms att organisationen delvis nått upp till inriktningens ändamål</i></p>	<p>◆ Förbättra den regionala och lokala kollektivtrafiken (Kommunstyrelsen)</p> <p>◆ Förbättrad standard på vägnätet (Kommunstyrelsen)</p>
Hållbar Livsmiljö	<p>◆ Förbättra folkhälsan</p>	<p>Tillgänglig statistik inom folkhälsoområdet styrker betydelsen av att arbeta förebyggande med folkhälsan. Ökad ohälsa är ett samhällsproblem. Handlingsplan och organisation för ett gemensamt förebyggande arbete i Östra Norrbotten har fastställts under året. Implementering och verkställighet påbörjas 2018.</p> <p>Ett förebyggande arbete pågår inom socialnämnden och barn- och ungdomsnämnden med bland annat att förebygga psykisk ohälsa hos barn och unga, uppsökande hembesök (+85 år), förbättrad patientsäkerhet, stärkt samarbete mellan IFO och elevhälsan.</p> <p><i>Sammantaget bedöms att organisationen delvis nått upp till inriktningens ändamål</i></p>	<p>◆ Förebyggande åtgärder för att förbättra livsvillkoren (Gemensamt åtagande)</p> <p>● Aktivt arbeta med förebyggande och tidigare insatser jmf. med likvärdiga kommuner i Sverige (SN + BUN) (Socialnämnden)</p> <p>◆ Förbättra arbetet med förebyggande och tidiga insatser. (SN & BUN)</p> <p>◆ Arbeta för en ökad integration. (Barn- och ungdomsnämnden)</p>

Utvecklingsområden (Vision 2020)	KF:s Inriktningar	Kommentar	Nämndens Mål
	 <p>Attraktiv arbetsgivare</p>	<p>Under maj och oktober har friskvårdssatsningar genomförts med stort deltagande bland medarbetarna. Syftet har varit att öka intresset för att röra på sig och samtidigt skapa en gemenskap i arbetsgrupperna.</p> <p>Kommunens sjukfrånvaro minskar för tredje året i rad och uppgår 2017 till 5,29 % (jmf 2016: 5,47 %). I riket fanns föregående år endast 8 kommuner med en sjukfrånvaro 5,0 % och Haparandas resultat var bland de 20 lägsta i riket. I länet hade Haparanda den lägsta sjukfrånvaron. (Riket/länets statistik för 2017 publiceras i mars 2018)</p> <p>Utbildning Hälsöfrämjande ledarskap för cheferna har genomförts. Enheterna arbetar med förbättringsåtgärder utifrån resultaten från medarbetarenkäten 2016.</p> <p>Med syftet att attrahera svårrekryterade yrkesgrupper har barn- och ungdomsförvaltningen genomfört följande rekryteringsaktiviteter: anordnat och deltagit i mässor, besökt lärarutbildningar och genomfört särskilda annonseringssatsningar.</p> <p><i>Den sammanfattande bedömningen är att organisationen delvis uppnått inriktningens ändamål.</i></p>	<p> Nöjda medarbetare (Kommunstyrelsen)</p> <p> Attraktiv arbetsgivare, nya tankar och idéer (SN + BUN)</p>
	<p> Hållbar, långsiktig och klimatsmart verksamhet</p>	<p>Den totala energiförbrukningen har minskat med 6,6 % under 2017. (Fjärrvärme: -5,9 % och el: -9,9 %)</p> <p>Implementeringen är genomförd av en ny tjänsteskrivelse där förslagen till politiken ska beskriva konsekvenser ur hållbarhetsperspektiv. Tillgängligheten till återvinningscentralen har ökat under 2017 genom förändrade öppettider. Förberedelser gällande införande av e-tjänster inom samhällsbyggnadsförvaltningen har pågått under året och planeras bli tillgängliga för medborgarna under våren 2018.</p> <p>Ett arbete har påbörjats för att tillföra interna digitala informationspunkter i kommunhuset. En digital anslagstavla, i enlighet med nya kommunallagens krav 2018, har publicerats i slutet av året. Utvecklingen av eHälsa fortsätter på flera fronter.</p> <p>Handlingsplan för giftfri förskola är presenterad för barn- och ungdomsnämnden och förslaget kommer att presenteras för kommunfullmäktige under våren 2018.</p> <p>Byggnadsvårdspris har instiftats, byggnader har nominerats och pris har utdelats till två byggnader för år 2017.</p> <p><i>Sammantaget bedöms att organisationen nått upp till inriktningens ändamål.</i></p>	<p> Minskad energiförbrukning (Gemensamt)</p> <p> HaparandaTornio skall vara en attraktiv, säker och trygg kommun för alla att bo i och vilja flytta till (Kommunstyrelsen)</p> <p> Säkra god livsmedelsmiljö (Samhällsbyggnadsnämnden)</p> <p> Säkra miljö- och hälsoskydd (Samhällsbyggnadsnämnden)</p> <p> Främja en giftfri och hållbar miljö (Samhällsbyggnadsnämnden)</p> <p> Tillhandhålla attraktiv byggbar mark för olika ändamål (Samhällsbyggnadsnämnden)</p> <p> Tillhandhålla god service (Samhällsbyggnadsnämnden)</p> <p> Hög kundnöjdhet gällande kvalitet, bemötande, tillgänglighet, delaktighet och kunnig personal jmf med genomsnittet i Sverige. (SN + BUN)</p> <p> Fortsatt arbete med utvecklingen av e-hälsa (Socialnämnden)</p> <p> Hög kundnöjdhet gällande kvalitet, bemötande,</p>

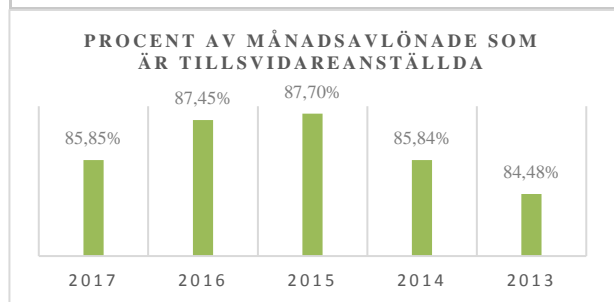
Utvecklingsområden (Vision 2020)	KF:s Inriktningar	Kommentar	Nämndens Mål
	<p>■ God ekonomisk hushållning (eget kapitel för redovisning av denna inriktning)</p>		<p>tillgänglighet och kunnig personal jämfört med genomsnittet i Sverige. (SN & BUN)</p> <p>■ Uppfylla fastställda mål för God Ekonomisk hushållning (Kommunstyrelsen)</p>
<p>Gränslös Kunskap</p>	<p>◆ Utveckla samarbetet mellan Haparanda och Tornio</p> <p>◆ Säkerställa en kvalitativ lärandemiljö för alla barn och ungdomar.</p>	<p>Under året har främst Språkskolans framtid varit i fokus för det gemensamma arbetet i Provinsen. Torneå har påbörjat renovering av simhallen och under hösten har Haparandas simhall nyttjats gemensamt.</p> <p>En etableringsstrategi har tagits fram under 2017 och kommer att presenteras för politiskt beslut våren 2018. Inom kulturområdet har ett antal gemensamma kulturarrangemang genomförts.</p> <p>En arkitektävling har genomförts med syftet att fortsätta utvecklingen av den gemensamma stadsutvecklingen.</p> <p>Socialförvaltningen har initierat diskussioner med Torneås socialtjänst om nya samverkansformer.</p> <p><i>Sammantaget bedöms att organisationen delvis nått upp till inriktningens ändamål.</i></p> <p>Det genomsnittliga meritvärdet för 17 ämnen i åk 9 vårterminen 2017 hamnade på 184,9 poäng för alla elever och 204,1 exklusive nyinvandrade. I årskurs 6 finns en utveckling i att fler elever får minst betyget E.</p> <p>Kraftsamling för att bli Norrbottens bästa skola har fortsatt under året med fokus på språkutveckling, relationsbyggandet och IKT som verktyg i lärandet.</p> <p>Förstelärare har tilldelats uppdraget att leda kollegialt lärande inom respektive fokusområde. Ett flertal olika aktiviteter och insatser inom utvecklingsområden pågår i hela förvaltningen för att komma mot målet. Bland annat genom barnaktiviteter på biblioteket för att motivera barn att läsa och förbättra läsförståelsen.</p> <p>Ungdomens hus arbetar med att skapa relationer och har besökt skolorna för att synliggöra deras arbete.</p> <p>Under våren och sommaren har kulturen koordinerat och planerat insatser i arbetet med Norrbottens bästa skola. Avslutande uppdrag ägde rum i augusti i samband med utbildning kring suicidförebyggande åtgärder för lärare och personal. Kulturen har under året arbetat med olika arrangemang med syftet att stärka kunskapen om bygdens kulturarv för att medborgarna ska känna sig stolta över sin hembygd.</p> <p><i>Sammantaget bedöms att organisationen delvis uppnått inriktningens ändamål.</i></p>	<p>● Förbättrad kommunal service och information (Kommunstyrelsen)</p> <p>◆ Ökad gemensam samhällsservice för medborgarna i HaparandaTornio (Kommunstyrelsen)</p> <p>◆ Utveckla samarbetet mellan Haparanda och Tornio inom nämndernas ansvarsområden. (SN & BUN)</p> <p>◆ Norrbottens bästa skola för högre måluppfyllelse (Barn- och ungdomsnämnden)</p> <p>● Stärka kunskapen om bygdens kulturarv för att som medborgare i Haparanda kommun känna sig stolta över sin hemort. (SN + BUN)</p>

5. Hälsobokslut

Hälsobokslutet beskriver utvecklingen för kommunens anställda, sysselsättning, löner, ålder samt sjukfrånvaro i ett flerårsperspektiv.

5.1 Anställda

	2017	2016	2015	2014	2013
Antal anställda månadsavlönade	926	924	903	915	935
Antal tillsvidare anställda	795	808	793	788	794
Antal timanställda	306	235	205	231	228

Antalet tillsvidareanställda har sjunkit något gentemot föregående år (795 jämfört med 808) medan antalet månadsavlönade medarbetare i stort sett varit oförändrat. Av samtliga månadsavlönade är 85,85 % tillsvidareanställda. En kraftig ökning av antalet timanställda har skett under 2017.

Antal månadsavlönade per förvaltning	2017	2016	2015	2014	2013
Socialförvaltningen	446	449	423	417	424
Barn- och ungdomsförvaltningen	395	390	385	379	407
Kommunledningsförvaltningen	77	79	71	72	76
Samhällsbyggnadsförvaltningen	8	6	5	6	5
Totalt	926	924	884	874	912

Socialförvaltningen är Haparanda stads största förvaltning med totalt 446 månadsavlönade varav 393 är kvinnor och 53 är män. Barn- och ungdomsförvaltningen har 395 månadsavlönade medarbetare varav 301 är kvinnor och 94 är män. Kommunledningsförvaltningen har 77 månadsavlönade medarbetare varav 46 är män och 31 är kvinnor. Samhällsbyggnadsförvaltningen har 8 månadsavlönade medarbetare varav 5 är män och 3 är kvinnor.

Antal tillsvidareanställda kvinnor/män	2017	2016	2015	2014	2013
Kvinnor	627	636	609	603	610
Män	168	172	168	167	163
Totalt	795	808	777	770	773

Andelen kvinnor är fortsatt den stora gruppen bland tillsvidareanställda. Förändringen från 2013 till 2017 är väldigt liten.

Antal timanställda per förvaltning	2017	2016	2015	2014	2013
Socialförvaltningen	208	143	142	166	140
Barn- och ungdomsförvaltningen	101	91	66	60	87
Kommunledningsförvaltningen	1	5	2	5	3
Samhällsbyggnadsförvaltningen	0	0	0	1	1
Totalt	310	239	210	232	231

Antal timanställda 2017 är 310 vilket är en ökning med 29,70 % från 2016 då antalet timanställda var 239. Mellan 2016-2017 ökade antalet timanställda med 10,99 % på Barn- och ungdomsförvaltningen samt 45,45 % på Socialförvaltningen. Mellan 2015-2016 var ökningen 37,88 % på barn- och ungdomsförvaltningen samt 0,7 % på socialförvaltningen.

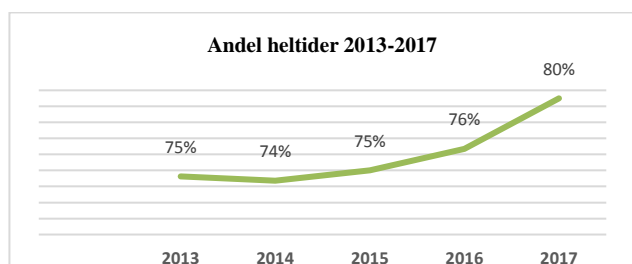
Antal anställda per yrkesgrupp	Kvinnor 2017	Kvinnor 2016	Män 2017	Män 2016
Barn och ungdomsförvaltningen				
Barnskötare	35	36	1	1
Eleassistens	10	11	9	8
Förskollärare	56	50	0	0
Kock	17	17	2	2
Lokalvårdare	24	23	1	1
Gymnasielärare	22	18	20	19
Lärare grundskola senare år 4-9	22	22	5	9
Lärare grundskola tidigare år 1-7	45	49	13	14
Socialförvaltning				
Rehabiliteringsassistent	12	9	3	4
Behandlingsassistent	17	22	5	6
Undersköterskor	167	158	8	8
Vårdbiträden	18	21	1	1
Personliga assistenter	50	62	15	15
Habiliteringsassistenter	66	59	12	12
Sjuksköterska	16	14	0	0
Socialsekreterare	11	9	1	1
Kommunledningsförvaltningen				
Tekniker	0	0	21	16
Handläggare	18	19	6	7

Den största förändringen bland antalet anställda har skett i yrkesgrupperna undersköterskor (som ökat) samt personliga assistenter (som minskat).

5.2 Sysselsättning

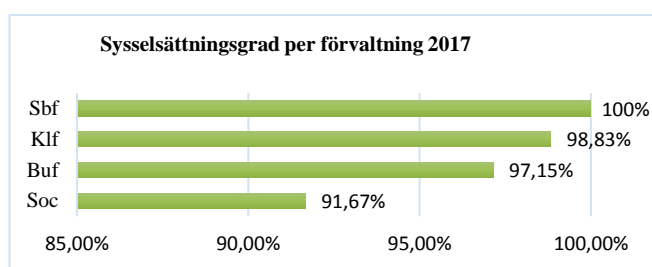
Sysselsättningsgrad månadsavlönade kvinnor/män	2017	2016	2015	2014	2013
Kvinnor	94,29%	94,66%	94,16%	93,69%	93,35%
Män	96,09%	96,10%	96,33%	95,16%	96,60%
Total	94,67%	94,98%	94,63%	94,01%	94,05%

Den totala sysselsättningsgraden för månadsavlönade 2017 uppgår till 94,67 %. Sysselsättningsgraden för månadsavlönade har sjunkit med 0,37 % för kvinnor och 0,01 % för män gentemot föregående år. Totalt har sysselsättningsgraden för månadsavlönade minskat med 0,31 %.

Andel heltider tillsvidareanställda	2017	2016	2015	2014	2013
Kvinnor	77,35%	74,42%	71,98%	71,65%	71,06%
Män	87,50%	83,65%	86,47%	84,21%	88,02%
Total	79,50%	76,35%	45,00%	74,36%	74,62%

Andel tillsvidareanställda medarbetare som arbetar heltid är 79,50 % vilken är en ökning med 3,15 % sedan 2016. För tillsvidareanställda har sysselsättningsgraden ökat med 0,52 % för kvinnor och med 1,67 % för män sedan 2016. Totalt har sysselsättningsgraden ökat för tillsvidareanställda med 0,76 %.

5.3 Medelålder

Medelålder	2017	2016	2015	2014	2013
Kvinnor	49,91	49,93	50,66	51,57	52,86
Män	49,98	50,89	50,53	51,36	52,66
Totalt	49,92	50,13	50,56	51,52	52,70

2017 är den totala medelåldern för månadsavlönade 49,32 år. För kvinnor är medelålder 49,27 år och 49,52 år för män. Från 2013 har medelåldern för tillsvidareanställda årligen sjunkit och är idag 49,92 år. Medelålder för kvinnor 2017 är 49,91 år och 49,98 år för män.

Medelålder per förvaltning månadsavlönade	Kvinnor	Män	Totalt
Socialförvaltningen	49,19	46,46	48,84
Barn- och ungdomsförvaltningen	49,31	51,09	49,73
Kommunledningsförvaltningen	50,06	51,09	50,68
Samhällsbyggnadsförvaltningen	47,00	40,00	42,63
Haparanda stad	49,27	49,52	49,32

Högst medelålder för månadsavlönade av de redovisade grupperna är gymnasielärare med en medelålder på 53 år. Lägst medelålder av de redovisade grupperna är socialsekreterare med en medelålder på 43 år. Högst medelålder för timanställda av de redovisade grupperna är förskollärare och sjuksköterskor med en medelålder på 56 år. Lägst medelålder av de redovisade grupperna är vårdbiträden med en medelålder på 34 år.

Medelålder per yrkesgrupp månadsavlönade 2017	Kvinnor	Män	Totalt
Barn och ungdomsförvaltning			
Barnskötare	52	39	51
Elevassistent	44	49	46
Förskollärare	50	-	50
Kock	51	51	51
Lokalvårdare	49	56	49
Gymnasielärare	51	55	53
Lärare grundskola senare år 4-9	46	48	46
Lärare grundskola tidigare år 1-7	49	53	50
Socialförvaltning			
Rehabiliteringsassistent	45	60	48
Behandlingsassistent	47	43	46
Undersköterskor	51	51	51
Vårdbiträden	52	56	52
Personliga assistenter	46	42	45
Habiliteringsassistenter	46	43	47
Sjuksköterska	47	-	47
Socialsekreterare	42	57	43
Kommunledningsförvaltningen			
Tekniker	-	52	52
Handläggare	49	46	48

Medelålder per yrkesgrupp timanställda	Kvinnor	Män	Totalt
Barn och ungdomsförvaltning			
Barnskötare	39	25	37
Elevassistent	40	48	40
Förskollärare	59	29	56
Lokalvårdare	45	39	44
Lärare grundskola senare år 4-9	43	56	50
Lärare grundskola tidigare år 1-7	51	33	47
Socialförvaltning			
Rehabiliteringsassistent	40	37	39
Behandlingsassistent	45	26	39
Undersköterskor	44	44	44
Vårdbiträden	34	31	34
Personliga assistenter	44	33	41
Habiliteringsassistenter	39	38	39
Sjuksköterska	56	-	56

5.4 Medellön

Medellön tillsvidare anställda (kr)	2017	2016	2015	2014	2013
Kvinnor	28 215	27 303	26 395	25 679	25 129
Män	30 786	30 058	28 723	27 938	27 060
Totalt	28 759	27 891	26 891	26 160	25 533

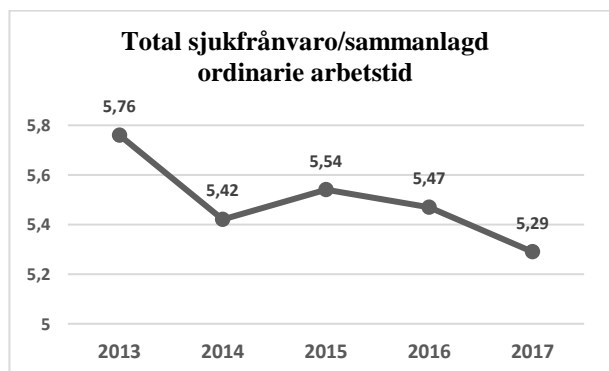
Medellönen för tillsvidareanställda 2017 är 28 759 kr. För kvinnor är medellönen 28 215 kr och för män 30 786 kr.

Medellön tillsvidareanställda per förvaltning	2017	2016	2015	2014	2013
Socialförvaltningen					
Kvinnor	26 161	25 423	24 480	23 928	23 518
Män	25 186	24 706	23 923	23 313	22 860
Totalt	26 041	25 333	24 407	23 849	23 440
Barn- och ungdomsförvaltningen					
Kvinnor	30 402	29 456	28 448	27 769	26 963
Män	32 928	32 036	30 979	30 161	29 155
Totalt	30 980	30 079	29 039	28 340	27 461
Kommunledningsförvaltningen					
Kvinnor	33 012	31 798	32 088	28 039	27 178
Män	32 892	32 438	30 407	29 315	27 715
Totalt	32 940	32 164	30 986	28 839	27 522
Samhällsbyggnadsförvaltningen					
Kvinnor	33 283	29 625	28 225	27 525	26 850
Män	35 698	37 233	28 200	27 750	27 300
Totalt	34 663	34 190	28 213	27 638	27 075

Den totala medellönen för socialförvaltningen är 26 041 kr, barn- och ungdomsförvaltningen 30 980 kr, kommunledningsförvaltningen 32 940 kr och samhällsbyggnadsförvaltningen 34 663 kr. Mellan 2013-2017 har medellönen ökat med 13,2 % för tillsvidareanställda. För kvinnor har medellönen ökat med 12,6 % och för män 15,1 %.

5.5 Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron för 2017 ligger på en fortsatt låg nivå. 5,29 % är en minskning med 0,18 % gentemot föregående år. Detta trots att långtidssjukfrånvaron har ökat med 2,17 %.

Sjukfrånvaro i procent	2017	2016	2015	2014	2013
Total sjukfrånvaro/sammanlagd ordinarie arbetstid	5,29	5,47	5,54	5,42	5,76
Långtidssjukfrånvaro (>59 dagar)/total sjukfrånvaro	43,49	41,32	41,58	45,01	46,41
Summa sjukfrånvaro för kvinnor/sammanlagd ordinarie arbetstid för kvinnor	5,68	5,97	6,16	5,84	6,22
Summa sjukfrånvaro för män/sammanlagd ordinarie arbetstid för män	4,02	3,99	3,58	4,06	4,35
Summa frånvarotid för gruppen 29 år eller yngre/sammanlagd ordinarie arbetstid i gruppen	4,27	3,06	3,84	3,56	3,48
Summa frånvarotid för gruppen 30-49 år/sammanlagd ordinarie arbetstid i gruppen	4,16	4,39	4,24	3,64	4,29
Summa frånvarotid för gruppen 50 år eller äldre/sammanlagd ordinarie arbetstid i gruppen	6,13	6,55	6,39	6,39	6,46

Korttidssjukfrånvaro i procent	2017	2016	2015	2014	2013
1. Sjukfrånvaro dag 1-14	3,08	3,17	3,23	2,93	2,64

Korttidssjukfrånvaron har de tre senaste åren minskat årligen och har sedan 2016 minskat med 0,09 %.

	2017	2016	2015	2014	2013
Pensionsavgångar	37	42	39	45	45

Pensionsavgångar 2017 uppgick till 37 personer.

6. Ekonomisk redovisning

Tkr	Utfall 2017	Utfall 2016	Budget 2017	Avvikelse mot budget 2017	Koncernen 2017	Koncernen 2016
Verksamhetens intäkter	204 991	217 780	178 960	26 031	259 804	274 070
Verksamhetens kostnader	-765 804	-762 499	-731 907	-33 897	-792 558	-794 332
Avskrivningar	-27 868	-28 822	-28 353	485	-43 509	-40 484
Verksamhetens nettokostn	-588 681	-573 541	-581 300	-7 381	-576 263	-560 746
Skatteintäkter	391 370	381 586	398 721	-7 351	391 370	381 586
Statsbidrag	213 134	202 647	204 700	8 434	230 027	219 457
Fastighetsavgift	16 893	16 810	16 824	69		
Verksamhetens resultat	32 716	27 502	38 945	-6 229	45 134	40 297
Finansiella intäkter	3 592	3 807	1 500	2 092	3 303	3 455
Finansiella kostnader	-9 806	-11 186	-11 000	1 194	-15 048	-16 453
Resultat efter finansiella poster	26 502	20 123	29 445	-2 943	33 389	27 299
Extraordinära poster						
Bokslutsdisposition					-1 251	-2 666
Skattekostnad					-1 672	-1 865
Årets resultat	26 502	20 123	29 445	-2 943	30 466	22 768
Jämförelsestörande poster	-6 590	-3 332	-7 850	1 260	-6 591	-3 332
Justerat resultat	19 912	16 791	21 595	-1 683	23 875	19 436

6.1 Resultaträkning

Tkr	Not	2016		2017	
		Staden	Koncernen	Staden	Koncernen
Verksamhetens intäkter	1	217 780	274 070	204 991	259 804
Verksamhetens kostnader	2	-762 499	-794 332	-765 803	-792 558
Avskrivningar		-28 822	-40 484	-27 868	-43 509
Verksamhetens nettokostnader		-573 541	-560 746	-588 680	-576 263
Skatteintäkter	3	381 586	381 586	391 370	391 370
Statsbidrag	3	219 457	219 457	230 027	230 027
Verksamhetens resultat		27 502	40 297	32 717	45 134
Finansiella intäkter	4	3 807	3 455	3 592	3 303
Finansiella kostnader	5	-11 186	-16 453	-9 806	-15 048
Resultat efter finansiella poster		20 123	27 299	26 503	33 389
Extraordinära poster					
Årets resultat	6	20 123	27 299	26 503	33 389
Jämförelsestörande poster	7	-3 332	-3 332	-6 591	-6 591
Skattekostnad			-1 865		-1 672
Bokslutsdispositioner			-2 666		-1 251
Justerat resultat		16 791	19 436	19 912	23 875

6.2 Balansräkning

Tkr	Not	2016		2017	
		Staden	Koncernen	Staden	Koncernen
<u>TILLGÅNGAR</u>					
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar	8	463	12 159	405	9 177
Mark, byggnader, tekn. anläggningar	9	495 888	683 290	507 005	693 357
Maskiner och inventarier/Leasingavtal	10	43 960	105 789	47 653	107 334
Finansiella anläggningstillgångar	11	70 605	62 357	70 502	70 639
Summa anläggningstillgångar		610 916	863 595	625 565	880 507
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Förråd, lager, expl.fstgh	12	4 271	5 395	4 267	5 594
Kortfristiga fordringar	13	124 295	138 952	99 396	111 635
Likvida medel	14	25 690	58 345	56 381	98 709
Summa omsättningstillgångar		154 256	202 692	160 044	215 938
SUMMA TILLGÅNGAR		765 172	1 066 287	785 609	1 096 446
<u>EGET KAPITAL OCH SKULDER</u>					
EGET KAPITAL					
varav årets resultat	15	315 778	433 079	335 691	468 196
		16 791	19 435	19 912	23 875
AVSÄTTNINGAR					
Avsättn för pensioner inkl löneskatt	16	18 767	36 951	20 755	37 679
Avsättning skatter	16				
Skulder					
Långfristiga skulder	17	274 558	424 715	268 743	412 796
Kortfristiga skulder	18	156 069	171 542	160 420	177 775
Summa skulder		449 394	633 208	449 918	628 250
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		765 172	1 066 287	785 609	1 096 446
Borgens och övriga ansvarsförbind.	19	154 497	154 497	150 707	150 707
Pensionsskuld intjänad t.o.m. 971231 inkl löneskatt		271 334	271 334	260 783	260 783
Leasingavgifter, operationella	20	6 967	11 255	8 160	8 160

6.3 Finansieringsanalys

Tkr	Not	2016		2017	
		Staden	Koncernen	Staden	Koncernen
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		16 791	19 435	19 912	23 874
Justering för av- och nedskrivningar		32 056	43 806	28 784	40 958
Justering ökn/minskning kortfristiga skulder		-4 206	-2 524	4 351	5 202
Justering ökn/minskn kortfristiga fordringar		-19 534	-22 273	22 582	23 030
Justering ökn/minskn förråd, lager		-125	-214	4	-220
Justering för gjorda avsättningar	21	-2 627	-4 590	1 990	3 553
Justering övriga ej likvidpåverkande poster	21	2 100	5 477	2 317	5 665
Expl.fstgh/övrigt		98	0		187
Kassaflöde från den löpande verksamheten		7 762	19 682	60 028	78 374
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		0	0		0
Investering i materiella anläggningstillgångar		-36 178	-41 155	-43 688	-53 807
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		11	271	180	745
Investering i finansiella anläggningstillgångar		-58 206	-58 206	-42	-43
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0	0	117	141
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-94 373	-99 090	-43 433	-52 964
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Långfristig leasing		2 473	2 473	4 185	4 185
Nyupplåning/		50 000	50 225	0	0
Amortering av pension 98-99		0	0	0	0
Amortering av skuld		-10 000	-14 105	-10 000	-13 105
Utdelning		0	0	0	
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		42 473	38 593	-5 815	-8 920
Likvida medel vid årets början		53 037	79 725	25 690	58 345
Likvida medel vid årets slut		25 690	58 345	56 381	98 709
Årets kassaflöde		-27 347	-21 380	30 692	40 365

6.4 Noter

Tkr	Staden	Koncernen	Staden	Koncernen
Not 1 Verksamhetens intäkter		2016		2017
Intäkter				
Försäljningsmedel	10 501	10 501	10 929	10 929
Taxor och avgifter	42 418	71 563	39 799	69 601
Hyror och arrenden	15 242	42 387	15 498	40 508
Bidrag	133 548	133 548	124 669	124 669
Försäljning verksamhet/entreprenad	16 071	16 071	14 096	14 096
Summa not 1	217 780	274 070	204 991	259 803
Not 2 Verksamhetens kostnader		2016		2017
Kostnader				
Inköp anläggningstillgångar	5 080	5 080	3 621	3 621
Inköp av anl- o underh mtrl	4 194	4 194	4 307	4 307
Bidrag och transfereringar	34 466	34 466	33 636	33 636
Köp av verksamhet	90 538	97 044	82 493	94 633
Konsult, o övriga tjänster	26 689	26 689	27 413	27 413
Personalkostn inkl pensionskostnad	496 180	496 180	522 540	522 540
Hyror o fstgh kostn	53 985	79 311	50 279	64 894
Förbr.mtrl o rep	39 200	39 200	29 418	29 418
Transp,resor,försäkringar	12 167	12 167	12 096	12 096
Summa not 2	762 499	794 331	765 803	792 558
Not 3 Skatteintäkter och statsbidrag		2016		2017
Kommunalskatt	383 192	383 192	392 869	
Slutavräkning	411	411	-1 496	
Prognos	-2 017	-2 017		
Kostnadstjämnning	-4 475	-4 475	1 205	
Inkomsttjämnning	141 704	141 704	154 896	
Utjämningsbidrag Lss	17 674	17 674	18 388	
Regleringsavgift/bidrag	-335	-335	-96	
Strukturbidrag	30 035	30 035	30 295	
Fastighetsavgift	16 810	16 810	16 893	
Generellt flyktingbidrag*	18 042	18 042	8 443	
Summa not 3	601 041	601 041	621 397	621 397
* Av tilldelade 19,5mkr dec 2015, avseende generellt statsbidrag flyktingmottagande har 1,5mkr bokfört på 2015, och 18 mkr på 2016 enligt RKR:s rekommendation om tidsmatchning från beslutspunkt				
Not 4 Finansiella intäkter		2016		2017
Räntor likvida medel	159	322	85	224
Räntor kundfordringar	66	66	67	67
Utdelning aktier,andelar,värdepapper		0		
Försäljningsvinster fonderade medel	2 232	2 232	2 079	2 079
Kursvinst	34	34	15	15
Utlån/borgensavg koncftg	437	0	428	
Återf av nedskrivning fin tillgångar	295	295	343	343
Övriga ränteintäkter	584	506	575	575
Summa not 4	3 807	3 455	3 592	3 303

Tkr	Staden	Koncernen	Staden	Koncernen
Not 5 Finansiella kostnader		2016		2017
Borgensavgift				428
Räntor anläggningslån		76		211
Räntedel Leasing		0	201	201
Ränteswap	10 021	10 021	8 700	13 303
Nedskrivning fonderade medel	274	274	113	113
Förlust avyttring värdepapper	230	230	34	34
Övriga räntekostnader	587	621	324	324
Utrangering			434	434
Summa not 5	11 188	16 453	9 806	15 048
Övriga upplysningar finansiella kostnader		2016		2017
Lånevolym	272,1 mkr		262,1 mkr	
Snittränta	3,46%		3,29%	
Räntebindningstid/år	2,84		2,55	
Kapitalbindningstid/år	0,72		1,19	
Tid till förfall (beaktat refin. & derivat)	6,35 år		5,35 år	
Derivat i % av skuld	85%		73%	
Andel kapitalförfall inom 1 år	74%		38%	
Räntekänslighet 1-års sikt, 1 % skift	0,4 mkr		0,6 mkr	
Swappremie (riskpremie)	10,3 mkr		9,1 mkr	
Marknadsvärde Swappportfölj	-29,7 mkr		-21,8 mkr	
Not 6 Årets resultat		2016		2017
Årets resultat enligt res.räkn	16 791	19 435	19 912	23 874
Summa not 6	16 791	19 435	19 912	23 874
Not 7 Jämförelsestörande poster		2016		2017
Intäkter Exploateringsmark/fastighet	164	164	768	768
Kostn Exploateringsmark/fastighet	-75	-3 496	-369	-369
Nedskrivning skolstrukturer	-3 421			
Kostnad rivning skolstruktur			-6 989	-6 989
Pensionsavs fört.valda	0	0		
AFA-försäkring 2004		0		
Summa not 7	-3 332	-3 332	-6 590	-6 590
Not 8 Immateriella anläggningstillgångar		2016		2017
Goodwill*		14 620		14 620
Ackumulerade avskrivningar		0		-2 924
Årets avskrivning		-2 924		-2 924
Ingående balans	521	521	463	463
Avskrivningar	-58	-58	-58	-58
Summa not 8	463	463	405	9 177
*Vid upprättande av förvärvsanalys 2016 har en goodwillpost uppstått i samband med förvärv av Haparanda Värmeverk				

Tkr	Staden	Koncernen	Staden	Koncernen
Not 9 Fastigheter och anläggningar		2016		2017
Ing ackumulerat anskaffn.värde	869 321	1 102 234	901 992	1 282 716
Nyanskaffningar	32 671	32 671	31 571	38 094
Avyttring, övr inkomster	0	-315		-598
Pågående anläggningar				101
<i>Utg ack anskaffningsvärde</i>	<i>901 992</i>	<i>1 134 590</i>	<i>933 563</i>	<i>1 320 313</i>
<i>Ingående ackumulerade nedskrivningar</i>				<i>148 063</i>
Årets nedskrivning				1 600
Ingående avskrivningar	380 156	437 971	406 103	467 031
Årets avskrivning	25 947	29 019	20 456	25 763
<i>Utgående ack avskrivningar</i>	<i>406 103</i>	<i>466 990</i>	<i>426 559</i>	<i>642 457</i>
<i>Övervärde enligt förvärvsanalys</i>		<i>15 879</i>		<i>15 879</i>
<i>Ingående ack avskrivningar</i>				<i>189</i>
<i>Årets avskrivningar</i>		<i>189</i>		<i>189</i>
<i>Utgående övervärde</i>				<i>15 501</i>
Summa not 9	495 889	667 600	507 004	693 357
<u>Upplysning</u>				
Komponentavskrivning tillämpat för redovisningsåret 2016.				
Under 2016 har ett 50% aktieförvärv genomförts av Haparanda Värmverk, som nu ägs till 100%.				
Spec. av anläggningarna:				
Markreserv	7 238		7 238	
Verksamhetsfastigheter	221 197		212 029	
Fastigh/anläggning för affärsverks	76 025		92 400	
Gator, vägar och parker	187 741		135 533	
Fastigh för annan verks	3 687		59 803	
Summa not 9	495 888		507 003	693 357
Not 10 Maskiner och inventarier		2016		2017
Ing ackumulerat anskaffn.värde	103 986	248 492	107 645	247 628
Nyanskaffningar	3 659	8 636	4 578	8 073
Omklassificering				9 458
Avyttring, övr inkomster	0	0		0
<i>Utg ack anskaffningsvärde</i>	<i>107 645</i>	<i>257 128</i>	<i>112 223</i>	<i>265 159</i>
Ingående avskrivningar	60 528	144 538	66 515	155 584
Årets avskrivning	5 987	11 046	5 306	10 555
Utgående ack avskrivningar	66 515	155 584	71 821	166 139

Planenligt restvärde	41 130	101 544	40 402	99 020
Tkr	Staden	Koncernen	Staden	Koncernen
		2016		2017
Ing ackumulerat anskaffn. Värde			2 882	2 882
Finansiell leasing årets anskaffning	2 882	2 882	5 452	5 452
Utg ack anskaffningsvärde			8 334	8 334
Ingående avskrivningar			52	52
Årets avskrivning	52	52	1 029	1 029
Utgående ack avskrivningar	52	52	1 081	1 081
<i>Övervärde enligt förvärvsanalys</i>		1 769		1 769
<i>Ingående ack avskrivningar</i>				354
<i>Årets avskrivningar</i>		354		354
<i>Utgående övervärde</i>				1 061
Under 2016 har ett 50% aktieförvärv genomförts av Haparanda Värmverk, som nu ägs till 100%.				
Summa not 10	43 960	101 596	47 655	107 334
Not 11 Värdepapper och andelar		2016		2017
<i>Grundfondskapital</i>				
Haparanda Värmverk AB	1 000	0	1 000	
Stiftelsen Haparandabostäder	3 400	0	3 400	
Summa grundfondskapital	4 400	0	4 400	0
Finansiella anläggningstillgångar				
Långfristiga värdepappersinnehav				40
Uppskjuten skattefordran				8 409
Andra långfristiga fordringar				339
<i>Aktier</i>				
<i>Haparanda Värmverk AB</i>	<i>54 115</i>	<i>54 115</i>	<i>54 115</i>	<i>54 115</i>
IUC	30	30	30	30
Filmpool Nord	146	146	0	
Kollektivtrafikmyndigheten (Länstrafiken)	257	257	257	257
BRAB	250	0	250	
IT Norrbotten AB	34	34	34	34
Norrbottens energikontor	10	10	10	10
HTFAB, Hpda tekn o fstgh	0	0	0	
Kommuninvest	540	540	540	540
Lappiahalli OY	99	99	99	99
Norrbothniabanan	25	25	25	25
Länsservice Norrb läns landsting	3	3	3	3
Swedbank	3	3	4	4
SKL			42	42
Summa aktier	55 512	55 262	55 409	63 947

Tkr				
	Staden	Koncernen	Staden	Koncernen
		2016		2017
Övr långfristig fordran		403		
JAK, stödspårande	100	100	100	100
Haparanda värmeverk	4 000	0	4 000	
Stiftelsen Haparandabostäd	0	0		
Förlagslån Kommuninvest	2 200	2 200	2 200	2 200
Insatskapital Kommuninvest	4 392	4 392	4 392	4 392
Summa långfristiga fordringar	10 692	7 095	10 692	6 692
Summa not 11	70 604	62 357	70 501	70 639
Not 12 Förråd/lager/expl.fstgh		2016		2017
Förråd/lager	1 809	2 933	1 805	3 132
Exploateringsfastigheter	2 462	2 462	2 462	2 462
Summa not 12	4 271	5 395	4 267	5 594
Not 13 Kortfristiga fordringar		2016		2017
Fakturafordringar	10 276	16 854	10 611	14 896
Momsfordran	13 136	15 798	3 004	3 004
Förutbet kostn/uppl intäkter	49 742	55 234	32 325	39 006
Övriga fordringar	334	57	348	1 624
Fordr hos Staten	18	220		
Summa	73 506	88 163	46 288	58 530
Kortfristiga placeringar				
Nyanskaffning	41 272	41 272	455	455
Försäljning	-42 052	-42 052	-11 380	-11 380
Nedskrivning				
Återföring av nedskrivning	21	21	279	279
Depå	2 846	2 846	12 962	12 962
Pensionsmedel (IB)	48 702	48 702	50 789	50 789
Summa	50 789	50 789	53 105	53 105
Summa not 13	124 295	138 952	99 393	111 635
Not 14 Likvida medel		2016		2017
Kassa, bank och plusgiro	25 690	58 344	56 381	98 709
Summa not 14	25 690	58 344	56 381	98 709

Tkr	Staden	Koncernen	Staden	Koncernen
Not 15 Eget kapital		2016		2017
Anläggningskapital				
Anläggningstillgångar	610 916	863 596	625 565	880 506
Anläggningslån	-272 085	-424 715	-262 084	-406 138
Långfristig leasingkuld	-2 473		-6 658	-6 658
Pensionsavs/övr.avsattn	-18 767	-56 469	-20 755	-37 679
Summa	317 591	382 412	336 068	430 032
Rörelsekapital				
Omsättningstillgångar	154 257	202 692	160 044	215 938
Kortfristiga skulder	-156 071	-152 025	-160 420	-177 775
Summa	-1 814	50 667	-376	38 163
Summa not 15	315 777	433 079	335 692	468 195
Not 16 Pensionsavsättning		2016		2017
IB	12 122	12 122	11 039	11 039
Förändring pensionsavsättning	1 735	1 735	1 409	1 409
Löneskatt	3 362	3 362	3 020	3 020
Förtroendevalda+ålderspension	976	976	1 101	1 101
Löneskattfört.	237	237	267	267
FFU	23	23	0	0
Förtroendevalda visstid PRF	0	0	2 761	2 761
Löneskatt visstid PRF	0	0	670	670
OPF-KL	250	250	393	393
OPF-KL löneskatt	61	61	95	95
<u>Avsättning skatter</u>				
Avsattn skatt obeskattade reserv.		11 709		11 983
Avsattn skatt enl företags årsred.		46		46
Avsattn skatt övervärden förvärvsanalys		3 763		3 644
Årets förändring obeskattade reserv.		2 667		1 251
Summa not 16	18 766	36 951	20 755	37 679
varav befintliga visstidspensioner	0	0	3 431	3 431
varav aktualiserade	97,00%	97%	97%	97%
Uppllysning not 16 (I enlighet med RKR 17.2)				
Pensionskapital i försäkring (KPA) som omfattas av av överskottsfond (tkr)	32 839	32 839	32 106	32 106
Överskottsfondens värde per bokslutdag (tkr)	751	751	1 314	1 314

Tkr	Staden	Koncernen	Staden	Koncernen
Not 17 Långfristiga skulder		2016		2017
Ingående balans	232 084	386 123	274 557	424 715
Långfristig leasingskuld	2 793	2 793	5 477	5 477
Kortfristig del	0	0		
Amorteringar	-10 000	-14 105	-10 000	-13 105
Amorteringar leasingskuld	-320	-320	-1 292	-1 292
Nyupplåning	50 000	50 225		
Omklassificering				-3 000
Summa not 17	274 557	424 716	268 742	412 795
Under 2016 har ett 50% aktieförvärv genomförts av Haparanda Värmverk, som nu ägs till 100%.				
Påverkar ingående balans med 2,0mkr för koncernen.				
Not 18 Kortfristiga skulder		2016		2017
Leverantörsskulder	21 847	25 260	16 395	19 261
Gåvomedel	1 131	1 131	1 433	1 433
Avräkningar	1 155	1 155	940	940
Semesterlöneskuld	24 151	24 151	27 352	27 352
Uppl kostn/förutbet intäkter	24 959	37 017	28 913	43 402
Pensionsavgift, individuell del	15 358	15 358	17 781	17 781
Invbidr/Explo.vinst	52 237	52 237	50 991	50 991
Övriga kortfristiga skulder	15 232	15 232	16 615	16 615
Summa not 18	156 070	171 541	160 420	177 775
Not 19 Ansvarsförbindelser		2016		2017
<i>Borgensförbindelser</i>				
Stiftelsen Haparandabostäder, lån	146 274	146 274	142 605	142 605
Bottenvikens Reningsverk, lån	7 500	7 500	7 500	7 500
Bostadsfinansiering småhus	713	713	602	602
Summa not 19	154 487	154 487	150 707	150 707
Not 20 Leasing		2016		2017
<i>Operationella leasingavtal</i>				
Maskiner och inventarier				
Förfall inom 1 år	284	648	296	296
Förfall inom 1-3 år	579	2 893	804	804
Transportmedel				
Förfall inom 1 år	1 196	108	70	70
Förfall inom 1-3 år	0	1 949	506	506
Elevdatorer förfall 1-3 år	2 626	2 775	2 298	2 298
Summa	4 685	8 373	3 974	3 974
<i>Finansiell leasing</i>				
Maskiner och inventarier	0	0		
Förfall inom 1-4 år	2282	2882	4 185	4 185

Summa not 20	6 967	11 255	8 159	8 159
Tkr	Staden	Koncernen	Staden	Koncernen
Not 21, Finansieringsanalys		2016		2017
Swedbank	1 957	1 957	455	455
Nordea	0	0	0	0
Garantum	3 550	3 550	-2 480	-2 480
Mangold	-898	-898	-500	-500
Eric Penser	-2 381	-2 381	-400	-400
Sip Nordic	-2 995	-2 995	-8 000	-8 000
Förändring Depå	2 845	2 845	12 963	12 963
Bokslutsdispositioner				
Förlust avyttr/nedskr värdepapper				
Vinst avyttr/återf nedskr värdepapper	22	22	279	279
Avskrivning Goodwill enl förvärvsanalys		3 467		3 467
Uppskjuten skatt enl förvärvsanalys		-119		-119
Förändring avgående fordring		29		
Övrigt ej likvidpåverkande				
Summa	2 100	5 477	2 317	5 665
Avsättning				
Förändr av avsättn pensioner	-1 734	-1 734	-1 409	-1 409
Förändring löneskatt	-420	-420	-341	-341
Löneskatt förtroendev	-95	-95	30	30
Förtroendevalda pens avsättning	-391	-391	125	125
Finansiell kostnad				
FFU	96	96	-23	-23
OPF KL	-67	-67	143	143
Löneskatt OPF KL	-16	-16	34	34
Förtroende viss tid PRF			2 761	2 761
Löneskatt viss tid PRF			670	670
Uppskjuten skatt obeskattade reserv		-587		
Skatt på årets resultat		-1 405		1 517
Uppskjuten skatt	0	29		46
Övrigt ej likvidpåverkande				
Summa	-2 627	-4 590	1 990	3 553

6.5 Driftsredovisning & Investeringsredovisning

Driftredovisning 2017	Budget 2017			Utfall 2017			Avvikelse		
	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto
Kommunfullmäktige	75	2 078	2 003	1 064	3 069	2 005	989	-991	-2
Fullmäktige	0	435	435		505	505	0	-70	-70
Revision	0	900	900	0	857	857	0	43	43
Valnämnd	0	25	25		22	22	0	3	3
Överförmyndarverksamhet	75	718	643	1 064	1 685	621	989	-967	22
Kommunstyrelsen	68 822	147 697	78 875	80 026	153 403	73 377	11 204	-5 706	5 498
Kommunledning	5 413	49 832	44 419	8 860	48 142	39 282	3 447	1 690	5 137
Räddningstjänst	205	7 458	7 253	486	7 710	7 224	281	-252	29
Fstgh Gata Park Skog	63 204	90 407	27 203	70 680	97 551	26 871	7 476	-7 144	332
Pensionsförvaltning	1 200	17 956	16 756	1 366	21 246	19 880	166	-3 290	-3 124
Samhällsbyggnad	1 783	5 812	4 029	1 923	5 464	3 541	140	348	488
Barn o ungdomsnämnd	71 125	325 791	254 666	85 739	337 230	251 491	14 614	-11 439	3 175
Socialnämnd	101 302	345 059	243 757	103 905	359 285	255 380	2 603	-14 226	-11 623
Summa driftbudget	244 307	844 393	600 086	274 023	879 697	605 674	29 716	-35 304	-5 588
Interna poster	-65 347	-65 347	0	-69 033	-69 033	0	-3 686	3 686	0
Ansvarsåtaganden/borgen		400	400		17	17	0	383	383
Förändr sem/ferielöneskuld					3 201	3 201	0	-3 201	-3 201
Intern ränta	19 186		-19 186	19 649		-19 649	0	0	463
Delsumma	198 146	779 446	581 300	224 639	813 882	589 243	26 030	-34 436	-7 943
Generellt flyktingbidrag			0			0	0	0	0
Reavinst/förlust			0			0	0	0	0
Finansiella intäkter	1 500	0	-1 500	3 592		-3 592	2 092	0	2 092
Finansiella kostnader		11 000	11 000		9 244	9 244	0	1 756	1 756
Skatter/statsbidrag	620 246		-620 246	621 397	0	621 397	1 151	0	1 151
Summa till RR	819 892	790 446	-29 446	849 628	823 126	-26 502	29 736	-32 680	-2 944
Jämförelsestörande poster		7 850	7 850	768	7 358	6 590	768	492	1 260
	819 892	798 296	-21 596	850 396	830 484	-19 912	30 504	-32 188	-1 684

Driftredovisning 2016	Budget 2016			Utfall 2016			Avvikelse		
	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto
Kommunfullmäktige	75	2 069	1 994	1 035	3 036	2 001	960	-967	-7
Fullmäktige	0	435	435	0	650	650	0	-215	-215
Revision	0	900	900	0	869	869	0	31	31
Valnämnd	0	25	25	0	5	5	0	20	20
Överförmyndarverksamhet	75	709	634	1 035	1 512	477	960	-803	157
Kommunstyrelsen	64 126	140 888	76 763	74 218	151 184	76 966	10 092	-10 295	-203
Kommunledning	2 569	46 713	44 144	6 235	48 269	42 035	3 666	-1 556	2 110
Räddningstjänst	205	7 311	7 106	416	7 506	7 090	211	-196	16
Fstgh Gata Park Skog	61 352	86 865	25 513	67 567	95 409	27 841	6 215	-8 544	-2 328
Pensionsförvaltning	1 200	16 672	15 472	4 493	22 060	17 567	3 293	-5 388	-2 095
Samhällsbyggnad	1 783	4 946	3 163	1 809	4 965	3 156	26	-19	7
Barn o ungdomsnämnd	59 897	310 121	250 224	80 032	327 400	247 368	20 135	-17 279	2 856
Socialnämnd	98 375	331 863	233 488	126 464	365 565	239 101	28 089	-33 702	-5 614
Summa driftbudget	225 456	806 559	581 103	288 051	874 208	586 158	62 595	-67 650	-5 055
Interna poster	-54 554	-54 554	0	-66 486	-66 486	0	0	0	0
Ansvarsåtaganden/borgen		400	400	0	83	83	0	317	317
Förändr sem/ferielöneskuld					-922	-922	0	922	922
Intern ränta	20 919		-20 919	20 222		-20 222	0	0	-698
Delsumma	191 822	752 405	560 583	241 786	806 883	565 097	62 595	-66 410	-4 513
Generellt flyktingbidrag			0	18 043	8 445	-9 599	18 043	-8 445	9 599
Reavinst/förlust			0	2 232	230	-2 002	2 232	-230	2 002
Finansiella intäkter	1 500	0	-1 500	1 575	0	-1 575	75	0	75
Finansiella kostnader		11 400	11 400		10 956	10 956	0	444	444
Skatter/statsbidrag	579 259		-579 259	583 000	0	583 000	3 741	0	3 741
Summa till RR	772 581	763 805	-8 776	846 636	826 514	-20 123	74 056	-62 709	11 347
Jämförelsestörande poster				164	3 496	3 332	164	-3 496	-3 332
	772 581	763 805	-8 776	846 801	830 010	-16 791	74 220	-66 205	8 015

Investeringsredovisning

Nettoinvesteringen visar kommunens samlade utgifter för materiella anläggningstillgångar med avdrag för försäljningsinkomster och eventuella bidrag till investeringar. Årets nettoinvesteringar uppgick till 37,8 mkr. Under året beslutade fullmäktige om en besparing på 10 % av investeringsnivån. Kommunen har helt och hållet finansierat investeringarna med likvida medel, som genererats från den löpande verksamheten och har inte upptagit lån till dessa.

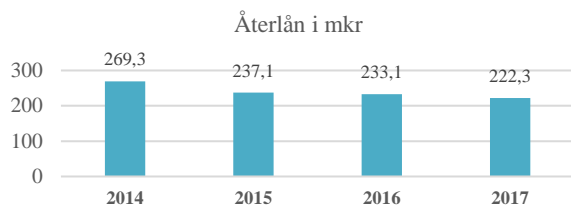
Nedanstående tabell visar kommunens totala investeringar under året. Av den totala investeringen står den tekniska verksamheten (fastigheter, gator & vägar, VA & IT) för 33,1 mkr (87,5 %). Infiltrationsanläggningen på Seskarö var kommunens största investering för 2017 (9,9 mkr)

INVESTERINGSREDOVISNING*	BUDGET	UTGIFTER	INKOMSTER	INVESTERINGS- NETTO	AVVIKELSE MOT BUDGET
Samhällsbyggnadsnämnden					
Digitalisering	250	36		36	214
Summa Samhällsbyggnadsnämnden	250	36	0	36	214
Kommunstyrelsen					
IT-investeringar	900	889		889	11
Landsbygdsutveckling	1 450	165		165	1 285
Räddningstjänst	400	397		397	3
Utsmyckning	450	22		22	428
VA nät & anläggningar	6 595	9 622		9 622	-3 027
Seskarö infiltrationsanläggning	8 000	9 937		9 937	-1 937
Fastigheter	7 175	7 343	180	7 163	12
Gator & vägar	7 350	6 503		6 503	847
Resecentrum järnväg	1 300	649		649	651
Samverkan Tornio	350	563		563	-213
Summa Kommunstyrelsen	33 970	36 090	180	35 910	-1 940
BARN- OCH UNGDOMSNÄMNDEN					
Skärgård/Näridrottsplats/övrig fritid	400	364		364	36
Kukkola kulturby	300	734		734	-434
Inventarier & inre/yttra miljö	830	582		582	248
Summa Barn- och ungdomsnämnd	1 530	1 680	0	1 680	-150
SOCIALNÄMNDEN					
Reinvesteringar	1 575	188		188	1 387
Summa Socialnämnd	1 575	188	0	188	1 387
S:A INVESTERINGAR	37 325	37 994	180	37 814	-489
Summa Investeringar 2017					
	37 325	37 994	180	37 814	-489
*Investering exklusive finansiell leasing					

6.6 Pensionsförpliktelser

I syfte att möta framtiden pensionsutbetalningar har Haparanda kommun avsatt medel i olika värdepappersfonder och strukturerade produkter.

Placeringarnas bokförda värde uppgick per 20171231 till 53,1 mkr (51,1 Mkr år 2016). Marknadsvärdet på portföljen uppgick till 59,3 mkr (56,9 mkr för 2016) vid årsskiftet. Orealiserade vinster uppgår till 6,2 mkr.

Återlån (den samlade pensionsförpliktelsen reducerat med marknadsvärdet på förvaltade pensionsmedel) fortsätter att sjunka och uppgår till 222,3 mkr vid årsskiftet.

Kommunens pensionsskuld, gällande avsättningar i balansräkningen uppgår till 20,8 mkr (18,8 mkr ifjol). Detta avser kvarvarande pensioner år 1998 och 1999, samt pension för förtroendevalda.

Värderingen av samt upplysningar om kommunens pensionsförplikter följer rekommendation 17.2 från Rådet för kommunal redovisning, där pensionsskuldberäkningen och värdering av förmånsbestämda pensionsförpliktelser görs i enlighet med RIPS 17. Upplysningar om förpliktelsen finns upptaget i not.

Pensionsskulden redovisas sedan 1998 enligt den lagstadgade blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som ansvarsförbindelse. Skulden för pensioner som redovisas i ansvarsförbinden uppgår till 260,8 mkr för 2017 (271,3mkr 2016).

Pensionsförpliktelser (Mkr)	2014	2015	2016	2017
Avsättningar pensioner och liknande inklusive löneskatt	39,9	16,1	18,7	20,8
Ansvarsförbindelser pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland avsättningar inklusive löneskatt	280,7	276,3	271,3	260,8
Finansiella placeringar (bokfört värde, inkl depå)	52,3	49,0	51,1	53,1
Marknadsvärde	51,3	54,9	56,9	59,3
Varav depåvärde	5,5	7,0	9,8	22,8
Återlån	269,3	237,1	233,1	222,3
Förändring av marknadsvärde	-0,3	4,0	2,0	2,4
Orealiserad avkastning/vinst/förlust på finansiell placering		6,3	6,1	6,2
Ökning/minskning av depå	2,5	1,2	2,8	13,0
Nedskrivning/upskrivning av finansiella placeringar	0,9	0,1	0,3	0,1
Totala förpliktelser exklusive finansiella placeringar (bokfört värde)	320,6	292,4	290,0	281,6
Specifikation värdeökning och nyanskaffning				
Utdelning	0	0	0	0
Återföring av nedskrivning	0,9	0	0	0,3
Vinst vid avyttring av värdepapper	1,2	1,8	2,0	2,0
Delsumma	2,1	1,8	2,0	2,3
Förlust vid avyttring av värdepapper	-0,2	0	0,0	0,0
Nedskrivning	0	0	0	0
Bankkostnader	0	0	0	0
Courtage	0	0	0	0
Överföring från depå	0	0	0	0
Delsumma	-0,2	0	0,0	0,0
SUMMA	1,9	1,8	2,0	2,3

6.7 Koncernen i siffror

RESULTATRÄKNING

2017

Belopp i tkr

Ägd andel i dotterföretag %

	Koncern	Staden	Habo	Värmeverket	Brab
		100	100	100	35
Verksamhetens intäkter	259 804	204 991	40 009	40 928	13 215
Jämförelsestörande intäkter	0	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader	-792 558	-765 804	-24 858	-29 137	-11 248
Jämförelsestörande kostnader	0	0	0	0	0
Avskrivningar	-43 509	-27 868	-6 796	-4 522	-2 446
	0	0	0	0	0
Verksamhetens nettok.	-576 263	-588 681	8 355	7 269	-479
Skatteintäkter	391 370	391 370	0	0	0
Generella statsbidrag och utjämning	230 027	230 027	0	0	0
Finansiella intäkter	3 303	3 592	51	88	0
Finansiella kostnader	-15 048	-9 806	-5 031	-1	-600
Resultat före extraordinära poster	33 389	26 502	3 375	7 356	-1 079
Årets överavskr/bokslutsdisp	-1 251	0	0	-1 251	0
Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0
Jämförelsestörande post	-6 590	-6 590	0	0	0
Aktuell skatt	-1 517	0	-166	-1 351	0
Uppskjuten skatt enl företags årsred	0	0	0	0	0
Uppskjuten skatt obeskr reserv	-156	0	0	-275	0
Minoritetens andel i årets resultat	0	0	0	0	0
Årets resultat	23 875	19 912	3 209	4 479	-1 079

BALANSRÄKNING

2017

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar

	Koncern	Staden	Habo	Värmeverket	Brab
Goodwill	8 772	0	0	0	0
Licenser mm	405	405	0	0	0
Summa immateriella anlägggn.tillg.	9 177	405	0	0	0

Materiella anläggningstillgångar

Mark, byggnader o tekn. anl.tillg	693 256	507 005	167 922	465	6 750
Maskiner och inventarier	106 758	47 653	249	52 947	13 851
Övriga materiella anl.tillg.	677		101	403	494
Summa materiella anlägggn.tillg.	800 691	554 658	168 272	53 815	21 095

Finansiella anläggningstillgångar

Värdepapper, andelar, m.m.	1 084	1 044	40	0	0
Andelar i koncernföretag	49 715	54 365	0	0	0
Övriga fordringar	339	0	339	0	0
Långfristiga fordringar	11 092	15 092	0	0	0
Uppskjutna skattefordringar	8 409	0	0	0	0
Summa finansiella anl.tillg.	70 639	70 501	379	0	0

Summa anläggningstillgångar

880 507 625 564 168 651 53 815 21 095

Omsättningstillgångar

Förråd, lager,expl	5 594	4 267	229	1 050	138
Kundfordringar	14 896	10 611	1 685	4 510	262
Övriga fordringar	4 628	3 352	103	1 134	111
Förutbet kostn/Uppl intäkter	39 007	32 325	306	5 788	1 679
Kortfristiga placeringar	53 105	53 105	0	0	0
Kassa och bank	98 709	56 381	20 423	20 707	3 423
Summa omsättn.tillgångar	215 939	160 041	22 746	33 189	5 613

SUMMA TILLGÅNGAR

1 096 445 785 605 191 397 87 004 26 708

<i>Koncern</i>	<i>Staden</i>	<i>Habo</i>	<i>Värmeverket</i>	<i>Brab</i>
	100	100	100	35

Eget kapital

Ingående eget kapital	435 745	315 777	36 334	16 980	13 583
Utdelning	0	0	0	0	0
Direktbokn mot eget kapital	0	0	0	0	0
Årets resultat	23 875	19 912	3 209	4 479	-1 079
Nyemission	0	0	0	0	0
Balanserad vinst	8 576	0	8 576	0	0
Summa eget kapital	468 195	335 689	48 119	21 459	12 504

Obeskattad reserv(föreg år)

	0	0	0	41 512	0
--	---	---	---	--------	---

(Andelen eget kapital)

Minoritetsintressen

	0	0	0	0	0
--	---	---	---	---	---

Avsättningar

Pensioner och liknande förpliktelser	20 755	20 755	0	0	0
Avsättn skatter obeskatt reserv	11 984	0	0	11 984	0
Avsättn skatter enl företags årsred	46	0	0	46	0
Avsättn skatter överv.förvärvsanalys	3 644	0	0	0	0
Övriga avsättningar	1 251	0	0	1 251	0
Negativ goodwill	0	0	0	0	0
Summa avsättningar	37 679	20 755	0	13 281	0

Skulder

Långfristiga skulder

Långfristiga skulder	408 610	264 557	139 606	4 000	12 707
Leasing	4 185	4 185	0	0	0
Summa långfrist. skulder	412 795	268 742	139 606	4 000	12 707

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	19 261	16 395	2 385	2 384	284
Upplupna kostn/Förutbet intäkt	90 072	76 419	9 637	3 727	827
Övriga kortfristiga skulder	68 441	67 606	59	641	385
Summa kortfrist skulder	177 775	160 420	12 081	6 752	1 496

Summa skulder

	590 570	429 162	151 687	10 752	14 203
--	----------------	----------------	----------------	---------------	---------------

SUMMA EK, AVS. OCH SK

	1 096 444	785 606	199 806	87 003	26 707
--	------------------	----------------	----------------	---------------	---------------

KONCERNFINANSIERINGSANALYS
2017

	<i>Koncern</i>	<i>Staden</i>	<i>Habo</i>	<i>Värmeverket</i>	<i>Brab</i>
		100	100	100	35
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	23 874,1	19 912,0	3 209,0	4 478,8	-1 079,0
Justeringar för av- och nedskrivningar	40 958,1	28 784,0	6 796,0	4 522,0	2 446,0
Justering gjorda avsättn pensioner o övriga avsättn	3 553,0	1 990,0	166,0	1 397,0	0,0
Justering för ianspråktaga avsättn pensioner o övriga avsättn	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	5 851,3	2 317,0	12,0	130,2	126,0
Medel från verksamheten före	74 236,5	53 003,0	10 183,0	10 528,0	1 493,0
förändring av rörelsekapital					
Ökn(-)/minskn(+) förråd och varulager	-220,2	4,0	29,0	-243,0	-29,0
Ökn(-)/minskn(+) kortfristiga fordringar	23 029,5	22 582,0	969,0	-504,0	-50,0
Ökn(+)/minskn(-) kortfristiga skulder	5 202,1	4 351,0	52,0	1 008,0	-597,0
Kassaflöde från den löpande	102 247,9	79 940,0	11 233,0	10 789,0	817,0
verksamheten					
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i materiella anläggningstillgångar	-53 807,2	-43 688,0	-6 624,0	-3 058,0	-1 249,0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	745,0	180,0	565,0	0,0	0,0
Investering i finansiella anläggningstillgångar	-43,0	-43,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	141,0	117,0	24,0	0,0	0,0
Kassaflöde från den löpande	-52 964,2	-43 434,0	-6 035,0	-3 058,0	-1 249,0
investeringsverksamheten					
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Kortfristig del	4 185,0	4 185,0	0,0	0,0	0,0
Nyupptagna lån	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Amortering av skuld	-13 104,7	-10 000,0	-3 000,0	0,0	-299,0
Amortering av pensionsskuld	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utdelning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Minskning av långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från	-8 919,7	-5 815,0	-3 000,0	0,0	-299,0
finansieringsverksamheten					
Årets kassaflöde	40 364,1	30 691,0	2 198,0	7 731,0	-731,0
Likvida medel vid årets början	58 344,9	25 690,0	18 225,0	12 976,0	4 154,0
Likvida medel vid årets slut	98 709,1	56 381,0	20 423,0	20 707,0	3 423,0

BALANSRÄKNING 2014-2017
KONCERN

<i>Mkr</i>	2014	2015	2016	2017	Förändring
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Goodwill	0,0	0,0	11,7	8,8	-2,9
Licenser mm	0,6	0,5	0,5	0,4	-0,1
Summa immateriella anläggningstillgångar	0,6	0,6	12,2	9,2	-3,0
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader o tekn. anl.tillg	655,9	664,0	683,3	693,2	9,9
Maskiner och inventarier	76,2	75,0	98,7	106,8	8,1
Övriga materiella anl.tillg.	3,3	1,7	7,0	0,7	-6,3
Summa materiella anläggningstillgångar	720,5	735,4	789,0	800,7	11,7
Finansiella anläggningstillgångar					
Värdepapper, andelar, m.m.	1,2	1,2	50,9	50,8	-0,1
Övriga fordringar	0,5	0,4	0,4	0,3	-0,1
Långfristiga fordringar	5,8	4,3	11,1	11,1	0,0
Uppskjutna skattefordringar	0,0	0,0	0,0	8,4	8,4
Summa finansiella anläggningstillgångar	8,9	7,5	62,4	70,6	8,2
Summa anläggningstillgångar	730,0	743,5	863,6	880,5	16,9
Omsättningstillgångar					
Förråd, lager,expl	5,1	4,8	5,4	5,6	0,2
Kundfordringar	18,8	14,2	16,8	14,9	-1,9
Övriga fordringar	8,1	3,9	16,1	4,6	-11,5
Förutbet kostn/Uppl intäkter	46,4	44,6	55,2	39,0	-16,2
Kortfristiga placeringar	52,3	48,7	50,8	53,1	2,3
Kassa och bank	59,5	73,8	58,3	98,7	40,4
Summa omsättn.tillgångar	204,0	190,2	202,6	215,9	13,3
SUMMA TILLGÅNGAR	934,0	933,7	1 066,2	1 096,4	30,2

<i>Mkr</i>	2014	2015	2016	2017	Förändring
EGET KAPITAL					
AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Ingående eget kapital	321,8	334,2	413,6	435,7	22,1
Direktboken mot eget kapital	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	15,8	25,0	19,4	23,9	4,5
Balanserad vinst	0,0	0,0	0,0	8,6	8,6
Summa eget kapital	322,4	337,6	433,0	468,2	35,2
Minoritetsintressen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avsättningar					
Pensioner och liknande förpliktelser	39,9	16,1	18,7	20,8	2,1
Avsättning skatter	2,3	5,5	11,7	12,0	0,3
Övriga avsättningar	-0,9	0,0	6,5	4,9	-1,6
Negativ goodwill	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa avsättningar	31,9	41,3	36,9	37,7	0,8
Skulder					
Långfristiga skulder					
Långfristiga skulder	394,6	384,1	424,7	408,6	-13,8
Leasing	0,0	0,0	0,0	4,2	4,2
Summa långfristiga skulder	437,0	394,6	424,7	412,7	-12,0
Kortfristiga skulder					
Leverantörsskulder	17,3	15,7	25,2	19,2	-6,0
Upplupna kostn/Förutbet intäkt	27,9	45,3	75,5	90,1	14,6
Övriga kortfristiga skulder	114,5	111,1	70,8	68,4	-2,4
Summa kortfristiga skulder	142,7	159,7	171,5	177,7	6,2
Summa skulder	579,7	554,3	596,2	590,4	-5,8
SUMMA EGET KAPITAL					
AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	934,0	933,2	1 066,1	1 096,3	30,2

RESULTATRÄKNING
KONCERNEN

2013-2017

<i>Mkr</i>	2013	2014	2015	2016	2017
Verksamhetens intäkter	234,9	219,5	228,6	274,8	259,8
Jämförelsestörande intäkter	0	0,4	5,5	0,2	0,4
Verksamhetens kostnader	-702,7	-700,8	-726,8	-795,1	-792,5
Jämförelsestörande kostnader	0	-7,5	-0,2	-3,5	-7,0
Avskrivningar	-28,1	-32,2	-35,9	-40,5	-43,5
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-495,9	-520,6	-528,7	-564,1	-582,8
Skatteintäkter	355,1	364,2	370,7	381,6	391,3
Generella statsbidrag och utjämning	172,8	188,4	196,9	219,4	230,0
Finansiella intäkter	6,6	5,1	3,1	3,5	3,3
Finansiella kostnader	-23,5	-19,4	-16	-16,4	-15
RESULTAT FÖRE EXTRAORDINÄRA POSTER	15,1	17,7	26	24,0	26,8
Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0,1	0	0	0	0
Bokslutsdisposition	-0,6	-1,9	0	-2,7	-1,2
Aktuell skatt	0	0	-0,7	-1,9	-1,7
Uppskjuten skatt	-0,6	0	-0,3	0	0
Minoritetens andel i årets resultat	0	0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT	14,0	15,8	25,0	19,4	23,9

6.8 VA-bokslut

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

VA-verksamheten består av drift och skötsel av de kommunala vatten-, spill- och dagvattenledningsnät samt vattenverk och avloppsreningsverk.

VA-verksamheten ombesörjer tjänster som innefattar dricksvattenleverans, omhändertagande av spill- och dagvatten inom kommunens verksamhetsområde för de fastigheter som är anslutna till det kommunala va-ledningsnätet.

Under år 2017 har viss ombyggnation av Mattila vattenverk skett i form uppstart av ny råvattenledning. Investering i form av rök- och färgtest av dag- och spilledningarna, Sotarvägen byte av vatten- och avloppsledningar slutfördes. Byte vattenledning längs med Järvisväg i Nikkala, reinvestering i 3 nya pumpstationer, spilltryckledning mellan nedre Vojakkala och Mattila, nytt avloppsreningsverk Seskarö, reinvestering i Lasarettsgatan och Repslagaregatan tillsammans med gatukontoret med mera.

Omfattande investeringar har gjorts i VA-anläggningar inklusive ledningsnät, men det krävs en större reinvestering. En förnyelseplan över ledningsnätet är framtaget. Exempelvis relining under väg 99, vissa ledningssträckor i byarna Seskarö, Vojakkala, Nikkala. Även viss ombyggnation inne i vattenverk och avloppsreningsverk ute i byarna kräver utökade medel i investeringsbudgeten.

Underuttaget i avgifter uppgick till -381 tkr under 2017.

VATTEN- OCH AVLOPPSVERK

Vattenverket i Mattila levererar dricksvatten till centralorten, Nikkala och norrut till byn Kankaanranta. Kommunen har även mindre vattenverk i Säivis, Seskarö, Sangijärvi, Kattilasaari, Oja, Kärrbäck, Tossa och Korpikylä. Kommunen har en distributionsanläggning i Lappträsk där dricksvattnet levereras från Myrdalens vattenverk i Kalix kommun.

Kommunala avloppsreningsverk finns i Säivis, Seskarö, Karungi och Kukkola. Kommunen har 13 stycken kommunala markbäddar i byarna Lappträsk, Vojakkala, Kärrbäck, Seskarö och Sangijärvi. Kommunen har cirka ett 40-tal avloppspumpstationer.

Kommunen har 301 km vattenledning, 145 km spilledning och 56 km dagvattenledning, 3 657 abonnenter.

Haparanda kommun VA-bokslut	3 499 abonnenter		
RESULTATRÄKNING		2017	2016
Verksamhetens intäkter	Not 1	22 405	23 061
Verksamhetens kostnader	Not 2	-19 806	-20 496
Avskrivningar	Not 3	-2 599	-2 565
Verksamhetens nettokostnader		0	0
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader			
Skatt			
Årets resultat		0	0

BALANSRÄKNING

TILLGÅNGAR	2017	2016
Anläggningstillgångar	Not 4	
Vattenverk	23 666	11 135
Vattenledningar	46 739	43 590
Avloppsledningar	20 266	19 774
Markbäddar	1 407	1 104
Fordon	1	5
Finansiell leasing	725	
Vattenmätare	570	
Summa	93 374	75 607
Omsättningstillgångar		
Kundfordringar	6 399	6 727
Upplupen intäkt, underuttag	1 244	595
Summa tillgångar	101 017	82 929
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Långfristiga skulder	93 374	75 607
Kortfristiga skulder, överuttag		
Kortfristiga skulder, förutbet anslutn.avg	353	412
Upplupna kostnader	7 290	6 910
Summa eget kapital och skulder	101 017	82 929

Notförteckning

Not 1	Verksamhetens intäkter	2017	2016
Brukningavgifter		21 378	22 392
Anslutningsavgifter		648	241
Periodiserade anslutningsavgifter			
Övriga intäkter		379	428
Överuttag			
Summa		22 405	23 061

*Antal abonnenter 3657 3499 st

Not 2	Verksamhetens kostnader	2017	2016
Material, underhåll, hyror		8 730	9 599
Personalkostnader		4 178	4 344
Adm kostnader mm		225	155
Försäkringar, porto mm		412	443
Intern ränta		3 260	2 801
Entreprenader, konsulter		3 284	3 621
Underuttag		-382	-595
Kundförluster		99	129
Summa		19 806	20 496

Not 3	Avskrivningar enligt nominell metod	2017	2016
Anläggningstillgångar	Avskrivn.tid		
Vattenverk, pumpstationer	25-50 år	848	1 029
Vattenledningar	20-100 år	944	855
Avloppsledningar	20-70 år	630	598
Markbäddar	10-25 år	66	63
Fordon	4-10 år	5	19
Finansiell leasing	3-4 år	81	
Vattenmätare	15 år	25	
Summa		2 599	2 564

*Avskrivningen påbörjas månaden efter invest.utg

** Komponentavskrivning börjat tillämpas under 2016

Not 4	Anläggningstillgångar	2017	2016
Ingående anskaffningsvärden			
Vattenverk		30 947	29 199
Vattenledningar		59 061	51 765
Avloppsledningar		31 270	30 067
Markbäddar		2 678	2 678
Fordon		79	79
Finansiell leasing		0	
Vattenmätare		0	
Summa		124 035	113 788

Periodens nyinvesteringar		
Vattenverk	13 379	1 748
Vattenledningar	4 094	7 296
Avloppsledningar	1 122	1 203
Markbäddar	368	0
Fordon	0	
Finansiell leasing	806	
Vattenmätare	596	
Summa	20 365	10 247
Utgående anskaffningsvärde	144 400	124 035
<hr/>		
Ingående avskrivningar		
Vattenverk	19 812	18 783
Vattenledningar	15 471	14 616
Avloppsledningar	11 497	10 899
Markbäddar	1 574	1 511
Fordon	74	55
Finansiell leasing	0	
Vattenmätare	0	
Summa	48 428	45 864
Periodens avskrivningar		
Vattenverk	848	1 029
Vattenledningar	944	855
Avloppsledningar	630	598
Markbäddar	66	63
Fordon	5	19
Finansiell leasing	81	
Vattenmätare	25	
Utgående ackumulerade avskrivn	51 027	48 428
Utgående planenligt restvärde	93 373	75 607
<hr/>		
Not 5	Resultat	
		2017
		2016
Avstämning av resultat:		
Ingående fordran/skuld		-4 686
Över/underutttag		-382
Utgående ackumulerad skuld avs över/underutttag		-5 067
		-4 686
<hr/>		

Avskrivningar påbörjas månaden efter det att en investering i ett objekt gjorts.
Komponentredovisning enligt K3 tillämpas från 2016.

Anslutningsavgiften redovisas som en intäkt i resultaträkningen.

Anslutningsavgiften periodiseras och behandlas som en förutbet kostnad.

Leverantörsfakturorna har periodiserats vid bokföring.

Reglering av över- och underuttag

Överuttag periodiseras

Utjämnas över en treårsperiod

Underuttag belastar resultatet

Förlusttäckning inom tre år

7. Verksamhetsberättelser

7.1 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelse Tkr	Budget	Utfall	Avvikelse
Intäkter	-68 822	-80 026	11 204
Kostnader	147 697	153 402	-5 705
Totalsumma	78 875	73 376	5 499

Kommunstyrelsen 2017	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunledning & KS	12 039	11 032	1 007
Kansli	6 559	6 805	-245
Näringslivsenhet	4 292	3 676	617
Personalkontoret	5 478	4 884	594
Ekonomikontor	7 103	5 573	1 530
IT-kontor	4 760	4 246	513
Kollektivtrafik	3 660	2 493	1 167
Teknisk enhet	27 203	26 870	334
Gränssamarbetsutvecklare	527	573	-46
Räddningstjänst	7 253	7 224	29
Summa	78 875	73 376	5 499
Pensionsförvaltning	16 756	19 880	-3 124
Ändr. semesterlöneskuld	0	3 201	-3 201

Rivning fastighet (jmf poster)	7 850	6 989	861
--------------------------------	-------	-------	-----

Sammanfattning

Kommunstyrelsen (KS) ansvarar för följande enheter: Räddningstjänst, Tillväxtenheten, Gator och parker, VA och avfall, Fastigheter, Ekonomikontoret, Kansliet, IT-kontoret, Personalkontoret och Staben. KS utför även förvaltningstjänster åt de kommunala bolagen.

Kommunstyrelsens resultat för 2017 slutar på +5 499 tkr. Överskottet kan hänföras till lägre kapital- och personalkostnader samt återbetalning av kostnader för kollektivtrafik.

Kommunledning & KS +1 007 tkr

Enheten uppvisar ett överskott om 1 007 tkr avseende lägre kostnader inom staben och för flyktingverksamheten.

Näringslivsenhet +617 tkr

Enheten uppvisar ett överskott då vissa tjänster har varit delvis vakanta under året med lägre personalkostnader som följd.

Kansliet -245 tkr

Underskottet beror till största delen på högre kostnader än budgeterat inom kommunal- och riksfärdtjänst.

Personalkontor +594 tkr

Överskottet härrör ifrån att enheten haft vakanta tjänster under året.

IT-Kontor +513 tkr

IT-Kontoret uppvisar ett överskott om +513tkr avseende ökade intäkter för anslutningsavgifter och hyra av fibernät.

Ekonomikontor +1 530 tkr

Ekonomikontoret visar på positiv avvikelse mot budget på grund av lägre personal- och kapitalkostnader än beräknat.

Kollektivtrafik +1 167 tkr

Verksamheten visar på ett överskott främst beroende på att Länsstrafiken har återbetalat cirka 600 tkr avseende justering av finansbidraget 2016 samt att avgiften för 2017 varit lägre än beräknat.

Teknisk enhet +334 tkr

Enheten har under de senaste åren haft utmaningar med driftstopp och kostsamma reparationer beroende på för

låga återinvesteringsnivåer inom VA-nätet, gator och fastigheter. Under de senaste åren har investeringsnivån samt underhåll succesivt ökat, vilket medfört att engångskostnader och dyra reparationsåtgärder minskat.

Fastighetsavdelningen visar ett överskott om 1 030 tkr, främst beroende på retroaktiv debitering bassänghyra (662 tkr) samt lägre kostnader än budgeterat.

Omfattande investeringar har skett inom VA-verksamheten men kräver fortfarande stora reinvesteringar. VA-enhetens underskott uppgår till -467 tkr, främst beroende på ökade kapitalkostnader.

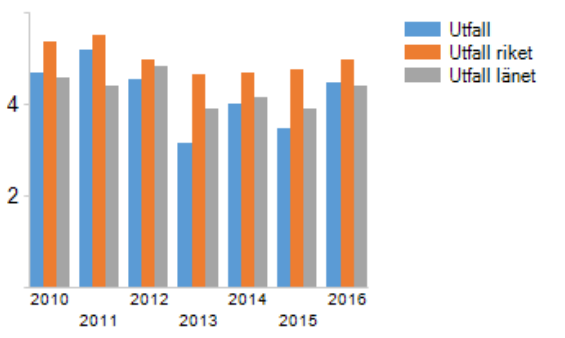
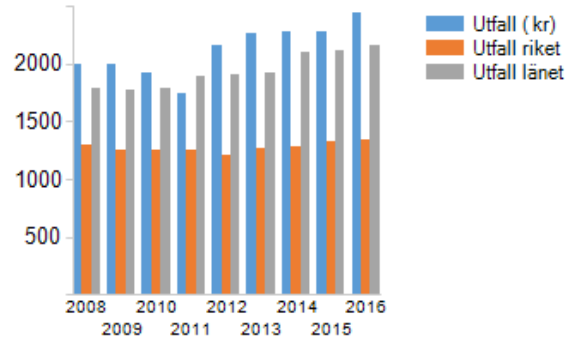
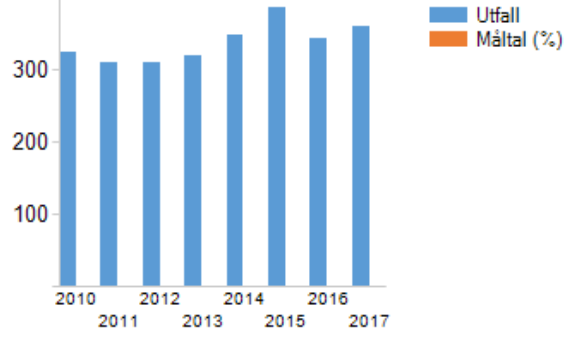
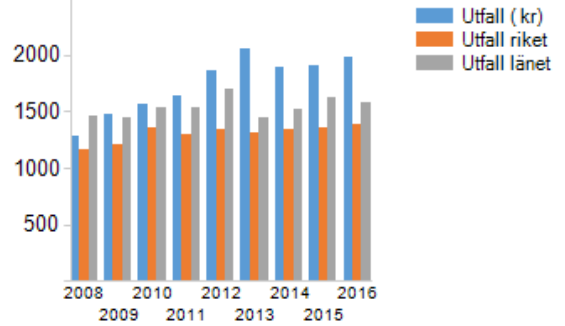
Gator och vägar slutar på ett underskott om -290 tkr, under året har det nya fördyrade snöröjningsavtalet delvis trätt i kraft.

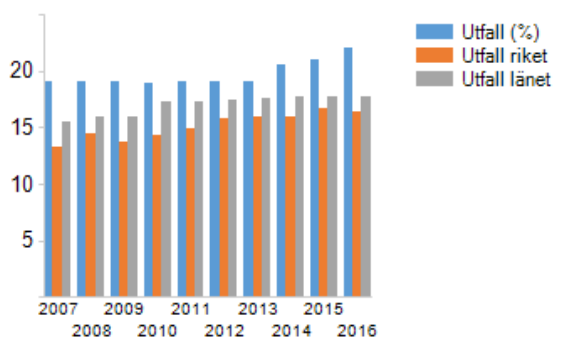
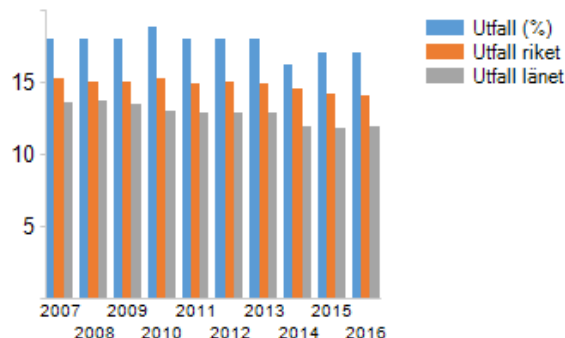
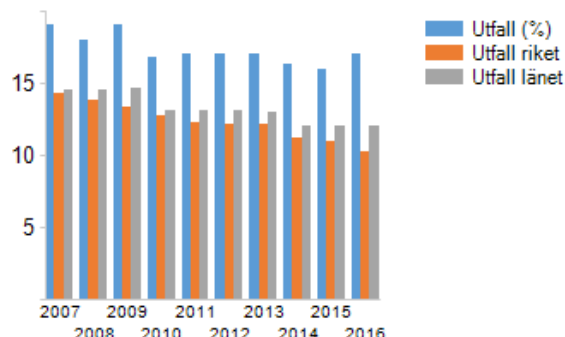
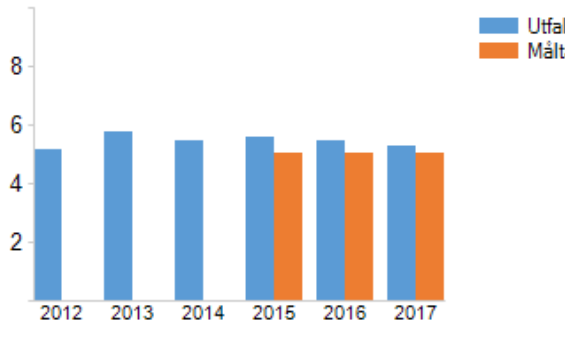
Pensionsförvaltning – 3 124 tkr

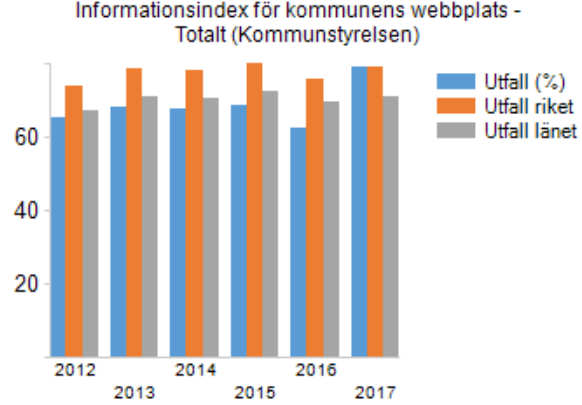

Kommunens pensionsbetalningar har ökat under 2017. Prognosen för framtiden utvisar att dessa utbetalningar kommer fortsätta öka. Förändringen av pensionskund för förtroendevalda har ökat med 3,4 mkr, som avser visstidspension.

Måredovisning

Nämndens Mål	Kommentar																																				
<p>● Öka antalet besöksnätter</p>	<p>Beslut har tagits att from 2018 arrendera ut campingen och Strandcaféet med långtidskontrakt. Syftet är att skapa möjligheter till en långsiktig utveckling och investering i anläggningarna.</p> <p>En evenemangskalender är utvecklad och driftsatt, se www.haparandatornio.com</p> <p>Samarbete har initierats mellan Meri-Lappi och Heart of Lapland. Första träffen med besöksnäring-entreprenörer från både Sverige och Finland ägde rum under våren.</p> <p>Målet är uppnått. (Kommunstyrelsen)</p>	<p>Antal besöksnätter (kommersiella enligt TEM-undersökningen) (Kommunstyrelsen)</p> <table border="1"> <caption>Antal besöksnätter (kommersiella enligt TEM-undersökningen)</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2010</td> <td>~110,000</td> </tr> <tr> <td>2011</td> <td>~115,000</td> </tr> <tr> <td>2012</td> <td>~105,000</td> </tr> <tr> <td>2013</td> <td>~105,000</td> </tr> <tr> <td>2014</td> <td>~95,000</td> </tr> <tr> <td>2015</td> <td>~90,000</td> </tr> <tr> <td>2016</td> <td>~115,000</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall	2010	~110,000	2011	~115,000	2012	~105,000	2013	~105,000	2014	~95,000	2015	~90,000	2016	~115,000																			
År	Utfall																																				
2010	~110,000																																				
2011	~115,000																																				
2012	~105,000																																				
2013	~105,000																																				
2014	~95,000																																				
2015	~90,000																																				
2016	~115,000																																				
<p>◆ Ökad handelsvolym</p>	<p>Den interna organisationen för upphandling har förstärkts under hösten. En avtalskatalog har offentliggjorts på nya hemsidan. Riktad informationskväll till företagare har genomförts och internt har ledare utbildas inom upphandling.</p> <p>Tillväxtenheten har fört samtal med ledande företagare, för att få tillstånd en fungerande lokal företagarförening. Tyvärr har ingen företagarförening bildats.</p> <p>Målet är delvis uppnått. (Kommunstyrelsen)</p>	<p>Handelsindex (Handelsvolymen, SCB's regionala omsättningsstatistik) (Kommunstyrelsen)</p> <table border="1"> <caption>Handelsindex (Handelsvolymen, SCB's regionala omsättningsstatistik)</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2013</td> <td>~280</td> </tr> <tr> <td>2014</td> <td>~290</td> </tr> <tr> <td>2015</td> <td>~300</td> </tr> <tr> <td>2016</td> <td>~290</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall	2013	~280	2014	~290	2015	~300	2016	~290																									
År	Utfall																																				
2013	~280																																				
2014	~290																																				
2015	~300																																				
2016	~290																																				
<p>◆ Fler ungdomar i arbete</p>	<p>Öppet arbetslösa ungdomar, 18-24 år uppgår till 6,3 %, vilket är en minskning med 0,3 % jämfört med december 2016. Andelen ungdomar i program har minskat med 4,0 % och uppgår till 13,8 %.</p> <p>Totalt innebär det att öppet arbetslösa och inskrivna ungdomar i program, uppgår till 20,1 %, vilket är högst Norrbotten. (jämförelse länet 10,8 %, riket 10,2 %)</p> <p>Arbete med att få fler ungdomar i arbetet sker bla inom ramen för DUA-projektet där kommunens samordnare i nära samarbete med en särskilt utsedd handläggare på Arbetsförmedlingen arbetar med målgruppen.</p> <p>Målet är delvis uppnått. (Kommunstyrelsen)</p>	<p>Öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, 18-24år, JUNI, % (andel av befolkningen totalt, Arbetsförmedlingens statistik) (Kommunstyrelsen)</p> <table border="1"> <caption>Öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, 18-24år, JUNI, %</caption> <thead> <tr> <th>Period</th> <th>Utfall Öppet arbetslösa (%)</th> <th>Utfall i Program (%)</th> <th>Länet OA (%)</th> <th>Länet i Program (%)</th> <th>Riket OA (%)</th> <th>Riket i Program (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>H2 2015</td> <td>~4</td> <td>~13</td> <td>~4</td> <td>~6</td> <td>~4</td> <td>~5</td> </tr> <tr> <td>H1 2016</td> <td>~4</td> <td>~8</td> <td>~4</td> <td>~5</td> <td>~4</td> <td>~4</td> </tr> <tr> <td>H2 2016</td> <td>~4</td> <td>~13</td> <td>~4</td> <td>~6</td> <td>~4</td> <td>~5</td> </tr> <tr> <td>H1 2017</td> <td>~4</td> <td>~8</td> <td>~4</td> <td>~5</td> <td>~4</td> <td>~4</td> </tr> </tbody> </table>	Period	Utfall Öppet arbetslösa (%)	Utfall i Program (%)	Länet OA (%)	Länet i Program (%)	Riket OA (%)	Riket i Program (%)	H2 2015	~4	~13	~4	~6	~4	~5	H1 2016	~4	~8	~4	~5	~4	~4	H2 2016	~4	~13	~4	~6	~4	~5	H1 2017	~4	~8	~4	~5	~4	~4
Period	Utfall Öppet arbetslösa (%)	Utfall i Program (%)	Länet OA (%)	Länet i Program (%)	Riket OA (%)	Riket i Program (%)																															
H2 2015	~4	~13	~4	~6	~4	~5																															
H1 2016	~4	~8	~4	~5	~4	~4																															
H2 2016	~4	~13	~4	~6	~4	~5																															
H1 2017	~4	~8	~4	~5	~4	~4																															
<p>● Fler praktikplatser</p>	<p>Beslut om införande av en arbetsmarknadsenhet har fattats. Verkställighet genomförs under Q1 2018. Uppdraget för enheten är bla att administrera och samordna ferie- och praktikarbeten med målsättningen att få en bättre samordning och fler praktikplatser.</p> <p>Även DUA-projektet och arbetsmarknadsprojektet Klivet har inneburit ett ökat antal praktik- och arbets träningsplatser.</p> <p>En utökning av feriearbetsplatserna har skett och omfattar from 2017 även åk 9. Detta är en utökning med cirka 60 platser.</p> <p>Målet är uppnått. (Kommunstyrelsen)</p>																																				

Nämndens Mål	Kommentar																					
<p>♦ Fler nyföretagare</p>	<p>För 2017 görs bedömningen att antalet nya företag kommer uppgå till 42st, vilket kan jämföras mot 44st föregående år.</p> <p>Går man ner och tittar på indikatornivå (antal/1000 invånare) så håller förbättringen i sig från 2016 jmf med tidigare år.</p> <table border="1" data-bbox="359 436 710 571"> <thead> <tr> <th></th> <th>Utfall</th> <th>Utfall riket</th> <th>Utfall länet</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2017</td> <td>4,31</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>2016</td> <td>4,46</td> <td>4,98</td> <td>4,40</td> </tr> <tr> <td>2015</td> <td>3,46</td> <td>4,77</td> <td>3,89</td> </tr> <tr> <td>2014</td> <td>3,99</td> <td>4,70</td> <td>4,14</td> </tr> </tbody> </table> <p>Målet bedöms delvis uppnått. (Kommunstyrelsen)</p>		Utfall	Utfall riket	Utfall länet	2017	4,31	-	-	2016	4,46	4,98	4,40	2015	3,46	4,77	3,89	2014	3,99	4,70	4,14	<p>Nyregistrerade företag kommun, antal/1000 invånare (Kommunstyrelsen)</p>
	Utfall	Utfall riket	Utfall länet																			
2017	4,31	-	-																			
2016	4,46	4,98	4,40																			
2015	3,46	4,77	3,89																			
2014	3,99	4,70	4,14																			
<p>● Förbättrad standard på befintlig VA-försörjning</p>	<p>En förnyelse- och underhållsplan är framtagen och under införande. Investeringar har skett enligt plan. I Seskarö och i Sangjärvi har det investerats i nya reningsverk. Antalet driftstopp under året har varit cirka tio (jmf 2016: cirka 20st), varav en mer omfattade. Målet är uppnått. (Kommunstyrelsen)</p>	<p>Kostnad vattenförsörjning och avloppshantering, kr/inv (Kommunstyrelsen)</p> 																				
<p>♦ Förbättra den regionala och lokala kollektivtrafiken</p>	<p>Kommunen arbetar för persontågstrafik till Haparanda/Tornio inom Norrtåg för dagtrafik samt för koppling till den statliga nattågstrafiken. Trafikstart är beroende av övriga aktörer, målbild är trafik 2018.</p> <p>Upphandlingen av ombyggnationen av järnvägsstation till modernt resecentrum pågår och slutförs under 2018.</p> <p>Regionala kollektivtrafik myndigheten har 2017-10-10 § 7g beslutat om trafikstart för Haparandabanan (Luleå-Notvikén-Sunderbyn-Boden-Kalix-Haparanda) från december år 2020.</p> <p>Målet är delvis uppnått. (Kommunstyrelsen)</p>	<p>Kommunens satsning på kollektivtrafik (flygbil, tåg, buss) sek/invånare (Kommunstyrelsen)</p> 																				
<p>♦ Förbättrad standard på vägnätet</p>	<p>Kommunen har sedan 2012 medvetet ökat investeringstakten i det kommunala vägnätet för att förbättra standarden. Arbetet är långsiktigt och bedöms fortsatt angeläget att prioritera. För 2017 satsades 7,2 mkr i vägnätet.</p> <p>Målet är delvis uppnått. (Kommunstyrelsen)</p>	<p>Kostnad gator och vägar samt parkering, kr/inv (Kommunstyrelsen)</p> 																				

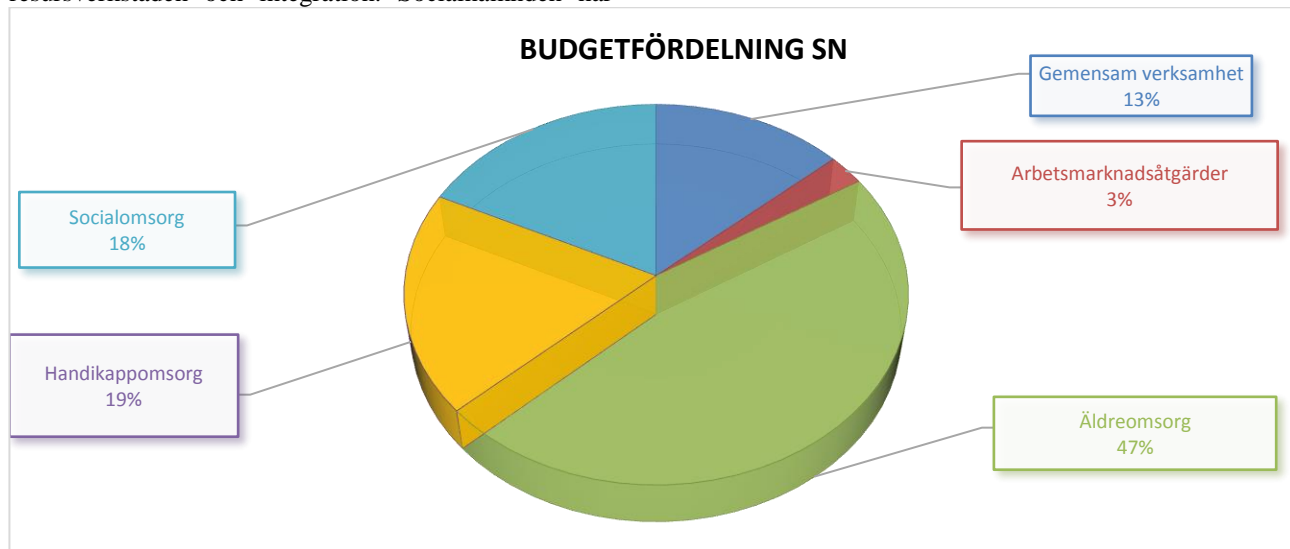
Nämndens Mål	Kommentar	
<p>◆ Förebyggande åtgärder för att förbättra livsvillkoren *</p>	<p>Tillgänglig statistik inom folkhälsoområdet styrker betydelsen av att arbeta förebyggande med folkhälsan. Ökad ohälsa är ett samhällsproblem.</p> <p>Handlingsplan och organisation för ett gemensamt förebyggande arbete i Östra Norrbotten har fastställts under året.</p> <p>Implementering och verkställighet påbörjas 2018. Målet är delvis uppnått. (Kommunstyrelsen)</p>	<p>Invånare 16-84 år med fetma, andel (%) (Kommunstyrelsen)</p> <p>Invånare 16-84 år med riskabla alkoholvanor kommun, andel (%) (Kommunstyrelsen)</p> <p>Invånare 16-84 år som röker dagligen, andel (%) (Kommunstyrelsen)</p>
<p>● Nöjda medarbetare</p>	<p>Under maj och oktober har friskvårdssatsningar genomförts med stort deltagande bland medarbetarna. Syftet har varit att öka intresset för att röra på sig och samtidigt skapa en gemenskap i arbetsgrupperna.</p> <p>Senast genomförda medarbetarundersökning (HT 2016) visar på en övergripande nivå goda resultat. Nästa medarbetarundersökning planeras hösten 2018.</p> <p>Kommunens sjukfrånvaro minskar för tredje året i rad och uppgår 2017 till 5,29% (jmf 2016: 5,47%).</p> <p>I riket fanns föregående år endast 8 kommuner med en sjukfrånvaro 5,0% och Haparandas resultat var bland de 20 lägsta i riket. I länet hade Haparanda den lägsta sjukfrånvaron. (Riket/länets statistik för 2017 publiceras mars 2018)</p> <p>Målet är uppnått. (Kommunstyrelsen)</p>	<p>Den genomsnittliga sjukfrånvaron skall understiga 5,0 %. (Total sjukfrånvaro / sammanlagd ordinarie arbetstid) (Kommunstyrelsen)</p>

Nämndens Mål	Kommentar																													
<p> Minskad energiförbrukning</p>		<p>Den totala energiförbrukningen har minskat med 6,6% under 2017. (Fjärrvärme: -5,9% och el: -9,9%)</p> <p>Den lägre förbrukningen har uppnåtts genom verkställda energieffektivitetsåtgärder. Detta trots att Vattenfall bytt en felaktig el-mätare i Klippan, vilket gett oss en 50% ökning av elförbrukningen i den fastigheten.</p> <p>Rivningarna av byggnaderna Staren och Gamla Edenskolan påverkar givetvis energiförbrukningen, dock har dessa byggnader utelämnats för att ge en rättvis bild.</p> <p>Målet är uppnått. (Kommunstyrelsen)</p>																												
<p> Haparanda skall vara en attraktiv kommun för alla att bo i och vilja flytta till</p>		<p>Under 2017 föddes 69 barn i kommunen, vilket är det lägsta antalet barn sedan 1999.</p> <p>Befolkningen har minskat med 130 personer (jmf 1 nov 2016) och uppgår till 9 748 personer per 1 november 2017.</p> <p>Invånarenkäten 2017 visar att för första gången sedan mätningen startade 2008 har den negativa trenden brutits något när det gäller Haparanda som plats att bo och leva på.</p> <p>Målet är ej uppnått. (Kommunstyrelsen)</p>																												
<p> Förbättrad kommunal service och information</p>	<p>Under 2017 har en ny webbplats för Haparanda publicerats. Enligt SKLs uppföljning av kommunens webbplats visas en tydlig förbättring av kommunens informationsindex. Kommunens index är högre än länet och numera på riks nivå. En extern undersökning om öppenhet i landets kommuner placerade Haparanda på delad andra plats i länet.</p> <p>Tillgängligheten till återvinningscentralen har ökat under 2017 genom förändrade öppettider.</p> <p>Förberedelser gällande införande av e-tjänster inom samhällsbyggnadsförvaltningen har pågått under året och planeras bli tillgängliga för medborgarna under våren 2018.</p> <p>Ett arbete har påbörjats för att tillföra interna digitala informationspunkter i kommunhuset. En digital anslagstavla, i enlighet med nya kommunallagens krav 2018, har publicerats i slutet av året.</p> <p>Målet är uppnått. (Kommunstyrelsen)</p>	<p>Informationsindex för kommunens webbplats - Totalt (Kommunstyrelsen)</p> <table border="1"> <caption>Informationsindex för kommunens webbplats - Totalt (Kommunstyrelsen)</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall (%)</th> <th>Utfall riket</th> <th>Utfall länet</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2012</td> <td>65</td> <td>75</td> <td>68</td> </tr> <tr> <td>2013</td> <td>68</td> <td>80</td> <td>70</td> </tr> <tr> <td>2014</td> <td>68</td> <td>80</td> <td>70</td> </tr> <tr> <td>2015</td> <td>68</td> <td>80</td> <td>70</td> </tr> <tr> <td>2016</td> <td>62</td> <td>75</td> <td>68</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>75</td> <td>80</td> <td>70</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall (%)	Utfall riket	Utfall länet	2012	65	75	68	2013	68	80	70	2014	68	80	70	2015	68	80	70	2016	62	75	68	2017	75	80	70
År	Utfall (%)	Utfall riket	Utfall länet																											
2012	65	75	68																											
2013	68	80	70																											
2014	68	80	70																											
2015	68	80	70																											
2016	62	75	68																											
2017	75	80	70																											
<p> Uppfylla fastställda mål för god ekonomisk hushållning</p>		<p>Det finns ett eget kapitel för redovisningen av denna målsättning. (Kommunstyrelsen)</p>																												
<p> Ökad gemensam samhällsservice för medborgarna i HaparandaTornio</p>		<p>Under året har främst Språkskolans framtid varit i fokus i vårt gemensamma arbete i Provinsen. Torneå har påbörjat renovering av simhallen och under hösten har Haparandas simhall nyttjats gemensamt.</p> <p>En etableringsstrategi har tagits fram under 2017 och kommer att presenteras för politiskt beslut våren 2018. Inom kulturområdet har ett antal gemensamma kulturarrangemang genomförts. En arkitektävling har genomförts med syftet att fortsätta utvecklingen av den gemensamma stadsutvecklingen.</p> <p>Målet är delvis uppnått. (Kommunstyrelsen)</p>																												

7.2 Socialnämnden

Socialnämnden uppvisar ett underskott på -11 623 tkr. Underskottet är som störst inom LSS (-6 455 tkr) och Äldreomsorgen (-5 080tkr). Förvaltningen prognostiserade redan under första kvartalet ett betydande underskott på grund av ökade kostnader inom äldreomsorgen, för personlig assistans (SFB/LSS), resursverkstaden och integration. Socialnämnden har

sedan dess arbetat aktivt med sparåtgärder under året för att på sikt kunna nå en budget i balans. Nämnvärda beslut som tagits under året: avskaffandet av arbetstidsmodellen och hemvårdsbidraget, införande av grundbemanning inom SÄBO och omorganisering av integrationsverksamheten och Compassen.

Årets resultat

Tkr	Budget	Utfall	Avvikelse
Intäkter	-101 302	-103 905	2 603
Kostnader	345 059	359 285	-14 226
Resultat	243 757	255 380	-11 623
Gemensam verksamhet	31 369	32 536	-1 167
Arbetsmarknadsåtgärder	6 469	7 625	-1 156
Äldreomsorg	117 123	122 204	-5 080
Handikappomsorg	47 153	53 609	-6 455
Socialomsorg	41 641	39 404	2 237
Totalsumma	243 757	255 380	-11 623

Gemensam verksamhet – 1 167

De gemensamma verksamheterna har under året haft ökade personalkostnader. Inom biståndsenheten har det under året tillkommit en ny chefstjänst. Syftet med rekryteringen av en chef inom enheten är att se över och utveckla arbetsmetoder. Detta för att öka kvalitén och rättssäkerheten inom handläggningen. Ett förändringsarbete har således genomdrivits under året. För att kunna upprätthålla god service till allmänheten under förändringsarbetet har även skett en tillfällig utökning av handläggare.

Äldreomsorgen- 5 080 tkr

Särskilt boende

Lunden visar ett överskott om 521 tkr. Överskottet enheten genererar beror på en behovsanpassad bemanning och ett förmånligare avtal inom kost och lokalvård. Lunden har under året tagit del av stimulansmedel för en ökad bemanning inom äldreomsorgen. Utökningen har varit positiv både för vårdtagare såväl som för personal och därmed införts i den reguljära bemanningen. En god samverkan med vårdutbildningar i närområdet har resulterat i en kompetenshöjning för personal såväl som en kvalitetshöjning för vårdtagare och studenter. Personalen har under året haft fokus på att implementera värdegrundsfrågor i det dagliga arbetet. Olika ombud har därför drivit frågor inom respektive spetsområde för att på sikt kunna kvalitetssäkra insatserna hos vårdtagaren.

Klippan visar ett underskott om -1 241 tkr som till största del är hänförligt till höga personalkostnader. Under året har stimulansmedel för en ökad bemanning inom äldreomsorgen används för att utöka chefskapet på Klippan. Målet med den nya chefstjänsten är att öka kvalitén på enheten och samtidigt få en ökad kontroll över resursnyttjandet. Enheten är förvaltningens största arbetsplats och en till chefstjänst har varit efterfrågad under en tid. En tillfällig korttidsavdelning har bedrivits på Klippan under året då behovet för denna funnits.

HSL -1 696tkr

Under 2017 har ett avtal med Landstinget gällande OBS-platser upphört, vilket resulterat i en utebliven intäkt om 1 400 tkr för enheten. Utöver detta har personalkostnaderna överstigit budget med 453 tkr. Orsaken till detta är en minskad tillgång till legitimerad personal, vilket resulterat i övertidskostnader. I december beslutade fullmäktige om att införa avgifter för hemsjukvården, vilket kommer verkställas under kommande period.

Hjälp i hemmet

Hemtjänsten visar ett underskott om 3 007 tkr. Efterfrågan på hemtjänstens tjänster har ökat under 2017, vilket resulterat i att enheten överanställt för att klara av sitt uppdrag. Hemtjänsten prognostiserades ha ett underskott 5 338 tkr under första kvartalet. Enheten hade då en rad tunga ärenden som tidvis krävde dubbelbemanning. För få ner underskottet har hemtjänsten samverkat med biståndsenheten, entreprenörer inom LOV och införskaffat nya systemstöd för en effektivare bemanning. I och med att hemtjänsten möter ett högre behov belastas också nattpatrullen i en allt större utsträckning än tidigare. Det ökade behovet ställer krav på alternativ lösningar inom bemanning och samverkan med andra enheter för nattpatrullen, något som kommer ses över under kommande år.

Handikappomsorgen- 6 455tkr

SFB/LSS visar vid årets slut ett underskott om 580 tkr. Underskottet beror främst på uteblivna intäkter från Försäkringskassan (FK) men även på höga personalkostnader. All administration inom verksamheten är nu centraliserad för att få en bättre överblick och kontroll. Datorutrustning har under året köpts in för att dels underlätta administrationen gentemot FK men även för att säkerställa kvaliteten i dokumentationen.

Omsorgen visar ett underskott om 655 tkr. Enheten har arbetat aktivt med schemalaggningsenheten under året och vidtagit sparåtgärder för att på sikt nå en budget i balans. Korttidsavdelningen för barn som startade under föregående år såg ett minskat behov under senare delen av 2017.

Social omsorg

IFO visar per den 31 december ett underskott om 1 456 tkr. Försörjningsstödet, -1 538tkr, har stadigt ökat under året och behovet har inte minskat under sommarmånaderna som det gjort tidigare år. Institutionsvård för barn och ungdom ökade under året och resulterade i ett budgetunderskott om 1 374 tkr. Institutionsvård vuxna visade ett budgetunderskott om 835 tkr. Familjecentralen omorganiserades under kvartal tre, då insatserna kunde utföras och kvalitetssäkras inom andra verksamhetsområden inom IFO. Detta var ett led i Socialnämndens åtgärdsplan för att nå en budget i balans. Under året har även ett utvecklingsarbete gällande barn och unga har bedrivits inom familjeenheten i samverkan med FOUI och SKL. IFO har även arbetat aktivt med att förbättra samverkan med polismyndigheten och frivilligorganisationer.

Socialpsykiatrien har vid årets slut en budget i balans. Enheten har arbetat aktivt med personalplanering under året, vilket skapat en god budgetöverstämmelse.

Integrationsenheten visar vid årets slut ett överskott om 3 692 tkr. Nettoresultatet för enheten hamnar på +4 764 tkr. Överskottet beror dels på det gynnsamma avtal enheten haft med Migrationsverket under kvartal 1 och 2 men även de effektiviseringar som genomförts under senare delen av året. Integrationsenheten har under året genomgått förändringar då förutsättningarna för verksamheten ändras. Under hösten avvecklades därför verksamheten Gula huset och bemanningen inom de övriga verksamheterna har setts över.

Investeringsredovisning

(tkr)

Investeringsredovisning	Budget	Utfall	Avvikelse
Inventarier	1 575	188	1 387
Totalsumma	1 575	188	1 387

Måredovisning

Nämndens Mål	Kommentar
<p> Arbeta för minskad ungdomsarbetslöshet (SN + BUN)</p>	<p>Haparandas totala arbetslöshet var i genomsnitt 6,1% under 2017. Ungdomsarbetslösheten (18-24) ligger på en oförändrad nivå på 4,7%. Motsvarande siffra i länet är 3,6% och i riket 4,6%.</p> <p>Arbete med kompetenshöjande insatser för ungdomar i syfte att öka deras möjlighet att få arbete på sikt har pågått bl.a. hos Integrationsenheten, i samarbete med Sverigefinska folkhögskolan (Rampen-projektet) och Resursverkstaden.</p> <p><i>Målet bedöms uppnått under 2017</i></p>
<p> Arbeta för minskat utanförskap</p>	<p>Arbetat aktivt under året med arbetsmarknadsåtgärder i syfte att motverka utanförskap. Finansiering från FoU (Norrbottens kommuner) har beviljats till tidiga insatser för familjestödsarbete för att motverka utanförskap i ett senare skede;. Vi ser dock att arbetet med detta bör förbättras under 2018.</p> <p><i>Nämnden bedömer att målet är delvis uppnått för 2017.</i></p>
<p> Förebyggande åtgärder för att förbättra livsvillkoren</p>	<p>Förvaltningen har under 2017 tagit fram och implementerat nya riktlinjer för biståndsenheten. Detta innefattar bl.a. förebyggande hembesök som görs i syfte att i god tid ge information om kommunens och andra myndigheters tjänster, kartlägga eventuella behov av insatser, ge råd i vardagsnära svårigheter i hemmet och diskutera trygghetsaspekter.</p> <p>Förvaltningen har intensifierat arbetet med förebyggande aktiviteter inom verksamheterna, såsom Familjens hus, Viljan, dagverksamheten på Lunden, Pörtet, Äldrestödjarnas uppdrag, anhörigstödet och Compassen. Inom IFO planerar man att öka ”fältassistent”-funktionen.</p> <p><i>Därmed anser Nämnden att målet har uppnåtts.</i></p>
<p> Aktivt arbeta med förebyggande och tidigare insatser jmf. med likvärdiga kommuner i Sverige (SN + BUN)</p>	<p>Arbetet i enlighet med Socialstyrelsen föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbetet fortsätter. Bland åtgärder under 2017 kan nämnas att uppsökande hembesök (+85 år) genomförts, läkemedelsgenomgångar inom hemsjukvården för förbättrat patientsäkerhet och personcentrerad vård inom korttidsenheten. Metodutveckling för arbete med barn- och unga påbörjats, bland annat för kartläggning nuvarande kompetens och gränsöverskridande arbete.</p> <p>Kvalitetsarbetet är en ständig pågående process och arbete med till exempel revidering av rutiner och planer fortsätter.</p> <p><i>Nämnden bedömer att målet är uppnått.</i></p>
<p> Attraktiv arbetsgivare, nya idéer, rekrytering och arbetsmiljö (SN + BUN)</p>	<p>För att skapa struktur i chefens vardag har en handlingsplan för chefer tagits fram och implementering pågår. Denna innehåller förbättrande rutiner/checklistor för nyanställda, utbildning av skyddsombud, metoden optimistblomman och handledarutbildningar är några exempel på åtgärder. Även informationsinsatser till gymnasieelever om vård- och omsorgsycket samt planer på öppet hus för allmänheten är exempel på det arbete som genomförts under perioden.</p> <p><i>Målet bedöms delvis uppnått under 2017</i></p>
<p> Minskad energiförbrukning</p>	<p>Verksamheterna har haft vissa muntliga överenskommelser som bidrar till minskad energiförbrukning såsom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Personalen håller Skype-möten istället för att köra bil till andra kommuner etc. detta görs alltid när det möjligt - Under sommar/höst använder man cykel för korta sträckor t.ex. inom hemtjänsten när det är möjligt. <p><i>Därmed anser nämnden att man delvis arbetat att uppnå målet.</i></p>

Nämndens Mål	Kommentar
<p> Hög kundnöjdhet gällande kvalitet, bemötande, tillgänglighet, delaktighet och kunnig personal jämfört med genomsnittet i Sverige. (SN + BUN)</p>	<p>Det har genomförts flera olika typer av kundundersökningar under året på enheterna. Den stora undersökningen som Socialstyrelsen genomför varje år "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen" samt flera mindre undersökningar som enheterna själva gör för sina brukare/boende, har genomförts under 2017, såsom det skett under de senaste åren. Resultaten för 2017 års kundundersökningar har ännu ej redovisats till nämnden, det kommer att ske under första halvåret 2018.</p> <p>Enheterna tar fram genomförandeplaner för alla brukare/kunder i syften att planera vården och omsorgen och dokumentationen så att individen är delaktig i processen och kan därmed påverka sin vård/omsorg och sitt liv så långt som möjligt på våra boenden/hemtjänst.</p> <p>Förvaltningen arbetar aktivt med kompetensutveckling av vår personal/chefer, vilket garanterar en god vård- och omsorgskvalitet av våra äldre.</p> <p><i>Därmed anser nämnden att målet med hög kundnöjdhet har uppnåtts</i></p>
<p> Fortsatt arbete med utvecklingen av e-hälsa</p>	<p>Under året har projektet RemoAge för införande av digital teknik för äldre genomförts och avslutats på förvaltningen. Införande har fullföljts och projektets tekniska lösningar är nu införda i verksamheten samt att avgifter för tjänsterna beslutats i fullmäktige. Projektet Min Plan med förberedelser för ny lagstiftning "Trygg och säker utskrivning från slutenvården" pågår och kommer att fortsätta under 2018 då lagen träder i kraft. Utveckling av e-hälsa fortsätter i övrigt enligt handlingsplanen.</p> <p><i>Därmed anser Socialnämnden att målet är uppnått.</i></p>
<p> Uppfylla fastställda mål för god ekonomisk hushållning</p>	<p>Förvaltningen har under 2017 intensifierat arbetet med ekonomin och genomfört åtgärder för en budget i balans. Cheferna har träffat JOTIB kontinuerligt för att arbeta strukturerat med ekonomin. Det genomförs månatliga träffar med berörda chefer. Cheferna lägger prognoser som är baserade på fakta från verksamheterna för att skapa bra beslutsunderlag. Utifrån dessa prognoser vidtar cheferna rätt åtgärder på sina enheter.</p> <p>Cheferna gör dessutom ekonomiska uppföljningar i Stratsys tio gånger/år och kommenterar avvikelserna och följer upp t.ex. vikariekostnaderna och andra viktiga poster. Dessa uppföljningar redovisas till nämnden under året.</p> <p><i>Nämnden anser att målet med god ekonomisk hushållning delvis har uppnåtts.</i></p>
<p> Utveckla samarbetet mellan Haparanda och Tornio inom nämndernas ansvarsområden (SN + BUN)</p>	<p>Socialnämndens mål att sträva efter att förnya och förbättra samverkan med Tornios socialtjänst, genomfördes genom att förvaltningen kontaktade Tornios äldreomsorgschef för att initiera diskussioner om nya samverkansformer och utvärdera de pågående samarbeten. Inget konkret samarbete hann ske under 2017, mest för att Torino inte hade möjlighet till det. Arbetet kommer dock att fortsätta under våren 2018.</p> <p><i>Socialnämnden anser att målet att utveckla samarbetet med Tornio har delvis uppnåtts.</i></p>
<p> Stärka kunskapen om bygdens kulturarv för att som medborgare i Haparanda kommun känna sig stolt över sin hemort. (SN + BUN)</p>	<p>Enheterna på socialförvaltningen arbetar aktivt med kulturaktiviteter och andra arrangemang för att aktivera sina boende/vårdtagare. Ofta handlar aktiviteter t.ex. om studiebesök och samverkan och med föreningar, studieförbund och organisationer. Man har kunnat erbjuda olika kulturaktiviteter till brukarna/boendena, firat högtider, uppmärksammat olika traditioner och tagit hänsyn till minoritetsspråk. Sång, musik och gudstjänster förekommer kontinuerligt och är mycket uppskattade av de boende.</p> <p><i>Därmed anser nämnden att målet är uppnått.</i></p>

7.3 Samhällsbyggnadsnämnden

Tkr	Budget	Utfall	Avvikelse
Intäkter	-1 783	-1 923	+140
Kostnader	5 812	5 464	+348
Resultat	140	348	+488

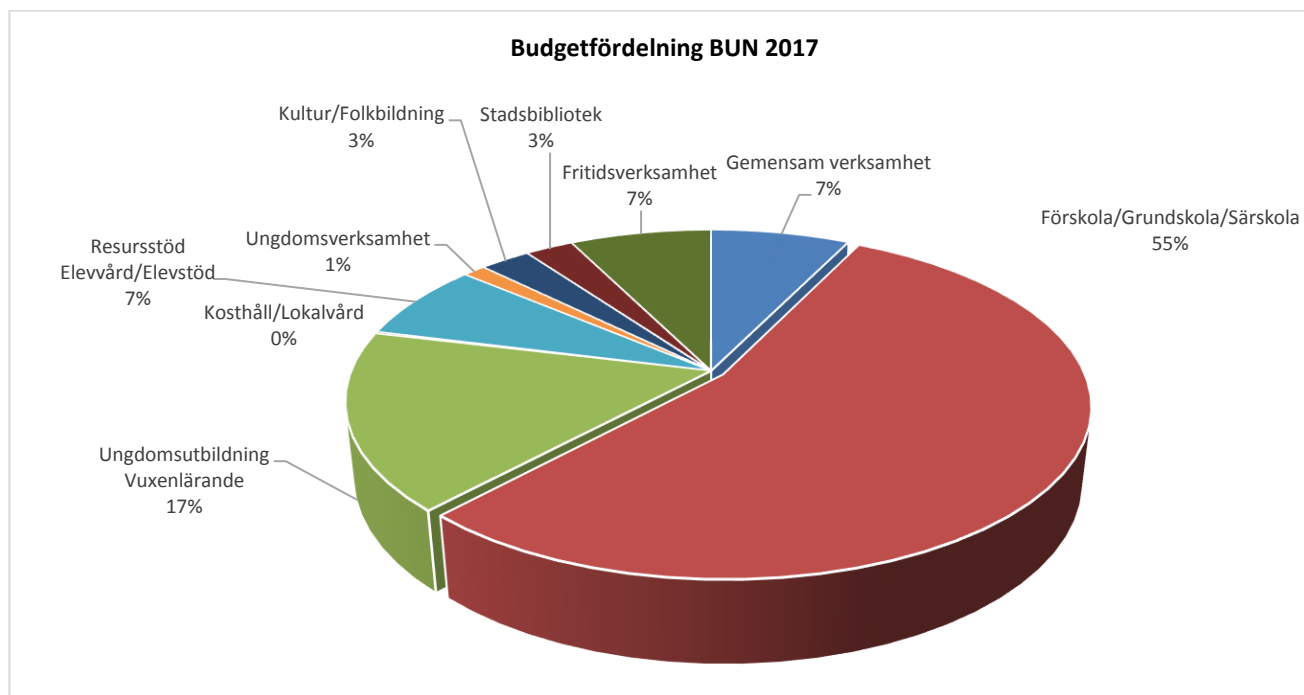
Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för miljö- och hälsoskyddstillsynen, livsmedelskontrollen, bygglovs-handläggning samt planer i kommunen. Det operativa arbetet utförs av samhällsbyggnadskontoret samt planeringschef.

Enheten uppvisar ett överskott om 488 tkr som till största del beror på lägre personalkostnader än budgeterat.

Målredovisning Samhällsbyggnadsnämnden

Nämndens Mål	Kommentar
 Förebyggande åtgärder för att förbättra livsvillkoren * (Kommunstyrelsen)	<p>Handläggning och tillsyn enligt alkohollagen, tobakslagen, lag gällande vissa receptfria läkemedel har bedrivits enligt fastställd tillsynsplan. 27 ärenden gällande alkohol har handlagts i Haparanda kommun och 18 ärenden åt Övertorneå kommun. 16 timmar tillsyn har bedrivits.</p>
 Minskad energiförbrukning (Kommunstyrelsen)	<p>Arbetsgruppen för giftfri skola, som samordnas av Samhällsbyggnadsförvaltningen, arbetar med handlings-/aktivitetsplan. Samtliga förskolelärare, kökspersonal och lokalvårdare har fått utbildning i giftfri förskola i juni. Även allmänheten har blivit erbjuden föreläsning gällande giftfri vardag. Två el-cyklar har köpts in till kommunen. Båda har använts för demonstration under cykelns dag i Haparanda. Ansökan om att medverka i projektet om odlingslotter är framtagen, samverkan med landsbygdsutvecklaren gällande budgeten. Handlingsplan för giftfri förskola är antagen av Barn- och ungdomsförvaltningen och väntar på fastställande av kommunfullmäktige.</p> <p>Energi- och klimatrådgivningen har varit ute tillsammans med Överkalix- och Övertorneå kommun och mätt däcktryck samt informerat om dess påverkan på miljön och bränsleförbrukning.</p> <p>Rapporteringen från andra förvaltningarnas åtgärder för miljömålen bristfällig, inget har inkommit trots påminnelser.</p> <p>Kollektivtrafikplan är framtagen och fastställd.</p>
 God samhällsservice	<p>SBF har arbetat med förbättrad service genom uppdaterade digitala tjänster via hemsidan, nya blanketter och riktlinjer bland annat för byggande. Arkivplan 2017, Delegationsordning 2017 samt reglemente för SBN 2017 har fastställts. SBF har arbetat bort köerna avseende bygglovsansökningar. SBN har deltagit vid informationsmöten om enskilda avlopp samt medborgardialog om kommunens service.</p>
 Implementera Barnkonventionen	<p>SBF har arbetat utifrån den checklista som tagits fram centralt i kommunen. SBF har identifierat arbetsuppgifter som har positivt verkan för barn och ungdomar, däribland giftfri förskola.</p>
 Säkra Torneälvens vattenkvalitet	<p>Samarbete är inlett med Länsstyrelsen, Gränsalvskommisionen, ELY samt Torneå stad i översvämningsfrågor. Inventering av avloppen inom Torneälvs tillrinningsområde genomförd. Målet bedöms uppfyllt.</p>
 God byggnadsvård i Haparanda kommun	<p>Byggnadsvårdspris har instiftats av SBN, byggnader har nominerats och pris utdelats till två byggnader för år 2017.</p>
 Uppfylla fastställda mål för god ekonomisk hushållning (Kommunstyrelsen)	<p>SBF har hållit budget 2017 inklusive sparkrav.</p>

7.4 Barn- och ungdomsnämnden

Driftsanalys

Tkr	Budget	Utfall	Avvikelse
Intäkter	-71 125 481	-85 561 545	14 436 064
Kostnader	325 791 310	337 051 973	-11 260 663
Resultat	254 665 829	251 490 428	3 175 401
Gemensam verksamhet	18 559 102	14 239 116	4 319 986
Förskola/Grundskola/Särskola	139 233 934	139 461 050	-227 116
Ungdomsutbildning Vuxenlärande	42 768 560	43 607 875	-839 315
Kosthåll/Lokalvård	462 047	-738 453	1 200 500
Resursstöd Elevvård/Elevstöd	18 441 296	18 756 898	-315 602
Ungdomsverksamhet	3 051 761	2 942 467	109 294
Kultur/Folkbildning	6 785 649	7 381 558	-595 909
Stadsbibliotek	6 466 291	6 532 676	-66 385
Fritidsverksamhet	18 897 189	19 307 241	-410 052
Totalsumma	254 665 829	251 490 428	3 175 401

Under 1:a halvåret beslutade Haparanda kommuns fullmäktige om 1 % (2,5 mkr) besparing för barn- och ungdomsnämndens verksamhet i innevarande års budget. Nämnden har med anledning av detta anpassat sin verksamhet för att uppnå ett positivt resultat på minst 2,5 mkr. Genom bra uppföljningsarbete har detta kunnat genomföras utan några negativa konsekvenser för verksamheterna, nämnden uppvisar ett överskott på +3 175 tkr för verksamhetsåret 2017. Nedan redovisas de större konkreta åtgärderna som nämnden genomfört:

- IKT, en till en-satsningen
- Kost- och lokalvårdens livsmedelsavtal
- Översyn av Tornedalsskolans lokaler
- Översyn av tjänstefördelning för hela förvaltningen
- Lokalvården, besparing i och med översynen av Tornedalsskolans lokaler

Den demografiska förändringen har under flertalet år fått nämnden att anpassa sin struktur efter gällande behov. Osäkerheter om Barents Center och Språkskolans framtid behöver dock klargöras för att en framtida skolstruktur gällande för-, grund- och gymnasieskola ska kunna fastställas. Ett effektivare lokalnyttjande är en nödvändighet för nämndens verksamhet för att klara framtida behov både för resultat och ekonomi.

Gemensam verksamhet

Under gemensam verksamhet återfinns kostnader för övergripande administration, interkommunala avgifter, skolskjutsar, köp av skolverksamhet samt övriga gemensamma kostnader för förvaltningen. Även intäkterna för inkomna statsbidrag redovisas under denna enhet. Enheten uppvisar ett överskott om +4 320 tkr.

Riktade statsbidrag påverkar verksamheten. Dessa handlar främst om kvalitetshöjande åtgärder i verksamheten samt ökad eller bibehållen bemanning i skola och förskola.

Under året påbörjades en ny upphandling gällande nya elevdatorer och slutfördes januari 2018. Av denna anledning uppvisar IKT verksamheten ett överskott för verksamhetsåret.

Förskola/grundskola/särskola

För-, grund- och särskolans verksamheter har under verksamhetsåret haft små avvikelser mot budget. Enheterna har kunnat hålla sig mot befintlig beslutad ram med en avvikelse på -0,16 % mot det budgeterade vilket innebär ett mindre underskott på -227 tkr. Naturligtvis har de enskilda ansvarsområdena haft utmaningar under året men genom aktivt uppföljningsarbete och omDispositioner inom förvaltningen har en budget i balans kunnat uppnås.

För skolornas del har verksamhetsåret varit stabilt. Utmaningen ligger i att rekrytera legitimerade Ma/No 4-9 lärare och språklärare. Förvaltningen utreder olika möjligheter, bland annat att vidareutbilda befintlig personal.

Ungdomsutbildning/Vuxenlärande

Ungdomsutbildningen och vuxenlärandet uppvisar ett underskott på -839 tkr för verksamhetsåret. Verksamheten har under året haft ökat krav på sig i och med stort antal nyanlända elever, som har rätt att så fort som möjligt efter sin omplacering få fortsätta med sina påbörjade studier.

Anpassningar utifrån Skolinspektionens direktiv för språkintruktionsprogram har medfört ökade kostnader på grund av krav på större utbud av lektioner och ämnen. Byggprogrammet har haft fler elever än tidigare år vilket medför ökade kostnader för verksamheten då dessa platser köps externt. Inför höstterminen ökade elevantalet med 6 elever, detta medförde en kostnadsökning med 720 tkr, vilket är orsaken till enhetens budget underskott.

Kost/ lokalvård

Kost- och lokalvårdsverksamheten gör ett överskott på +1 200 tkr. Minskade lokalvårdsytor har inneburit en besparing med 400 tkr. En ny livsmedelsupphandling har under det första avtalsåret gett lägre inköspriser med 700 tkr. Avtalet är indexreglerat vilket ger ökade kostnader från och med det andra avtalsåret, vilket har tagits i beaktande under budgetarbetet. Maskinparken i storköken är ålderstigen och har investerats i under verksamhetsåret.

Resursstöd elevvård/elevstöd

Verksamheten har haft svårigheter att rekrytera legitimerade specialpedagoger/lärare. Under höstterminen har behovet av resursstöd ökat, verksamheten har stärkts med resurspedagoger och

elevassistenter, vilket medför att enheten uppvisar ett underskott på - 316 tkr.

Ungdomsverksamhet

Enheten är i ekonomisk balans och gör för verksamhetsåret ett överskott på +109 tkr. Verksamheten har arbetet utifrån nämndens mål med uppsökande verksamhet på skolor. Detta har gett en stor effekt, vilket resulterat i att andelen flickor på Ungdomens hus har ökat rejält vilket är positivt.

Kultur/folkbildning

Kulturenheten gjorde ett underskott med -596 tkr för budgetåret 2017. Detta genom att överskrida kostnadsbudgeten för upprustningen fiskemuseet och dess nya utställning. Verksamheten hade sökt medel för upprustningen från Riksantikvarieämbetet, men de sökta medlen beviljades inte, vilket är orsaken till underskottet. Renoveringen genomfördes av två anledningar: Som en del i kommunens mål om att stärka våra kulturarvsmiljöer var renovering av museet prioriterad. Museets utställning var 30 år gammal och behövde en upprustning.

Stadsbibliotek

Enheten har en budget i balans, den mindre avvikelsen orsakas av ökade kostnader för bokbussen. Verksamhetens budget är i balans. Stadsbiblioteket har anordnat flera aktiviteter för nyanlända under året. Enheten har aktivt arbetat i skolorna med läsinläring och språkutveckling i linje med Norrbottens bästa skola.

Fritidsverksamhet

Fritidsenheten har under verksamhetsåret anpassat verksamheten utifrån rådande behov och ökad efterfrågan på enhetens tjänster. Vilket har medfört svårigheter med att hålla budgeten. Därför uppvisar fritidsenheten ett negativt resultat i bokslutet med -410 tkr. I stort sett hela underskottet uppkom under senare delen av andra halvåret i form av underhåll och reparationer, del i ny brottarmatta, ny mastbelysning och nytt elskåp till Haparandahamn, reparation belysning elljusspåren samt ny städmaskin. Även prioriterade satsningar i vissa friluftsområden har krävt extra resurser. Sammantaget uppgick höstens oförutsedda kostnader till 350 tkr.

Investeringsredovisning	Budget	Utfall	Avvikelse
Inventarier	830 000	582 597	247 403
Kukkola Kulturby	300 000	734 518	-434 518
Investeringar Skärgården	300 000	121 020	178 980
Investeringar Övrig Fritid	100 000	242 794	-142 794
Totalsumma	1 530 000	1 680 929	-150 929

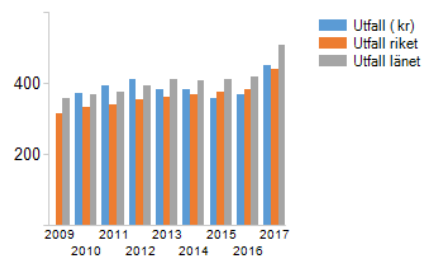
Målredovisning Barn- och Ungdomsnämnden

Nämndens Mål	Kommentar	
<p> Utveckla kultur- och friluftsliv</p>	<p>Förvaltningen har arbetat med att erbjuda kommuninvånare och besökare olika och nya aktiviteter inom såväl kultur, fritid som friluftsliv. Under året har insatser gjorts inom följande områden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Förskönat den yttre miljön på idrottsplatsen Gränsvallen • Gemensamt nyttjande av Haparanda simhall med Torneå • Ökat öppethållande i simhall och i Aspenhallen • Nya mötesplatser i form av tre nya utegym har skapat. Hundparken i Tjärhovet färdigställdes. • Med stöd av medel från länsstyrelsen har upprustning av vandringsleden i Vuono påbörjats. • Anläggande av en 9 håls discgolfbana i Riekkola har påbörjats. • I Tjärhovet har slyröjning genomförts samt byggande av sittdäck • Lekpark vid stranden har byggts • vis- och allsångsfestival med barnteater genomfördes i stadsparken • Stadsbiblioteket har haft olika evenemang för barn, unga och vuxna, bl.a. Bokfika och skrivarcirkel 	
<p> Arbeta för minskad ungdomsarbetslöshet (SN & BUN)</p>	<p>I jämförelse med motsvarande period föregående år (sept.) är den öppna arbetslösheten bland ungdomar 18-24 år 3,6% (minskning med 6,1 %), den klart största minskningen bland länets kommuner. Andelen som är i program med aktivitetsstöd är 14,6 % (minskning med 4,3 %). Andelen i åtgärder är hög men i den siffran ingår även de som arbetar halvtid eller är timanställda.</p> <p>Totalt sett har dock ungdomsarbetslösheten minskat rejält.</p>	
<p> Entreprenöriellt lärande på alla stadier.</p>	<p>Konceptet för att öka ungas kunskap om organisering och föreningsliv togs fram under hösten 2016. Målgruppen är gymnasieelever och utbildningen för berörda lärare i samhällskunskap genomfördes i april 2017.</p> <p>För att få spridning av de entreprenöriella kompetenserna har en särskild grupp med förstelärare uppdraget att leda kollegors lärande i att utveckla entreprenöriella kompetenser hos eleverna.</p> <p>Entreprenöriella kompetenser är viktiga både för individens och för samhällets utveckling.</p> <ul style="list-style-type: none"> • För individen betyder det att våga och kunna förverkliga sina drömmar. • För samhället handlar det om medborgare som tar ansvar för demokratin, är initiativrika och utvecklar verksamhet eller startar upp något nytt. • Att lära sig att lösa problem, planera sitt arbete och att samarbeta med andra kan också göra barn och unga mer framgångsrika i sina studier. <p><i>Målet bedöms vara uppnått för gymnasieskolans del då Haparanda blev utsedd till årets UF kommun 2017.</i></p>	
<p> Förebyggande åtgärder för att förbättra livsvillkoren *</p>	<p>Att arbeta med hälsofrämjande insatser är ett fokusområde för att nå målet Norrbottens bästa skola.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Familjecentralen bedriver en verksamhet som är hälsofrämjande, generell, tidigt förebyggande och stödjande samt riktar sig till föräldrar och barn. • Förskolans personal har fått utbildning av kost och lokal enheten i pedagogiska lunchens roll för barnens framtida kostvanor. • Den centrala elevhälsan har förstärkts med chef för elevhälsan. • Elevhälsan uppdaterar handlingsplanerna för hälsofrämjande arbetet. • Kulturenheten har tillsammans med personal och elever på Tornedalskolan och Gränsskolan jobbat med upprustning av elevutrymmen. • Ny drogpolicy för skolorna är framtagen. <p><i>Målet bedöms vara delvis uppnått för året.</i></p>	

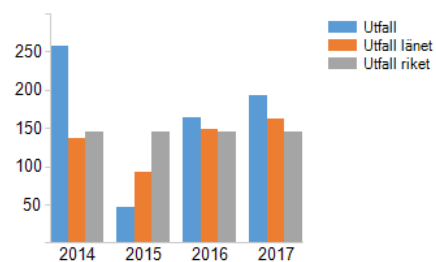
Nämndens Mål	Kommentar	
<p> Förbättra arbetet med förebyggande och tidiga insatser. (SN & BUN)</p>	<p>Det finns ett tydligt samband mellan hälsa och lärande , arbetet med att främja och stärka såväl den fysiska, som den psykiska och sociala hälsan är ett prioriterat område för året.</p> <p>Ungdomen hus har lyckat med att höja antalet besökande flickor i verksamheten.</p> <p>Fouu projektet har vi kartlagt nuläget för samverkan mellan IFO och skolan elevhälsa.</p> <p>Samarbetet mellan IFO och elevhälsan har varit aktivt under året , många gemensamma aktiviteter kring information om drogsituationen till föräldrar och elever.</p> <p>Familjecentralen och familie har arbetat med förebyggande aktiviteter för att stärka föräldraskapet . Mamma- och pappakvällen har varit uppskattade och underlättar vidare kontakter med verksamheten för föräldrarna .</p> <p>Medel för hälsofrämjande aktiviteter är beviljat från Skolverket arbete med projektplanen pågår.</p>	
<p> Arbeta för en ökad integration.</p>	<p>Arbeta för ökad integration</p> <p>Samordnaren för nyanlända har under året kunna utveckla mottagandet av elever till skolan. Kartläggningar , studiestöd på modersmålet har börjat fungera väl under året.</p> <p>Familje den öppna förskolan har under 2017 haft verksamhet för nyanlända barn och vuxna. Förskolan har fungerat som en mötesplats och samarbetat med elevens förskola för att kunna lättare skola in barnen i verksamheten.</p> <p>Biblioteket har en viktig funktion som mötesplats och ger möjligheter till att söka kunskap och ger möjligheter till kommunikation.</p> <p>”Lättläst bokcirkel” har träffats en gång i månaden i samarbete med Svefi. Många nyanlända kvinnor har varit med vilket är viktigt. Under året arrangerades även andra aktiviteter för nyanlända: språkcafé och lektioner på arabiska för barn.</p> <p>Inkludering</p> <p>Ungdomens hus arbetar aktivt för att behålla ungdomarna i verksamheten och arbeta i djupare samverkan med hemmen för ensamkommande.</p> <p><i>Målet bedöms vara delvis uppnått.</i></p>	
<p> Attraktiv arbetsgivare, nya tankar och idéer, rekrytering och arbetsmiljö.(SN & BUN)</p>	<p>I maj påbörjades Klivet vidare som är ett 2-årigt arbetsmarknadsprojekt mellan kommunen och arbetsförmedlingen. Projektet koordineras av Kulturenheten i samverkan med en styrgrupp. Drygt 10 personer är idag anställda i projektet där arbetsledare Janne Granvik sköter den dagliga driften.</p> <p>Under året har förvaltningen ordnat och deltagit i några rekryterings aktiviteter , mässor , besök till lärarutbildningar och annonsering.</p> <p>Läraryrket i Sverige märks tydligt även i våra skolor. Ma/NO 4-9, språklärare och speciallärare/pedagoger är svåra att rekrytera, det innebär att lärare med de kompetenserna är attraktiva även för våra grannkommuner.</p>	
<p> Minskad energiförbrukning</p>	<p>I samråd med fastighetsavdelningen har följande åtgärder genomförts i syfte att minska energiförbrukningen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sänkt vattentemperatur i simhallens stora bassäng • Två veckor senarelagd is i ishallen • Ny belysning (LED) i Aspenhallen, ca 60% lägre förbrukning 	
<p> Förbättrad information till medborgarna.</p>	<p>Kost- och lokalvården har under året genomfört ”kundträffar” med elever, lärare och boende. Syftet är förbättrad kommunikation och samarbete.</p> <p>Under hösten genomfördes en öppen dag för samtal mellan politiker, tjänstemän och medborgare. Syftet är att öka kunskapen om kommunala förutsättningar bland våra medborgare.</p>	
<p> Uppfylla fastställda mål för god ekonomisk hushållning</p>	<p>Vi har noggrann uppföljning och en ekonomi i balans. Att undersöka möjlighet till extern finansiering av projekt/investeringar är en rutin.</p> <p>Skolverkets bidragssystem med riktade bidrag och ansökningsförfarandet terminsvis försvårar långsiktig planering för verksamheten</p>	
<p> Effektivt nyttjande av lokaler och övriga resurser.</p>	<p>Arbetet med framtida skolstrukturen pågår. Planering av ett gemensamt högstadium diskuteras. Fortsatt osäkerhet kring språkskolans framtid påverkar arbetet med skolstrukturen.</p>	

Nämndens Mål	Kommentar																																																																																																																													
	Starens rivning har genomförts under hösten och vintern. Verksamheten har flyttats till Gräns- resp. Tornedalsskolan. Eden västra har rivits under sensommaren.																																																																																																																													
<p>Barn- och ungdomsförvaltning en ska överträffa kommuninnevånarnas nuvarande och framtida förväntningar genom att engagera alla i ständiga förbättringar.</p>	Kost- och lokalvårdspersonalen har kommit igång med att besöka förskolorna, besöken görs i samband med måltiderna. Klippans personal besöker avdelningarna en gång per månad.																																																																																																																													
<p>Utveckla samarbetet mellan Haparanda och Torneå inom nämndernas ansvarsområden.(SN & BUN)</p>	Jazz och bluesfestival genomfördes vid Aines konstmuseum och blev mycket uppskattad. Läget var perfekt och troligen har vi hittat en modell för hur festivalen med fördel kan genomföras fortsättningsvis.																																																																																																																													
<p>Norrbottens bästa skola bästa skola för högre måluppfyllelse.</p> <p>Alla elever:</p> <ol style="list-style-type: none"> ska ha samma chans att nå kunskapskraven ska känna sig trygga och må bra kan bli vad de vill <p>Vi fokuserar på att utveckla</p> <ol style="list-style-type: none"> språkutvecklingen i alla ämnen relationsbyggandet IKT som verktyg i lärandet <p>Förstelärare har fått uppdraget att leda kollegialt lärande inom fokusområden. Gemensamma konferenstider är inbokade för grupperna. Många olika aktiviteter och insatser inom utvecklingsområden pågår i hela förvaltningen för att komma mot målet.</p> <p>Processinsatser för lärande</p> <p>Flera utvecklingsinsatser inom fokusområden genomfördes för skolledare ,lärare , elever, elevhälsan och övrig personal inom Barn-och ungdomsförvaltningen .</p> <p>Insatser för bättre skolresultat och läsförståelse</p> <p>Genom olika barnaktiviteter på biblioteket har vi motiverat barn att läsa.</p> <p>Skapa relationer</p> <p>Personal från Ungdomens hus är nu på alla skolor minst 1 gång per vecka. Effekter av arbetet resulterat i att flickor som vi lärt och känna dagtid på skolorna nu vågar komma till Station kvällstid.</p> <p>Under våren och sommaren har kulturen koordinerat och planerat insatser i arbetet med Norrbottens bästa skola. Avslutande uppdrag ägde rum i augusti i samband med utbildning kring suicidförebyggande åtgärder för lärare och personal.</p> <p>Resultat vårterminen 2017</p> <p>Det genomsnittliga meritvärdet för 17 ämnen i åk 9 vårterminen 2017 184,9 poäng alla elever och 204,1 exklusive nyinvandrade.</p> <p>För årskurs 6 kan vi se en utveckling i att fler elever får minst betyget E .</p> <p>Resultaten analyseras på olika nivåer , individnivån är viktig då åtgärder ska sättas in direkt i undervisningsarbetet för att stötta eleverna i sitt lärande.</p>		<p>Elever i åk 5: Lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter, andel (%)</p> <table border="1"> <caption>Elever i åk 5: Lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter, andel (%)</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall (%)</th> <th>Utfall riket</th> <th>Utfall länet</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2011</td> <td>85</td> <td>85</td> <td>85</td> </tr> <tr> <td>2012</td> <td>85</td> <td>85</td> <td>85</td> </tr> <tr> <td>2013</td> <td>85</td> <td>85</td> <td>85</td> </tr> <tr> <td>2014</td> <td>85</td> <td>85</td> <td>85</td> </tr> <tr> <td>2015</td> <td>85</td> <td>85</td> <td>85</td> </tr> <tr> <td>2016</td> <td>85</td> <td>85</td> <td>85</td> </tr> </tbody> </table> <p>Elever i åk 8: Lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter, andel (%)</p> <table border="1"> <caption>Elever i åk 8: Lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter, andel (%)</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall</th> <th>Utfall riket</th> <th>Utfall länet</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2011</td> <td>65</td> <td>65</td> <td>65</td> </tr> <tr> <td>2012</td> <td>65</td> <td>65</td> <td>65</td> </tr> <tr> <td>2013</td> <td>65</td> <td>65</td> <td>65</td> </tr> <tr> <td>2014</td> <td>65</td> <td>65</td> <td>65</td> </tr> <tr> <td>2015</td> <td>65</td> <td>65</td> <td>65</td> </tr> <tr> <td>2016</td> <td>65</td> <td>65</td> <td>65</td> </tr> </tbody> </table> <p>Kostnad förskola, kr/inskrivet barn</p> <table border="1"> <caption>Kostnad förskola, kr/inskrivet barn</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall (kr)</th> <th>Utfall riket</th> <th>Utfall länet</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2000</td> <td>100000</td> <td>100000</td> <td>100000</td> </tr> <tr> <td>2001</td> <td>100000</td> <td>100000</td> <td>100000</td> </tr> <tr> <td>2002</td> <td>100000</td> <td>100000</td> <td>100000</td> </tr> <tr> <td>2003</td> <td>100000</td> <td>100000</td> <td>100000</td> </tr> <tr> <td>2004</td> <td>100000</td> <td>100000</td> <td>100000</td> </tr> <tr> <td>2005</td> <td>100000</td> <td>100000</td> <td>100000</td> </tr> <tr> <td>2006</td> <td>100000</td> <td>100000</td> <td>100000</td> </tr> <tr> <td>2007</td> <td>100000</td> <td>100000</td> <td>100000</td> </tr> <tr> <td>2008</td> <td>100000</td> <td>100000</td> <td>100000</td> </tr> <tr> <td>2009</td> <td>100000</td> <td>100000</td> <td>100000</td> </tr> <tr> <td>2010</td> <td>100000</td> <td>100000</td> <td>100000</td> </tr> <tr> <td>2011</td> <td>100000</td> <td>100000</td> <td>100000</td> </tr> <tr> <td>2012</td> <td>100000</td> <td>100000</td> <td>100000</td> </tr> <tr> <td>2013</td> <td>100000</td> <td>100000</td> <td>100000</td> </tr> <tr> <td>2014</td> <td>100000</td> <td>100000</td> <td>100000</td> </tr> <tr> <td>2015</td> <td>100000</td> <td>100000</td> <td>100000</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall (%)	Utfall riket	Utfall länet	2011	85	85	85	2012	85	85	85	2013	85	85	85	2014	85	85	85	2015	85	85	85	2016	85	85	85	År	Utfall	Utfall riket	Utfall länet	2011	65	65	65	2012	65	65	65	2013	65	65	65	2014	65	65	65	2015	65	65	65	2016	65	65	65	År	Utfall (kr)	Utfall riket	Utfall länet	2000	100000	100000	100000	2001	100000	100000	100000	2002	100000	100000	100000	2003	100000	100000	100000	2004	100000	100000	100000	2005	100000	100000	100000	2006	100000	100000	100000	2007	100000	100000	100000	2008	100000	100000	100000	2009	100000	100000	100000	2010	100000	100000	100000	2011	100000	100000	100000	2012	100000	100000	100000	2013	100000	100000	100000	2014	100000	100000	100000	2015	100000	100000	100000
År	Utfall (%)	Utfall riket	Utfall länet																																																																																																																											
2011	85	85	85																																																																																																																											
2012	85	85	85																																																																																																																											
2013	85	85	85																																																																																																																											
2014	85	85	85																																																																																																																											
2015	85	85	85																																																																																																																											
2016	85	85	85																																																																																																																											
År	Utfall	Utfall riket	Utfall länet																																																																																																																											
2011	65	65	65																																																																																																																											
2012	65	65	65																																																																																																																											
2013	65	65	65																																																																																																																											
2014	65	65	65																																																																																																																											
2015	65	65	65																																																																																																																											
2016	65	65	65																																																																																																																											
År	Utfall (kr)	Utfall riket	Utfall länet																																																																																																																											
2000	100000	100000	100000																																																																																																																											
2001	100000	100000	100000																																																																																																																											
2002	100000	100000	100000																																																																																																																											
2003	100000	100000	100000																																																																																																																											
2004	100000	100000	100000																																																																																																																											
2005	100000	100000	100000																																																																																																																											
2006	100000	100000	100000																																																																																																																											
2007	100000	100000	100000																																																																																																																											
2008	100000	100000	100000																																																																																																																											
2009	100000	100000	100000																																																																																																																											
2010	100000	100000	100000																																																																																																																											
2011	100000	100000	100000																																																																																																																											
2012	100000	100000	100000																																																																																																																											
2013	100000	100000	100000																																																																																																																											
2014	100000	100000	100000																																																																																																																											
2015	100000	100000	100000																																																																																																																											

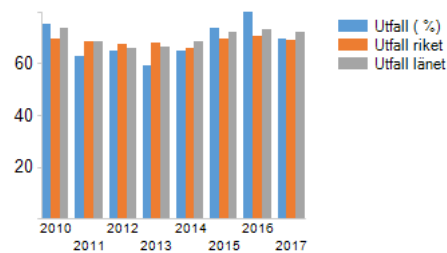
Kostnad per betygspoäng i åk. 9 i kommunala skolor, kr/betygspoäng

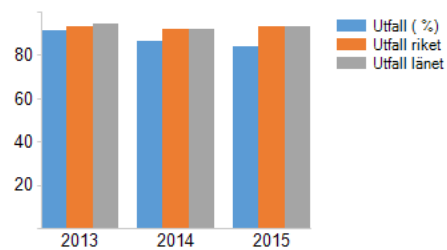
Ranking - Sammanvägt resultat i grundskolan, kommunala skolor

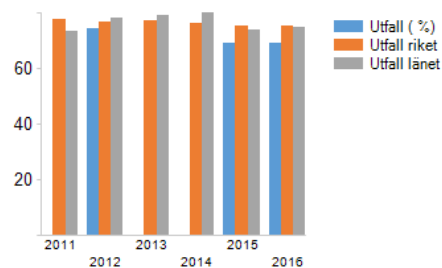
Elever i åk 3 som klarat alla delprov för ämnesproven i SV, Sv2 och MA, hemkommun, genomsnittlig andel (%)

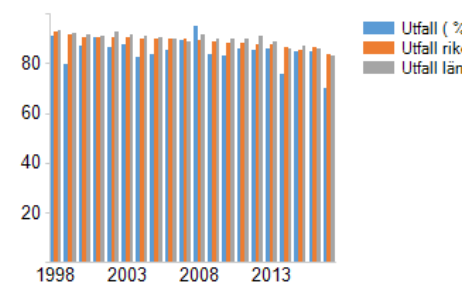
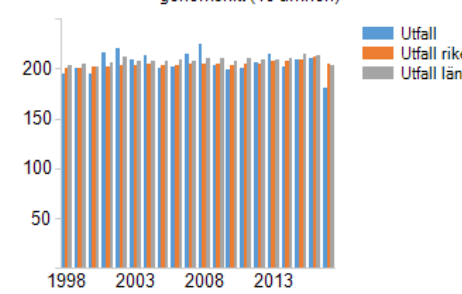

Elever i åk 6 med lägst betyget E för ämnesproven i SV, Sv2, EN och MA, hemkommun, genomsnittlig andel (%)

Elever i åk 8: Sammanvägt resultat - elevernas syn på skolan och undervisningen, andel (%)

Nämndens Mål	Kommentar	
		<p style="text-align: center;">Elever i åk. 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, hemkommun, andel (%)</p> <p style="text-align: center;">Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (16 ämnen)</p>
<p>● Stärka kunskapen om bygdens kulturarv för att som medborgare känna sig stolt över sin hembygd. (SN & BUN)</p>	<p>Utöver museirenoveringen har kulturen genomfört följande aktiviteter under året.</p> <p>.Arrangemang och aktiviteter för att sprida bygdens kulturarv</p> <ul style="list-style-type: none"> • Installerat balkongfoton på Storgatan, fotoutställningen Hungerkravallerna på Seskarö. • Arrangerat pyssel och lekaktiviteter på stranden under sommaren med fokus på barnfamiljer. • Arrangerat 101 föreställningar för barn, unga, offentliga och äldre. • Genomfört kulturarvsbesök för åk 2,4,3, 7 till Kukkolaforsen, Tornedalens museum samt Stenåldersbyn. • Genomfört föreningsutbildning för åk 1 och 2 på gymnasiet. • Arrangerat Vinterglöd, Pridefestivalen, Jazz&Bluesfestivalen, Allsångsfestival, Nationaldagen, Lärardagar, Bastubaletten, Julmarknad • Färdigställt fiskestig vid Kukkolaforsen <p>Mia Green -arkiv har använts mycket i år. En anställd jobbar periodvis med att söka bilder till olika kunder - det kan handla om artiklar till tidningar, foton till böcker och framför allt lokalt till diverse projekt. Möten med kulturchef och Tornedalsmuseet har hållits om utveckling av bildarkivet och stadsarkivets bildmaterial.</p> <p><i>Målet bedöms vara uppnått..</i></p>	

7.5 Kommunala bolag

Ägarandel	2017			2016	2015
	Utfall	Budget	Diff.	Utfall	Utfall
Bottenvikens Reningsverk 35%					
Rörelsens intäkter	13 215	12 610	605	13 335	14 567
Rörelsens kostnader	-11 248	-8 641	-2 607	-10 742	-11 169
<i>Rörelseresultat före avskriv.</i>	<i>1 967</i>	<i>3 969</i>	<i>-2 002</i>	<i>2 593</i>	<i>3 398</i>
Avskrivningar	-2 446	-3 315	869	-3 082	-2 983
<i>Rörelseresultat</i>	<i>-479</i>	<i>654</i>	<i>-1 133</i>	<i>-489</i>	<i>415</i>
Resultat från finansiella poster	-600	-560	-40	-570	-605
Resultat	-1 079	94	-1 173	-1 059	-190
Bokslutsdispositioner					
Resultat före skatt	-1 079		-1 079	-1 059	-190
Skatt					
Årets resultat	-1 079		-1 079	-1 059	-190
Stiftelsen HaparandaBostäder					
Rörelsens intäkter	40 009	39 288	721	39 555	39 071
Rörelsens kostnader	-24 858	-30 508	5 650	-29 225	-29 529
<i>Rörelseresultat före avskriv.</i>	<i>15 151</i>	<i>8 780</i>	<i>6 371</i>	<i>10 330</i>	<i>9 542</i>
Avskrivningar	-6 796	-3 233	-3 563	-3 027	-3 024
<i>Rörelseresultat</i>	<i>8 355</i>	<i>5 547</i>	<i>2 808</i>	<i>7 303</i>	<i>6 518</i>
Resultat från finansiella poster	-5 146	-5 068	-78	-5 308	-5 745
Resultat	3 209	479	2 730	1 995	773
Haparanda Värmeverk 100%					
Rörelsens intäkter	40 928	40 539	389	39 704	37 044
Rörelsens kostnader	-29 165	-27 840	-1 325	-26 484	-23 937
<i>Rörelseresultat före avskriv.</i>	<i>11 763</i>	<i>12 699</i>	<i>-936</i>	<i>13 220</i>	<i>13 107</i>
Avskrivningar	-4 500	-4 800	300	-4 090	-4 256
<i>Rörelseresultat</i>	<i>7 263</i>	<i>7 899</i>	<i>-636</i>	<i>9 130</i>	<i>8 851</i>
Resultat från finansiella poster	-87	-120	33	-112	-156
Resultat efter finansiella poster	7 176	7 779	-603	9 018	8 695
Bokslutsdispositioner	-1 251			-2 666	-2 246
Resultat före skatt	5 925			6 352	6 449
Skatt	-1 351			-1 398	-1 412
Årets resultat	4 574			4 954	5 037

Bottenvikens Reningsverk

Bolaget bedriver tillståndspliktig verksamhet som regleras av både den finska och svenska miljölagstiftningen. Under 2017 har inte samtliga krav uppnåtts då reduktionskravet för fosfor varit för högt. Bolagets styrelse har hos miljöprövningsdelegationen ansökt att reduktionskravet för fosfor omprövas. Årets resultat stannade på -1,1 mkr för 2017. Ett större rörbrott orsakade stora driftstörningar och ökade kostnader. Investeringsbehovet har fortsatt betats av i samband med renovering av sedimentsbassängerna. Under 2018 kommer en ny matarledning från huvudpumpstationen till verket att anläggas.

Stiftelsen HaparandaBostäder

Stiftelsen är ett allmännyttigt bostadsföretag, som förvaltar fastigheter inom kommun. Vakansgraden har under de två senaste åren varit lägre än tidigare, vilket bidrar till årets resultat på +3,2 mkr. Planen för framtiden är att minska skuldsättningen (låneskuld 142,6 mkr) med 3 mkr per år och förstärka den ekonomiska ställningen. Vidare behöver investeringar göras i löpande underhåll och energibesparande syfte. För detta krävs det att vakansgraden i beståndet hålls på en låg nivå. Efterfrågan på bostäder i de yttre kommundelarna är svag och därför har arbetet med att ställa om bestånden inletts.

Haparanda Värmeverk

Bolaget är ett fjärrvärmebolag som förser kommunens invånare med fjärrvärme. Bolaget uppvisar ett rörelseresultat på 7,2 mkr, som är något svagare än budgeterat (-0,6mkr). Detta främst beroende på ökat bränslepris pga valutaeffekter och prisökning på såväl köpt energi som bioolja.

Bolaget går in i ett nytt avtal med Tornio Energi från årsskiftet. Investeringarna uppgår till drygt 3,0mkr (fg år 4,3mkr). Vidare har planeringen på en ny baslasteffekt i Haparanda fortsatt under året.

8. Säkringsdokumentation för Haparanda kommun

I enlighet med Rådet för kommunal redovisnings Rekommendation 21 *Redovisning av derivat och säkringsredovisning* avser denna säkringsdokumentation att redogöra för Haparanda kommuns ("Kommunen") syfte med säkringen, vilken risk som säkras, den säkrade posten samt de säkringsinstrument som används. Vidare beskrivs säkringsförhållandet mellan den säkrade posten och säkringsinstrumenten samt hur Kommunen avser bedöma säkringsförhållandets effektivitet. Som en del av Kommunen ränteriskhantering ingår att säkringsinstrumenten kan ersättas eller överflyttas till andra säkringsinstrument med syfte att åstadkomma en jämn och stabil räntekostnad över tiden.

Syfte med säkringen

Kommunen har en skuld. Denna består bland annat av ett flertal lån som löper med rörlig ränta. Kommunen vill begränsa exponeringen mot risken i rörlig ränta och har därför ingått ränteswappar. Genom ränteswapparna betalar Kommunen en fast ränta och erhåller 3M Stibor. Att delvis ta bort denna risk överensstämmer med Kommunens målsättning om en jämn och stabil räntekostnad över tiden.

Säkrad risk

Den säkrade risken utgörs av variabiliteten i framtida räntebetalningar på grund av förändringar i marknadsräntan.

Säkrad post

Framtida betalningar av rörlig ränta hänförliga till:

1. befintlig skuld enligt nedan tabell

Lån (ref nr)	Volym	Förfall	Basränta	Ränteomsättning	Valuta
KI 87397	50,000,000	19/03/2020	3M Stibor	3 månader	SEK
KI 88647	50,850,000	28/05/2019	3M Stibor	3 månader	SEK
KI 88645	50,000,000	20/06/2018	3M Stibor	3 månader	SEK
KI 88646	50,000,000	28/05/2019	3M Stibor	3 månader	SEK
KI 69791	50,000,000	29/05/2017	3M Stibor	3 månader	SEK
SHB5ÅR	11,234,214	28/05/2018	3M Stibor	3 månader	SEK
<hr/>					
262,084,214					

2. mycket sannolika framtida betalningar av rörlig ränta, under perioden från och med lånens förfalldag (ovan) till och med ränteswapparnas förfall (nedan), som uppstår vid refinansiering av ovan skuld samt ny skuld som med hög sannolikhet förväntas upptas (ex: se bifogad investerings- och upplåningsplan)
3. Även del av låns löptid/kassaflöden kan definieras som säkrad post.

Säkringsinstrument

Nedan angivna säkringsinstrument har Kommunen ingått för att hantera risken i den säkrade posten ovan.

Ränteswap

Nedan angivna ränteswap(par) genom vilken Kommunen erhåller Stibor 3M och betalar fast ränta. Kommunen betalar fast ränta på olika löptider. Detta sprider Kommunens ränterisk över tiden. Säkringsinstrumentet säkrar en del (145 MSEK/262,1 MSEK) av den säkrade posten.

Ränteswap (ref nr)	Volym	Start	Förfall	Betalar (%)	Valuta
Swap 983129	25 000 000	2011-02-09	2018-09-17	4.55	SEK
Swap 1076340	20 000 000	2012-01-09	2022-01-10	3.47	SEK
Swap 1131903	20 000 000	2012-07-09	2020-05-25	2.95	SEK
Swap 1218729	30 000 000	2013-05-03	2023-04-11	3.94	SEK
Swap 1218730	20 000 000	2013-05-03	2023-05-08	2.14	SEK
Swap 983120	30 000 000	2015-10-09	2020-10-09	4.35	SEK
<hr/>					
145 000 000					

Tröskelswap

Nedan tröskelswap genom vilken Kommunen erhåller Stibor 3M och betalar fast ränta. Säkringsinstrumentet säkrar en del (25 MSEK/262,1 MSEK) av den säkrade posten. Om Stibor 3M överstiger barriären betalar Kommunen under detta kvartal Stibor 3M. Om Stibor 3M överstiger barriären kommer detta inte att resultera i förväg okända och för Kommunen negativa marknadsvärdesförändringar.

Ränteswap (ref nr)	Volym	Start	Förfall	Betalar (%)	Valuta	Barriär
Tröskel 4.50% 948364	25,000,000	09/02/2011	17/12/2020	3.89	SEK	4.50

Stängningsbar swap

Haparanda Stad har ingått en stängningsbar ränteswap som motparten har rätt att stänga under swappens löptid. Stängningsbar ränteswap (ref nr. 1002473) genom vilken kommunen erhåller Stibor 3M och betalar ränta på nominellt belopp 20 MSEK under perioden 2011-04-27 till och med 2021-04-27 enligt tabellen nedan.

Volym	Period start	Period slut	Betalar (%)	Valuta
20,000,000	27/04/2011	27/07/2011	1.70	SEK
20,000,000	27/07/2011	27/10/2011	2.02	SEK
20,000,000	27/10/2011	27/01/2012	2.29	SEK
20,000,000	27/01/2012	27/04/2012	2.50	SEK
20,000,000	27/04/2012	27/07/2012	2.59	SEK
20,000,000	27/07/2012	29/10/2012	2.76	SEK
20,000,000	29/10/2012	28/01/2013	2.90	SEK
20,000,000	28/01/2013	29/04/2013	2.99	SEK
20,000,000	29/04/2013	29/07/2013	3.03	SEK
20,000,000	29/07/2013	28/10/2013	3.06	SEK
20,000,000	28/10/2013	27/01/2014	3.09	SEK
20,000,000	27/01/2014	28/04/2014	3.13	SEK
20,000,000	28/04/2014	28/07/2014	3.15	SEK
20,000,000	28/07/2014	27/10/2014	3.13	SEK
20,000,000	27/10/2014	27/01/2015	3.14	SEK
20,000,000	27/01/2015	27/04/2015	3.19	SEK
20,000,000	27/04/2015	27/07/2015	3.24	SEK
20,000,000	27/07/2015	27/10/2015	3.26	SEK
20,000,000	27/10/2015	27/01/2016	3.27	SEK
20,000,000	27/01/2016	27/04/2016	3.27	SEK
20,000,000	27/04/2016	27/07/2016	3.25	SEK
20,000,000	27/07/2016	27/10/2016	3.22	SEK
20,000,000	27/10/2016	27/01/2017	3.21	SEK
20,000,000	27/01/2017	27/04/2017	3.20	SEK
20,000,000	27/04/2017	27/07/2017	3.18	SEK
20,000,000	27/07/2017	27/10/2017	3.15	SEK
20,000,000	27/10/2017	29/01/2018	3.14	SEK
20,000,000	29/01/2018	27/04/2018	3.13	SEK
20,000,000	27/04/2018	27/07/2018	3.12	SEK
20,000,000	27/07/2018	29/10/2018	3.10	SEK
20,000,000	29/10/2018	28/01/2019	3.09	SEK
20,000,000	28/01/2019	29/04/2019	3.11	SEK
20,000,000	29/04/2019	29/07/2019	3.12	SEK
20,000,000	29/07/2019	28/10/2019	3.13	SEK
20,000,000	28/10/2019	27/01/2020	3.14	SEK
20,000,000	27/01/2020	27/04/2020	3.14	SEK
20,000,000	27/04/2020	27/07/2020	3.15	SEK
20,000,000	27/07/2020	27/10/2020	3.15	SEK
20,000,000	27/10/2020	27/01/2021	3.16	SEK
20,000,000	27/01/2021	27/04/2021	3.17	SEK

Den stängningsbara ränteswappen avser en del (20 MSEK/262,1 MSEK) av den säkrade posten. Swappen kan stängas vid stigande ränteläge. Om swappen stängs kommer Kommunen att betala Stibor 3M. Stängning av swappen från motpartens sida kommer inte att resultera i förväg okända och för Kommunen negativa marknadsvärdesförändringar.

Bedömning av säkringsförhållandets effektivitet

Den säkrade posten består av lån med basränta 3M Stibor plus en separat specificerad kreditmarginal och lån där marknadsränta och kreditmarginal inte specificeras separat. Det senare kan vara lån från t.ex. Kommuninvest, s.k. KI-ränta, eller bankers korta låneräntor. I dessa fall avser säkringen förhållandet mellan den del av räntan som påverkas av förändringar i marknadsräntan och 3M Stibor i swappen. Ränteomsättningarna på säkrad post kommer alltid att väljas med ett intervall om maximalt 3 månades avvikelser (i normalfallet ingen avvikelse) från den rörliga ränta som erhålls i säkringsinstrumentet.

Förhållandet mellan marknadsräntan i de säkrade posterna och 3M Stibor i swappen är således den ekonomiska relationen mellan säkringsinstrumentet och den säkrade posten. Att ta bort denna risk genom att betala en fast ränta i swappen överensstämmer med bolagets målsättning om en jämn och stabil räntekostnad över tiden.

Kommunen kommer att bedöma säkringsförhållandets effektivitet per varje balansdag genom att jämföra de huvudsakliga villkoren för säkringsinstrumentet med de huvudsakliga villkoren för den säkrade posten. De kritiska villkoren utgörs av nominella belopp, löptid, valuta, ränteomsättningsfrekvens, räntebetalningsdagar, villkorsändringsdag samt räntebas. Säkringsförhållandet anses vara effektivt så länge det inte sker någon väsentlig förändring av de huvudsakliga villkoren för antingen säkringsinstrumentet eller den säkrade posten.

Effektiviteten bedöms enligt dessa kriterier vid varje bokslut samtidigt som säkringsdokumentationen uppdateras. Information om samtliga lån och hänförliga derivat dokumenteras i detta säkringsdokument.

Redovisning

Räntekupongerna på swapparna redovisas löpande i resultaträkningen som en del av Kommunens räntekostnader med hänsyn tagen till periodisering av upplupen ränta på swappen. Orealiserade värdeförändringar redovisas till följd av säkringsredovisning inte i resultat- eller balansräkning utan i en separat not till boksluten.

Säkringsrelationen upphör om säkringsinstrumentet förfaller, säljs, avvecklas eller löses in. Ett säkringsinstrument som har ersatts med ett annat säkringsinstrument är inte förfall eller avveckling enligt den under rubriken Säkringsinstrument dokumenterade rikshanteringsstrategin vilken omfattar ett sådant förfarande.

En säkringsrelation kan också upphöra om säkringen inte längre uppfyller villkoren för säkringsredovisning.

Vid upphörande av säkringsredovisning värderas och redovisas säkringsinstrument och säkrad post enligt principerna för värdering vid det första redovisningstillfället men utifrån förhållandena vid den tidpunkt då säkringen upphör. Resultateffekter som uppkommer när säkringen upphör redovisas i resultaträkningen. Föreligger en helt effektiv säkring vid den tidpunkt då säkringsredovisningen upphör, blir resultateffekten noll.

9. Upplysningar om redovisningsprinciper

I detta kapitel redovisas upplysningar om redovisningsprinciper, som är grund för upprättandet av Årsredovisningen, i enlighet med lagen om kommunal redovisning (KRL) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Intäkter redovisas normalt när inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt och när det är sannolikt att transaktionen kommer tillfalla kommunen. Som huvudregel gäller även att ekonomiska uppgörelsen i all väsentlighet skall ha fullgjorts.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde, där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed. Värdering av kortfristiga placeringar har gjorts post för post till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet.

Förändrade redovisningsprinciper

Under föregående räkenskapsår har komponentindelning av anläggningstillgångarna genomförts för kommunens räkenskaper. Till innevarande år kompletteras dessa att även gälla Stiftelsen Haparandabostäder.

Vidare har RKR rekommendation 17.2 tillämpats gällande värdering och upplysningar om pensionsförpliktelser tillämpats, där pensionsskuldberäkningen och värdering av förmånsbestämda pensionsförpliktelser görs i enlighet med RIPS 17.

Sammanställd redovisning

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har minst 20 % inflytande i, i enlighet med RKR 8.2. I kapitel 7 redogörs det ekonomiska utfallet för kommunkoncernen inklusive kassaflödesanalys. Proportionell konsolidering (klyvningsmetoden) har använts vid beräkning av koncernens resultat.

Vidare har inga förändringar skett under året i kommunkoncernens sammansättning. Under 2016 förvärvades 50% av aktierna i Haparanda Värmeverk, som numera är helägt av kommunen. I och med förvärvet finns en goodwill post upptagen i kommunens redovisning.

Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar framgår av figur på sid 2.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 0,5 mnkr.

Kommunens realisationsvinster vid fastighetsförsäljningar samt kostnader och intäkter för tomtförsäljning i samband med markexploatering redovisas som jämförelsestörande.

Intäkter

Intäkter från; avgifter, ersättningar, försäljningar av omsättningstillgångar och materiella anläggningstillgångar samt bidrag som innehåller villkor, i form av prestationer, redovisas under posten verksamhetens intäkter i resultaträkningen.

Utdelning samt försäljning av finansiell tillgång redovisas i som finansiell intäkt. Intäkter från övriga bidrag redovisas i resultaträkningen under posten Generella statsbidrag och utjämning.

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR 4.2.

Statsbidrag

Bidrag redovisas i enlighet med bidragets villkor och krav som huvudregel. Är bidraget villkorat, så intäktsredovisas bidraget i takt med att kraven bedöms vara uppfyllda och bidraget bedöms som säkert.

Om det av restriktionerna framgår hur mycket av bidraget som avser en specifik redovisningsperiod, så intäktsredovisas bidraget i enlighet med kraven.

Om bidraget avser två eller flera redovisningsperioder men inte framgår hur mycket av bidraget som avser respektive period, så periodiseras bidraget med jämn fördelning fr.o.m. den tidpunkt då bidraget enligt restriktionerna får börja intäktsredovisas t.o.m. den tidpunkt då bidraget ska vara intäktsredovisat.

I de fall det enbart finns restriktioner avseende tidpunkt för när bidraget får börja intäktsredovisas, med inga restriktioner avseende när bidraget ska vara intäktsredovisat, då intäktsredovisas hela bidraget den redovisningsperiod då bidraget får börja användas.

Övriga intäkter

Investeringsbidrag, anslutningsavgifter och ev. gatukostnadsersättningar tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Kostnader

Avskrivningar

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar.

Avskrivningstider

Kommunen tillämpar avskrivningstider från 3 år upp till 100 år beroende på tillgångens art och nyttjandetid. En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp görs vid investeringen. Vid större investeringar över en miljon kronor görs alltid en mer individuell bedömning av nyttjandeperiod.

För tillgångar med identifierbara komponenter som har olika nyttjandeperiod tillämpas komponentavskrivning.

För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal (t.ex. leasing) följer kommunen avtalets nyttjandeperiod som avskrivningstid.

Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt (t.ex. verksamhetsförändringar, tekniskiften, organisationsförändringar). Normalt omprövas dock inte tillgångars nyttjandeperiod om avskrivningstiden är 10 år eller lägre och det bokförda restvärdet inte anses betydande.

För tillgångar med betydande värde görs dock alltid en omprövning vid större reparations- eller ombyggnadsåtgärder. Om en ny bedömning av nyttjandeperioden avviker från tidigare fastställd avskrivningstid ändras avskrivningstiden alltid om den bedöms vara kortare.

Betydande belopp anses vara 500 000 kr eller högre för koncernen.

Avskrivningsmetod

I normalfallet tillämpas linjär avskrivning, dvs. lika stora nominella belopp varje år. Avskrivning påbörjas månadsskiftet efter tillgången tas i bruk.

Andra metoder kan användas i speciella fall när dessa bättre återspeglar tillgångens förbrukning och tillgången har ett värde som överstiger 100 000 kr.

Redovisning av hyres- och leasingavtal

Redovisning av leasingavtal ska göras enligt RKR 13.2. Kommunen ska klassificera och dokumentera sina leasingavtal i operationella respektive finansiella leasingavtal. Avgörandet om ett avtal bedöms som operationellt eller finansiellt avtal är i vilken omfattning de ekonomiska riskerna och fördelarna med ägandet finns hos leasinggivaren eller leasingtagaren. Ett leasingavtal kan klassificeras som finansiellt om fördelarna & riskerna i all väsentlighet överförs från leasinggivaren till leasingtagaren. Ett leasingavtal som inte klassas som finansiellt anses som operationellt.

Kommunens hyresavtal gällande Barents Center bedöms efter samma rekommendation (RKR 13.2) som en "sale and leaseback" affär, vilket innebär att reavinsten vid försäljning av tomtmarken skall periodiseras över hyresperioden (15,3 mkr på 25 år).

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till halvt prisbasbelopp och gäller som gemensam gräns för materiella- och immateriella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

Finansiella tillgångar

Kommunens pensionsmedelsportfölj är klassificerad som omsättningstillgång. Portföljens förvaltning regleras i av fullmäktige antaget reglemente "Finanspolicy §24/2014". Samtliga placeringsmedel är värderade till det lägsta av anskaffningsvärdet och försäljningsvärdet.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar

En materiell anläggningstillgång redovisas som tillgång i balansräkningen när det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelarna eller servicepotentialen kommer kommunen till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Anskaffningsvärde

Belopp som nedlagts för tillgången vid anskaffningen eller verkligt värde av vad som erlagts på annat sätt. Utgörs i regel av inköpspris och kostnader för att få tillgången på plats. Exempelvis iordningställande av mark, leverans, installation, konsulttjänster (arkitekt-, ingenjör-, juristtjänst), lagfart kan ingå, förutom inköpspriset, i anskaffningsvärdet. Tillgång som förvärvats genom gåva eller på annat sätt erhållits redovisas tillgångens verkliga värde som anskaffningsvärde.

Ev. Investeringsbidrag, anslutningsavgifter och gatukostnadsersättningar eller liknande ersättningar tas upp som en förutbetalad intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Internränta

Genomsnittsräntan för kommunen har under 2017 uppgått till 3,29% . Kommunen har använt en intern ränta om 4,0 %. Internräntan avser i detta sammanhang en beräkning och fördelning av kapitalkostnader för aktiverade investeringar. Ambitionen med internräntan är att den skall fånga en rimlig räntenivå över hela investeringslivslängd. Huvudprincipen är att denna skall spegla kommunens aktuella upplåningskostnad. En sänkning planeras för 2018 till 3,0 % för att motsvara kommunens upplåningskostnader.

Avsättningar

Pensioner

Kommunen redovisar sin pensionsskuld enligt den s.k. blandmodellen, vilket innebär att pensionsförmåner som intjänats före år 1998 inte ska (redovisas som ansvarsförbindelse & uppgår till 260,8mkr för 2017) redovisas som skuld eller avsättning, utan redovisas som en kostnad i resultaträkningen först i samband med utbetalning. Skulden redovisas inklusive löneskatt (24,26%).

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade efter RIPS17 (RKR 17.2). För avtal med samordningsklausul utgår beräkningen från de förhållanden som är kända vid bokslutstillfället.

Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning, när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

För kommunens förtroendevalda är OPF-avtalet antaget sedan 2014. Tidigare var det PRF-reglementet som gällde för stadens förtroendevalda.